

PROTOKÓŁ NR XLIX/22

XLIX zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego

kadencji 2018-2024

19 grudnia 2022 roku, godz.11⁰⁰

Sala Kolumnowa Sejmiku Województwa Lubuskiego

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze

Punkt 1.

Otwarcie obrad XLIX zwyczajnej sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo, otwieram XLIX sesję Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018-2024.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek wita radnych i zaproszonych gości.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo informuję, że na podstawie art. 21 ust. 1a ustawy o samorządzie województwa, obrady sejmiku województwa są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagranie obrad jest udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego i na stronie internetowej samorządu województwa. Szanowni Państwo, Sala Kolumnowa Sejmiku Województwa Lubuskiego w związku ze zbliżającymi się Świętami Bożego Narodzenia została udekorowana pięknymi choinkami, które – jak każdego roku – podarował nasz kolega, były Radny Województwa Lubuskiego – Pan Zdzisław Padaszyński, za co serdecznie Panu Radnemu dziękujemy. Szanowni Państwo, na holu, przed Salą Kolumnową, prezentowana jest wystawa „Zielona Góra – 700-lecie uzyskania praw miejskich” i „Piękno lubuskich lasów”. Prace wykonane przez dzieci z Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Szanowni Państwo, Sejmik Województwa Lubuskiego przyznał „Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Lubuskiego”: Panu Wiesławowi Kaczmarkowi, Panu Edwardowi Łybie, Pani Irenie Worobiej-

Jałtoszuk, Panu Andrzejowi Zaborowiczowi. Dzisiaj mamy zaszczyt wręczyć te odznaczenia. Proszę Pana Mirosława Marcinkiewicza – Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Lubuskiego o wygłoszenie laudacji.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz odczytuje laudację.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek wraz z Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbietą Anną Polak wręczają „Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Lubuskiego”.

Laudacje stanowią załącznik nr 1 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
O zabranie głosu poproszę Pana Andrzeja Zaborowicza. Panie Andrzeju – w imieniu wyróżnionych.

Laureat „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” Andrzej Zaborowicz: Dzień dobry. Szanowni Państwo, serdecznie dziękuję w imieniu wyróżnionych i w imieniu swoim, ale jeżeli pozwolicie, parę słów. Tak myślałem w domu, co by tu powiedzieć, żeby to jakoś spiąć – tą moją działalność i zawodową, i społeczną. I przyszły mi na myśl dwie takie sprawy: jedna związana z Zieloną Górą, z czego jestem bardzo dumny, bo praktycznie 3 lata po szkole, a pół roku po wojsku dostałem od Dyrektora Rejonu Dróg Publicznych w Krośnie Pana Janusza Rynia zadanie – zrobienia czegoś w Zielonej Górze. Nie wiedziałem co. Przyjechaliśmy tutaj 9 kwietnia 1974 roku – to pamiętam i będę pamiętał całe życie – na ul. Sulechowską, bo coś się tam robi. Okazało się, że budowane były na 30-lecie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej place wystaw i tam mieliśmy zrobić całą „drogówkę”. Podbudowę, masę, czyli 11 tys. m² powierzchni, obłożone to wszystko krawężnikami. I to chyba było pierwsze takie duże zadanie, które powierzono mi w moim życiu, na terenie zresztą województwa, w którym jestem praktycznie od urodzenia mieszkańcem. Jak ktoś się transportem zajmuje to wie, ile to było zajęcia, jeżeli wywrotkami 3,5 tonowymi Star 25 wozilo się masę z Połupina do Zielonej Góry, ile to trzeba było zrobić kursów. Skończyliśmy to 21 lipca. Później były place wystaw na Chynowie. I druga taka bardzo ważna dla mnie rzecz to jest – nieskromnie się

pochwałę: z mojej inicjatywy, ale za aprobatą Zarządu Towarzystwa Miłośników Ziemi Krośnieńskiej, przy dużym udziale życzliwych osób i Urzędu Miasta w Krośnie Odrzańskim, kiedy przychodził wtedy Pan Andrzej Chinalski, a zastępcą był Pan Mirosław Glaz tu obecny – postawiliśmy koło Osiecznicy obelisk upamiętniający katastrofę autobusową z 1978 roku. I to chyba był taki drugi moment spinający tą moją działalność, taki najważniejszy w życiu. Tym obeliskiem do dzisiaj – a był odsłonięty 26 czerwca 2010 roku – opiekuje się Szkoła Podstawowa w Osiecznicy, a zaczęła to Pani była Dyrektor tej szkoły, obecna Pani Ania Chinalska, za co serdecznie dziękuję. Proszę Państwa, kończąc, jeszcze jeżeli mogę, chciałbym część tego wyróżnienia – pamięcią przynajmniej – podarować mojemu nieżyjącemu ojcu Władysławowi i dwóm braciom: Zbigniewowi i Piotrowi, którzy to w przeciągu całej swojej pracy zawodowej, 50 lat przepracowali w zielonogórskim PKS-ie – najpierw na placówce w Krośnie, później w Zielonej Górze. Życzę Państwu z okazji nadchodzących Świąt, Nowego Roku, samych sukcesów w pracy, w życiu osobistym, przyjemnych, spokojnych Świąt, żeby ten Nowy Rok był lepszy. A na zakończenie: dlaczego to wszystko robię? Bo jeszcze w szkole na Botanicznej, kiedy Pan Waszczyk był Dyrektorem – przeczytałem w lekturze szkolnej, w „Weselu” Wyspiańskiego, coś takiego: „żeby im się chciało chcieć”. I jakoś mi się zachciało chcieć i chce do dzisiaj. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Dziękuję bardzo. Jeszcze raz gratuluję Państwu bardzo serdecznie. Szanowni Państwo, chcielibyśmy także dziś wyróżnić Pana Zbigniewa Strenka – studenta I roku studiów magisterskich na kierunku architektura Uniwersytetu Zielonogórskiego, zdobywcę głównej nagrody w ogólnopolskim konkursie Green Building Awards 2022. Proszę Pana Mirosława Marcinkiewicza – Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Lubuskiego o wygłoszenie laudacji.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz odczytuje laudację.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak wraz z Przewodniczącym Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclawem Janem Maciuszonkiem wręczają nagrodę.

Laudacja stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo, dzisiejsza sesja jest szczególna z uwagi na to, że odbywa się w atmosferze oczekiwania na Święta Bożego Narodzenia. W godzinach od 14:00 do 15:30 zostanie ogłoszona przerwa w obradach, ale nie przerwa w sesji, gdyż o 14:00 przybędzie Ks. kan. Piotr Bortnik – Proboszcz Konkatedry pw. Św. Jadwigi Śląskiej w Zielonej Górze oraz harcerze, którzy przyniosą Betlejemskie Świeatko Pokoju. Będzie to czas do złożenia życzeń, podzielenia się opłatkiem oraz skosztowania tradycyjnych potraw wigilijnych. Uroczystość tę uświetni zespół smyczkowy „Thalloris Quartet”. O godz. 15:30 obrady zostaną wznowione. Szanowni Państwo Radni, głosowania odbędą się przy wykorzystaniu systemu radni.info. Bardzo proszę, aby w czasie sesji Sejmiku nie wylogowywać się z systemu. Szanowni Państwo Radni, przechodzimy do sprawdzenia obecności. Proszę przejść do okna, w którym mają Państwo otwarty system do głosowania. Rozpaczynam sprawdzanie obecności, proszę kliknąć w pole „kworum”. Stwierdzam, że na stan 30 Radnych Województwa Lubuskiego, na sesji obecnych jest 28, wobec czego Sejmik władny jest do podejmowania prawomocnych uchwał. Jednocześnie informuję, że protokół z XLVIII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego został umieszczony w systemie radni.info. Protokół przyjmujemy w końcowej części obrad sesji. Szanowni Państwo Radni, w przerwie sesji, przed punktem 12 porządku obrad, odbędzie się wspólne posiedzenie Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa oraz Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki w sali 108.

Lista obecności radnych stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Lista obecności zaproszonych gości stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Punkt 2.

Przyjęcie porządku obrad sesji.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Panie i Panowie Radni, otrzymaliście zaproszenie na sesję wraz z porządkiem obrad. Materiały i projekty uchwał, będące przedmiotem sesji, dostępne są w systemie radni.info. Szanowni Państwo informuję, że chęć zabrania głosu będzie możliwa w momencie zarządzenia przeze mnie dyskusji. Jeżeli wyrażą Państwo

chęć zabrania głosu, proszę kliknąć w pole „zabierz głos”. Głos będzie udzielony zgodnie z kolejnością zgłaszania. Jeżeli chcą Państwo zgłosić wniosek formalny bądź zabrać głos „ad vocem” w czasie dyskusji, proszę kliknąć w odpowiednie pole. Zabrać głos mogą Państwo dwukrotnie w jednej sprawie. Czas jednej wypowiedzi to max 2 minuty, przy projekcie budżetu – 4 minuty. Czy mają Państwo wnioski do porządku obrad sesji? Dwa razy po 4 minuty. Pan Radny Grzegorz Potęga, bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Klubu Radnych Platforma Obywatelska Grzegorz Michał

Potęga: Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, Szanowni Państwo, w imieniu Klubu Platformy Obywatelskiej chciałbym zgłosić do porządku obrad Apel Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie podejmowanych przez policję działań zabezpieczających wizyty Posła na Sejm RP Jarosława Kaczyńskiego w Zielonej Górze. Poseł odwiedził nas 3 i 4 grudnia. Był w Zielonej Górze i Nowej Soli. Chcielibyśmy ten Apel skierować do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji ze względu na fakt, że uważamy, że zaangażowane środki były niewspółmierne do wizyty polityka na ziemi lubuskiej. Apel powinniście Państwo otrzymać. Był przygotowany przez nas oczywiście, ale dystrybuowany przez Biuro Sejmiku. Chcielibyśmy go wprowadzić w punkcie 5, po informacji na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Pan Marek Surmacz. Proszę Panie Marku.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie

Przewodniczący, ja mam taką techniczną uwagę, ponieważ wnoszone są często podczas przyjmowania porządku obrad poprawki, a mamy wersję nieedytowalną w dostępie, dobrze byłoby, żeby to była wersja edytowalna, żeby można było nanosić poprawki bezpośrednio na zaproponowany porządek obrad, do którego są wnoszone później na bieżąco poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Dziękuję Panie Radny. Czy są jeszcze jakieś zgłoszenia? Proszę Pani Radna Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Panie Przewodniczący, czytam literalnie ten Apel i mam pytanie wobec tego: czy to jest Apel Radnych Sejmiku czy Klubu Platformy Obywatelskiej? Przypomnę, że na poprzedniej sesji prosiliśmy o przyjęcie Apelu w sprawach bardzo istotnych, bo dotyczących gospodarki, funkcjonowania MOF-ów – Miejskich Obszarów Funkcjonalnych, ale też i Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, rzecz bardzo istotna, żeby móc wydiskutować i rzeczywiście przedstawić argumenty stron, które nie do końca są zgodne. Został on odrzucony. To mam pytanie: czyj to jest Apel? Czy to jest Apel Klubu Platformy Obywatelskiej czy to jest Apel Sejmiku? Proszę o odpowiedź.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Pani Radna, jak dobrze czytam: „Apel Sejmiku Województwa Lubuskiego”, rozumiem, że zgłoszony przez Klub Platformy Obywatelskiej. Pani Radna Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Dziękuję bardzo. Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, jesteśmy zaskoczeni treścią tego Apelu. Jeżeli mielibyśmy poważnie się nad nim zastanawiać, to wnoszę – proszę to rozważyć – taki wniosek, aby razem z tym Apellem, żebym mogła udostępnić nagrania, które są dostępne w sieciach, w mediach społecznościowych, z udziałem m.in. Pana Radnego Potęgi, Pana Senatora Tyszkiewicza, żeby uzasadnić ten Apel dobrze by było... Zgłaszam taki wniosek. W ciągu pół godziny takie filmy będę mogła Państwu przekazać. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Pani Radna. Proszę Pan Radny Zbigniew Kościk.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Ten materiał filmowy jestem w stanie za chwileczkę Państwu dostarczyć. Dziękuję. (głosy z sali)

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Może Państwo zwołajcie sesję nadzwyczajną i na bazie tego Pan Przewodniczący „ad calendas graecas” ją

przełoży. A tak poważnie, to Panie Przewodniczący, mam nadzieję, że utrzyma Pan tradycję w tym zakresie i te stanowiska do tej pory zawsze były omawiane w „sprawach różnych”, na samym zakończeniu sesji. Nie widzę powodów, żeby tutaj od razu przed dyskusją na temat budżetu, zajmować się jakimiś frustracjami ze strony jednego z klubów. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Panie Radny. Czy ktoś jeszcze? Pan Radny Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Ja może od razu wytłumaczę dlaczego ten Apel jest nieuzasadniony. Otóż rzeczywiście były tam pewne siły policji – pod budynkiem Planetarium Wenus, jak i pod budynkiem w Nowej Soli. Dlatego, że Państwa środowiska...

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Panie Przewodniczący, ja mam formalny wniosek...

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński:...a byliście na czele tych grup, bo był tam przecież Członek...

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: ...bo dyskusja chyba po przyjęciu dopiero, a nie przed.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński:...Zarządu Województwa, był tam dyrektor z Urzędu Marszałkowskiego, był tam Prezes szpitala – zamiast zajmować się szpitalem, pod którym stoją karetki, żeby chorych można było przekazać. I dlaczego ta ochrona policyjna jest niestety potrzebna? Dlatego, że przychodzą na te spotkania grupy ludzi – tu, jak widać, inspirowane czy też w jakiś sposób wspierane przez aktywistów, tutaj nawet Urzędu Marszałkowskiego, które rzucają kamieniami, które używają języka nienawiści, które atakują Parlamentarzystów Platformy Obywatelskiej...

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Michał Potęga: Jakimi kamieniami? Panie Przewodniczący, to nie jest omawianie merytoryczne Apelu, tylko jesteśmy w fazie ustalania formalnego.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: ...starszych ludzi.

I dlatego ta ochrona, również Pana Radnego Potęgi, była niezbędna dlatego, że to przychodzą bardzo agresywne środowiska. A Pan Prezes szpitala lepiej by zajął się przyjmowaniem ludzi, którzy czekają na przyjęcie do szpitala w kolejce karetek.

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Michał Potęga: My nie jesteśmy agresywni.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Panie Przewodniczący, jednak proponuję jakiś porządek tutaj zaprowadzić dlatego, że to nie jest dyskusja, tylko my teraz głosujemy nasz Apel.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Panie Radny, jeszcze nie udzieliłem Panu głosu. Pan Kazimierz skończył. Teraz jest Pan właśnie Radny Sebastian Ciemnoczołowski. Bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Ja chciałbym zgłosić wniosek formalny o głosowaniu tego punktu i wprowadzeniu tego do porządku. Jeżeli zostanie wprowadzone, to wtedy rozumiem jest możliwa dyskusja w tym punkcie i będziemy dyskutować, ale nie teraz.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Wniosek formalny. Przechodzimy do głosowania.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: W sprawach formalnych, Panie Przewodniczący, chciałem zabrać głos.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Proszę Radny Ardelli w sprawach formalnych.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Proszę Radnych, jesteśmy dzisiaj na sesji budżetowej. Jeżeli już chcecie robić jakieś szopki i hucpy, to zróbmy to w „sprawach różnych” na samym końcu i załatwmy budżet, a nie będziemy 2-3 godziny dyskutować na temat interwencji policji czy wizyt kogokolwiek w województwie. Jeżeli tak, to ja proszę, żeby to było w „sprawach różnych”, na samym końcu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Przechodzimy w takim wypadku do głosowania. Kto jest za wprowadzeniem do porządku obrad w punkcie 5a Apelu Klubu Platformy Obywatelskiej? Bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: A my głosujemy nad punktem 5a czy 4a, Panie Przewodniczący?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
5a. Taka była propozycja.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: No to jest błąd na naszej stronie internetowej.

Wiceprzewodniczący Klubu Radnych Platforma Obywatelska Grzegorz Michał Potęga: Nie, nie. Ja zgłaszałem, że to było w punkcie 5, ale z uwagi na konstrukcję porządku obrad, Biuro Sejmiku rozumiem zaproponowało punkt 4a, czyli po punkcie „Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu”. Wszystko się zgadza.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Pan Radny Marcinkiewicz?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Zagłosowałem – nie działa mi przycisk, „za”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Proszę o wyniki.

18 radnych za, 7 przeciw, 3 wstrzymało się od głosowania,
Wynik głosowania stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Szanowni Państwo, porządek obrad sesji, poddaję pod głosowanie. Proszę o głosowanie. Proszę o podsumowanie.

20 radnych za, 6 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Rozszerzony porządek obrad stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Przekazuję prowadzenie sesji Wiceprzewodniczącemu, Panu Mirosławowi Marcinkiewiczowi.

Punkt 3.

Informacja o złożonych interpelacjach i zapytaniach.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Szanowni Państwo, tak jak ustaliliśmy wcześniej z Przewodniczącymi Klubów, interpelacje i zapytania składacie Państwo na piśmie i przesyłacie do Biura Sejmiku. W okresie międzysesyjnym do Biura Sejmiku, do dnia 16 grudnia, wpłynęło interpelacji i zapytań następująca ilość: jedna Radnej Małgorzaty Barbary Gośniowskiej-Koli w sprawie umów najmu dotyczących powierzchni biurowych zawartych przez Urząd Marszałkowski na przestrzeni lat 2010-2022, informacji o kwocie oszczędności wynikającej z przeniesienia pracowników do budynku pasywnego – rozumiem tego przyszłego budynku, który będzie zbudowany; trzy interpelacje Radnej Beaty Katarzyny Kulczyckiej w sprawie: wniesienia dopłat do spółki Lotnisko Zielona Góra/Babimost, realizacji zadania pn. „Promocja województwa lubuskiego poprzez przewoźników lotniczych”, realizacji zadania przejścia dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej nr 321, przebiegającej w miejscowości Siedlisko; jedna Radnego Edwarda Fedko w sprawie wniosków zgłoszonych do projektu budżetu Województwa Lubuskiego na 2023 r.; dwie Radnego Sławomira Jana Kowala w sprawie: kursu pociągu Zielona Góra-Jelenia Góra-Zielona Góra oraz zespołu roboczego ds. rozwoju modułowej energetyki atomowej.

Punkt 4.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Informacja została zamieszczona w systemie radni.info. Czy mają Państwo pytania dotyczące przedstawionej informacji? Proszę o zgłoszenia.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie Przewodniczący, w sprawie formalnej chciałem zabrać głos, a powinienem regulaminowo w każdym momencie. Nie mam takiej technicznej możliwości. Pan prowadzi obrady, Panie Przewodniczący, a ja nie mogę w sprawie formalnej, w każdej chwili zabrać głosu, bo mi system wyrzuca – „nie możesz zabrać głosu, dyskusja nie została aktywowana”. Czyli jak nie ma dyskusji, to ja nie mogę zabrać głosu w sprawie formalnej.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Po pierwsze poproszę któregoś z Panów informatyków, żeby zajrzał i pomógł uruchomić system prawidłowo tak, jak przed chwilą mnie tu pomagano. Po drugie – skoro Pan w sprawie formalnej – proszę, udzielam głosu w sprawie formalnej.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Ponieważ to sprawa, która dotyczy momentu na kolejnej sesji zamiany Panów rolami – obowiązkiem podstawowym Przewodniczącego Sejmiku, Pana Maciuszonka, jest prowadzenie obrad. Może, oczywiście, poprosić o prowadzenie tych obrad Wiceprzewodniczących – to jest dla mnie zrozumiałe. Tylko to uprawnienie wynika z czegoś. Podstawowym obowiązkiem na co dzień jest przewodniczenie obradom, a Pan Maciuszonek już kolejną sesję przekazuje obrady Wiceprzewodniczącym. Dlatego mnie interesuje jakie przeszkody na każdej sesji powodują, że on nie prowadzi tych obrad, jako zobowiązany na podstawie ustawy?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. To jest Pana zdanie. Sesję prowadzi Przewodniczący ale Przewodniczący pracuje razem z Wiceprzewodniczącymi. Obecny Przewodniczący – Pan Wacław Maciuszonek – postanowił, iż sesje prowadzą rotacyjnie jego zastępcy. Ma do tego prawo. Pan ma inne zdanie na ten temat. Przyjmijmy, że to było pytanie formalne. Dziękuję. Kontynuujemy punkt 4. Zadałem pytanie czy Państwo mają pytania dotyczące przedstawionej przez Zarząd Województwa informacji o bieżącej pracy? Widzę zgłoszenia. Pierwsze zgłoszenie – Pani Aleksandra Mrozek. Proszę uprzejmie.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Panie Przewodniczący, ja jeszcze do poprzedniego punktu, nie zauważył Pan, że zgłosiłam temat, a mianowicie temat taki, że nie wszystkie interpelacje zostały przedstawione...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ale przepraszam, jesteśmy w punkcie 4.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Ale proszę się cofnąć, bo Pan nie widział albo system nie działa. Proszę Pana, Pan ogranicza normalną funkcję radnego. Proszę wrócić do punktu, bo ja rękę podnosiłam. To jest Pańska sprawność, jak Pan widzi jak reagują radni. Chcę w tamtym punkcie jeszcze wypowiedzieć się.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ale w tym punkcie przedstawiłem kolejne interpelacje, które zostały...

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Nie przedstawił Pan wszystkich. Chcę do tego odnieść się.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przepraszam Panią bardzo. Zgodnie ze zgłoszeniami, które do 16 grudnia wpłynęły Biuro Sejmiku przygotowało tę informację. Rozumiem, że Pani zgłosiła interpelację do dnia 16 grudnia i nie zostało to ujęte. Proponuję, żeby nie przeciągać sprawy...

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Proszę mi udzielić głosu w tym miejscu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Nie udzielam Pani głosu. Poproszę Dyrektora Biura Sejmiku o sprawdzenie, czy była interpelacja do 16 grudnia zgłoszona przez Panią Radną Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Jeszcze jest inny problem.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Jeżeli taka była, to w kolejnym momencie przedstawię.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Czy pozwoli mi Pan inny problem nakreślić w tym punkcie? A mianowicie w imieniu Klubu Radnych Samorządowe Lubuskie zgłaszam, że nie ma prawa nikt przemieszczać radnych tego klubu jak klocki na miejsce, gdzie sobie uznacie za stosowne.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przepraszam Panią bardzo, jesteśmy w zupełnie innym punkcie. Odbieram Pani głos, bo Pani burzy porządek sesji. Odpowiedziałem Pani w sprawie interpelacji, Biuro za chwilę to sprawdzi i publicznie to sobie powiemy o tej interpelacji. Jesteśmy w punkcie – informacja na temat bieżącej pracy Zarządu. Proszę o zabranie głosu Panią Helenę Hatkę.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, chciałabym ze smutkiem powiedzieć Państwu, że forma sprawozdania – ja mam na myśli sprawozdanie Zarządu Województwa Lubuskiego – jest tak samo niewystarczająca, jak sprawozdania, które Państwo przedkładaliście na początku kadencji, gdy my rozpoczynaliśmy swoją kadencję. Przez dłuższy czas sprawozdanie naprawdę informowało radnych o tym, co Zarząd robi. To sprawozdanie, które Państwo przedłożyliście, jest to sprawozdanie, które niewiele daje informacji. W pierwszej części to są lakoniczne informacje techniczne, które są przedkładane przez wydziały Urzędu Marszałkowskiego, a większość tego sprawozdania to jest „przeklejenie” informacji, które my codziennie dostajemy w Newsletterze – takie propagandowe informacje, które Państwo również przekazujecie mieszkańcom województwa lubuskiego. Nie wiem czy można tę propozycję zastosować w praktyce, ale ja bym Państwu to sprawozdanie cofnęła i poprosiła, żebyście jeszcze raz prawidłowe sprawozdanie ze swojej działalności przedłożyli Sejmikowi, bo to sprawozdanie nie jest rzetelną informacją, tylko jest takim promowaniem Państwa. To możecie robić do swojego elektoratu, ale my, jako Sejmik, jednak powinniśmy mieć inną informację, a pracownicy, którzy w Państwa imieniu „przekleili” te informacje z Biuletynu do tego sprawozdania, to powinni mieć zwróconą uwagę, że takich rzeczy się nie robi. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję bardzo. Z uwagą wysłuchaliśmy Pani komentarza, chociaż pytania nie słyszałem, a jesteśmy w punkcie zadawania pytań. Drugi głos Pani Aleksandry Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Chcę powiedzieć, że nie drugi głos, tylko pierwszy w tym punkcie, w związku z tym, proszę Państwa, będę mówić na czas, na jednym wdechu, z uwagi na to, że jesteśmy ograniczani jako radni do swobodnej wypowiedzi. Pytanie moje dotyczy Zarządu Województwa Lubuskiego: dlaczego to Zarząd Województwa, płacąc składkę na LOTUR od 18 lat – co prawda symboliczną – nie wie, co należy do zadań tej organizacji i kieruje pytania do Polskiej Organizacji Turystycznej dotyczące certyfikacji? Otóż, proszę Państwa, chcieliście Państwo, spauperyzować organizację własną, a skompromitowaliście wiedzę na temat tego, do jakiej organizacji należycie. Drugie pytanie, proszę Państwa: dlaczego służby Pani Marszałek kierują pytania do LOTUR-u w kwestiach inwestycji, skoro wiecie bardzo dobrze, że ze 100 tys. zł, jaką jest składka od dwóch lat dopiero, ROT nie prowadzi żadnej inwestycji. I trzeci temat bulwersujący, to są relacje, proszę Państwa, Biura Sejmiku ze Związkami Zawodowymi, to jest próba kneblowania i ograniczania kontaktu z radnymi, dla nas radnych niemożliwość sprawowania mandatu. Nie pozwolono Przewodniczącemu, proszę Państwa, zabrać głosu na sesji, nie udostępniono skrzynki e-mailowej dla radnych, proszę Państwa. Powołaliście Państwo osobę, która ma współpracować ze Związkami Zawodowymi, co oznacza, że Pani Marszałek już nie zniża się do poziomu, żeby osobiście rozmawiać ze Związkami Zawodowymi. To jest ograniczenie działalności Związków, ale przede wszystkim uniemożliwienie realizowania mandatu przez nas radnych. Nie życzymy sobie, żeby była ingerencja pomiędzy obywatelem, mieszkańcem a Radnym Województwa Lubuskiego. Jeśli ktoś prosi o kontakt do radnych, macie obowiązek taki kontakt przekazać. To jest próba zamordyzmu, która jest szeroko stosowana. Dotyczy to radnych, gdzie ograniczacie Państwo wypowiedzi, dotyczy to Związków Zawodowych. Jak można traktować poważnie radnych, kiedy pismo, które przekierowaliście od Związków Zawodowych...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas minął.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Drugie 2 minuty proszę Panie Przewodniczący. Nie w tym temacie rozmawiałam przedtem. I niech Pan nie ogranicza, bo Pan jest największą osobą blokującą demokratyczne zasady, jeżeli tu można mówić o demokracji.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę tylko o trzymanie się zasad. Jak najbardziej drugi głos.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: I proszę Państwa kolejna sprawa. Udzieliłicie Państwo odpowiedzi, która za 5 minut 11-sta została przedstawiona tutaj osobom zainteresowanym. Sporu pomiędzy przepisami prawnymi nie będziemy prowadzić, ale Szanowna Pani Marszałek, warto byłoby jako osoba, która zajmuje się i nadzoruje pracę Biura Sejmiku, pochylić się nad tym, aby mieszkańcy mieli prawo zabierania głosu na sesji Rady Miasta, aby Związki Zawodowe mogły się swobodnie wypowiedzieć, aby mogły zwrócić się do radnych, a radni podnieść stosowne ingerencje. Myślę, że gdyby tak było, to byłaby to rozmowa, a nie dzisiaj przed kamerami informowanie. Pani Marszałek powołała specjalną osobę – utworzyła stanowisko Pełnomocnika ds. społecznych i kontaktów ze Związkami Zawodowymi. Mam pytanie do Pani Marszałek: czy Pani Marszałek zapytała Związki Zawodowe jak są zadowoleni z tej osoby, która ma pośredniczyć pomiędzy Zarządem Województwa a Związkami Zawodowymi? Myślę, że te działania, które Państwo tutaj prezentujecie, są zaprzeczeniem teorii, którą głosicie o praworządności, o poprawności, o demokracji, o dialogu, a te wszystkie zachowania świadczą zupełnie o czym innym. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o zabranie głosu Pana Bogusława Motowidełko. Proszę o pytania do bieżącej pracy Zarządu.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Dziękuję. Proszę mnie nie pouczać.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ja Pana nie pouczam, tylko przypominam w jakim punkcie jesteśmy.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Po raz kolejny Pan mi zabiera – 10 sekund już minęło. To Pana jest metoda, mi to nie przeszkadza. Zawsze się do Pana chociaż głupio, ale uśmiecham, także dzień dobry. I Panie Przewodniczący...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Wolę uśmiechy sympatyczne, ale ok.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: No więc, jak widzi Pan, znowu 40 sekund już minęło prawie. Dziękuję bardzo, jest Pan bardzo grzeczny, tak jak zawsze, nie dosyć, że do mojej koleżanki, Pani Radnej, do mnie – to ja kompletnie tego nie oczekuję. Ale mam pytanie właśnie do sprawozdania i mam pytanie do Pani Marszałek: dlaczego to w sprawozdaniu Zarządu nie znalazła się informacja, że Państwo zablokowaliście skrzynki e-mailowe dla Związku Zawodowego „Solidarność”? I dlaczego nierówno traktujecie Związek Zawodowy z 42-letnią tradycją, bo przecież Państwo wiecie i Pani Marszałek również wie o tym, że to dzięki „Solidarności” to dzisiaj Pani, ja i wielu innych tutaj – szczególnie Pan Marcinkiewicz, który ma za sobą historię i kolega również siedzący tutaj w Prezydium – mogą swobodnie się wypowiadać, a w tej sytuacji, na którą Państwo się później wielokrotnie powołujecie, całkowicie ograniczacie swobody obywatelskie, szczególnie dla Związku Zawodowego „Solidarność”. Dzisiaj mamy miesiąc grudzień, miesiąc bardzo ważnych dat. Mi się tylko jedno przypomina: „rozmowa kontrolowana, rozmowa kontrolowana”. Proszę Państwa i dzisiaj to właśnie robicie poprzez to, że pomimo, że macie umowę ze Związkiem Zawodowym „Solidarność” do stosowania na serwerze adresu NSZZ „Solidarność”, to wtedy, kiedy dochodzi do konsultacji z pracownikami – „rozmowa kontrolowana, rozmowa kontrolowana”. Przypominam Pani Marszałek: 13 grudnia jest za nami. Bardzo tragiczna data. 16 grudnia jeszcze bardziej tragiczna. A dzisiejsza data 19 grudnia o tyle jest tragiczna, że to Pani właśnie nie informuje społeczeństwo lokalne, że blokuje usta Związkowi Zawodowemu „Solidarność”. Nie chcę drugiego głosu, Panie Przewodniczący.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Właśnie dodałem Panu parę minut, które ponoć zabrałem. Dziękuję uprzejmie. Proszę o zabranie głosu – Pan Marek Surmacz.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, Zarządzie, Pani Marszałek, od kilku dni na szpitalnym Oddziale Ratunkowym w Gorzowie – armagedon. Karetki stoją w kolejkach po kilka godzin, ludzie ze złamanymi kończynami – taką informację dostałem od Pani, która nie jest anonimową osobą – 9 godzin, osoba ze złamaną prawdopodobnie kończyną, bo chodziło o diagnozowanie, oczekiwała na wykonanie badań podstawowych. Została przekierowana w pewnym momencie, po długim oczekiwaniu z mężem, jak ma ochotę być szybciej obsłużona, do placówki w sąsiednim województwie. Skorzystała z tego, pojechała, zaopatrzona została. Wróciła do szpitala, żeby pokazać się, jak sprawnie działają inne placówki w sąsiednim województwie – tu chodziło o Zachodnie Pomorze, w Barlinku. I pytanie: czy Pani zorientowana jest w tej sytuacji? I czy to jest tylko problem organizacyjny, czy jakkolwiek inny ewentualnie, bo rozpowszechniane są informacje dezorientujące pacjentów, jakoby brakowało środków i pacjenci są za to karani, że jakieś dziwne relacje nie zostały uregulowane pomiędzy płatnikiem, czyli Narodowym Funduszem Zdrowia a organizatorem i wykonawcą tej służby zdrowia – szpitalem, Zarządem szpitala w Gorzowie i nadzorem oczywiście Pani Marszałek. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o zabranie głosu Panią Beatę Kulczycką.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Panie

Przewodniczący, Szanowni Radni, ja tak patrzę cały czas jaki mamy stan dzisiejszy kontaktu z radnymi. Porozumiewamy się za pomocą skrzynki e-mailowej Zimbra a ja cały czas mam przed sobą wizytówkę, na której mam inny e-mail niż ten, który do nas jest dostępny w systemie. Szanowni Państwo, proszę to uporządkować, bo może ktoś chciałby do nas, radnych, dotrzeć poprzez cały czas aktualnie wydrukowane dla nas wizytówki... (głosy z sali) Panie Łukaszu, Panie Marszałku, ja pokazuję coś, czym dysponuję. I w tym momencie, jak daję taką wizytówkę, to nie jest to wizytówka oficjalna Radnej Województwa. Więc proszę, żeby ten kontakt nam umożliwić poprzez nasze skrzynki pocztowe, które funkcjonują na tego rodzaju wizytówkach. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przepraszam. Ja tylko nie zrozumiałem, proszę wybaczyć. Czy chodzi o adres kończący się „lubuskie.pl”?

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Tak.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Pani nie ma takiego adresu?

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Nie mam tego adresu. Na mojej wizytówce jest cały czas: „b.kulczyckanowasol.pl”, więc proszę, jeżeli ktoś chciałby ze mną kontakt, żeby kierować na ten e-mail, a nie ten, wskazany przez Państwa.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Poproszę, ja przypominam sobie taką informację – może wyjaśnimy to – taką informację z Biura Sejmiku, żeby wszyscy radni korzystali z adresu: „lubuskie.pl”. Nie wiem dlaczego tak nie jest. Poproszę Pana Dyrektora Biura, żeby może kolejny raz taką informację do wszystkich radnych na jakiegokolwiek adresy wysłać, wyznaczyć datę od kiedy... Tzn. ja wiem, że tak było.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Tak jest, Panie Przewodniczący, ale jeżeli ktoś z zewnątrz prosi o kontakt z nami, to proszę, żeby uruchomić również ten kontakt, który jest na wizytówce, bo on jest również do nas dostępny.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: To zmienimy wizytówkę.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: To nie o to chodzi. Chodzi o to, że jeżeli ktoś z zewnątrz – a rozmawiamy o „Solidarności” – chciał mieć by z nami kontakt, to proszę, żeby oficjalnie przekazywać również drugie e-maile, które funkcjonują jako nasze, a nie tylko ten, który jest w systemie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dobrze. Dziękuję. Może to wyjaśnimy, bo ja nie bardzo rozumiem o co chodzi. Mamy korzystać z e-maili, kończących się „lubuskie.pl” – to są służbowe

e-maile radnych. Wiem, że takowe są uruchomione, ale czemu ktoś z radnych nie chce z tego korzystać, to nie wiem. Spróbujemy to wyjaśnić. Dziękuję. Teraz rozumiem, że więcej pytań nie ma, w związku z czym poproszę Panią Marszałek o odpowiedzi na zgłoszone pytania.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Mam trochę trudność, ponieważ właściwie te pytania nie mają nic wspólnego z informacją, którą złożyliśmy. Jeżeli chodzi o opinię Pani Radnej Hatki: nie podzielam tej opinii, ponieważ w naszej informacji zawieramy uchwały, jakie Zarząd podjął, jakie czynności i działania Zarząd podjął. Bardzo obszernie na ten temat informujemy w Newsletterze codziennym, więc to chyba jest dobrze, że ta informacja, która dzisiaj trafiła do radnych, jest tożsama z tymi informacjami, które ukazują się w Newsletterze. Nie może być ona inna. To świadczy również o tym, że prawidłowo są te dokumenty sporządzane. Jeżeli chodzi o relacje ze Związkami Zawodowymi, to myślę, że sesja Sejmiku to nie jest to miejsce właściwe i chyba nie wypada, Panie Przewodniczący Regionu „Solidarności”, wykorzystywać swojej funkcji i łączyć jej z mandatem radnego. Ja osobiście uczestniczę w wielu spotkaniach. Bardzo sobie cenię spotkania ze Związkami Zawodowymi. Jestem do dyspozycji wtedy, kiedy jest taka potrzeba. W tej chwili prowadzimy negocjacje dotyczące zasad wdrażania podwyżek w przyszłym roku, są bardzo szczegółowe, wielogodzinne i chyba Marszałek Województwa powinien realizować sprawy priorytetowe dla województwa, a nie tak szczegółowe. Oczywiście, gdy dochodzi do podpisania porozumienia – jestem i Pan doskonale o tym wie, nie tylko jeśli chodzi o prawa pracowników urzędu, ale również innych instytucji, jednostek w województwie. Sam Pan przecież do mnie zwracał się też z taką prośbą i udało nam się sprawę doprowadzić do końca. Jeżeli chodzi o Urząd Marszałkowski, dziwię mnie wnioski składane do radnych aż o takim ciężarze gatunkowym, żeby musiały być omawiane na sesji Sejmiku, ponieważ wspólnie w tym roku osiągnęliśmy porozumienie bardzo dobre. Pracownicy uzyskali dzięki temu bardzo wysokie podwyżki – 20%, najwyższe w Polsce. Nie znam żadnego samorządu, gdzie byłyby wyższe wypłacone i również udało nam się na przyszły rok, pomimo dużej inflacji i kryzysu, wprowadzić też do budżetu wysoką podwyżkę w wysokości 10%, a rozmowy w tej chwili są prowadzone wyłącznie w zakresie zasad wdrożenia tej podwyżki. Osoba, którą wyznaczyłam jako

przedstawiciela swojego, jest doświadczonym urzędnikiem, wieloletnim funkcjonariuszem państwowym, posiada wykształcenie prawnicze i na pewno nie komplikuje, a wręcz przeciwnie – stara się rozwiązać problemy, które są przedstawiane. I te problemy wciąż omawiamy, one są również przekazywane radnym za pośrednictwem adresów e-mailowych, które są dostępne na stronie Sejmiku. Są to adresy e-mailowe publiczne. Nikt w urzędzie nie blokuje dostępu do Państwa adresów e-mailowych. Nie ma absolutnie ani żadnej cenzury, ani żadnej blokady i proszę bardzo o nie rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji. Jeżeli chodzi o zdarzenie na Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w Gorzowie – znam tę sprawę. Zarząd szpitala w porozumieniu ze mną, zwrócił się do Wojewody, który odpowiada za bezpieczeństwo zdrowotne w zakresie ratownictwa medycznego i koordynuje również karetkami pogotowia o przeprowadzenie pilnej kontroli, będącego pod nadzorem Wojewody Lubuskiego Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, w tym pracy dyspozytorów medycznych w Gorzowie. Ten wypadek, o którym Pan mówi, o którym też dzisiaj piszą media, był jednostkowy, ponieważ doszło do wysłania karetek w jednym czasie do jednego szpitala, a wiemy, że mamy SOR-y też w innych szpitalach i można było zadysponować w ramach pracy dyspozytorów medycznych inaczej. Zwróciliśmy się również w tej sprawie do Pani Dyrektora Lubuskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia i do Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie medycyny ratunkowej. Pragnę jeszcze podkreślić, że szpital – kosztem innych procedur medycznych – tylko w ubiegłym roku dopłacił do funkcjonowania SOR-u 12 mln zł. I sprawa wizytówek, to myślę, że to jest po prostu do wyjaśnienia w Biurze i naprawdę jestem bardzo zdziwiona, że aż potrzebna była interpelacja, bo chyba każdy z nas potrafi zadbać o swoje wizytówki. Dziękuję.

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Łukasz Porycki: Tak, jak mówiłem na spotkaniu z radnymi a propos budżetu w Iłowej, sprawa LOTUR-u będzie procesowana na początku przyszłego roku. Usiądziemy do rozmów na temat formy przekształcenia LOTUR-u z tej formy, która jest moim zdaniem nieefektywna, w formę, którą zaprezentowano nam między innymi podczas spotkania Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego. Tam to funkcjonuje bardzo dobrze i będziemy starali się w ten sposób zmienić współpracę, ale muszą być postawione

pewne warunki, ponieważ zgodnie z dzisiejszym stanem faktycznym, nie mamy żadnego wpływu na przekazywane środki do LOTUR-u, tzn. mamy wpływ taki, który jest w umowie, ale my mamy tylko 1 głos. Jeżeli mamy być główną jednostką samorządu terytorialnego, która będzie przekazywała środki do LOTUR-u, chcemy mieć większy wpływ na to. Oczywiście jesteśmy na to gotowi, natomiast I kwartał przyszłego roku poświęcimy na wypracowanie wspólnego stanowiska. Dziękuję.
(głosy z sali)

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są inne pytania, bo tu nie ma dyskusji, Szanowni Państwo, proszę uprzejmie, trzymajmy się regulaminu i przyjętych zasad. Widzę Panią Helenę Hatkę. Proszę o zabranie głosu i zadawanie pytań do przedstawionej informacji Zarządu.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Odniosę się do wypowiedzi Pani Marszałek w kontekście kłopotów organizacyjnych, jakie występują w szpitalu w Gorzowie Wielkopolskim. Jakie Państwo macie zamiar podjąć działania, związane z kontrolą Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w kontekście tych karetek, które stały w kolejce, w kontekście kolejek w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym, w kontekście rosnącej ogromnej straty finansowej w tym szpitalu? Ja mówię o informacji, którą mamy za trzy kwartały. Jakie działania – oprócz wystąpienia do Wojewody – w szpitalu ma zamiar Marszałek podjąć? Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Ja słyszałem odpowiedź Pani Marszałek w tej sprawie, ale skoro Pani jeszcze raz zadała takie pytanie, to za chwilę dam głos Pani Marszałek, żeby jeszcze raz odpowiedziała.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Ad vocem – ja Pani Marszałek dam jeszcze kilka zagadnień innych. Powiedziałałam o Szpitalnym Oddziale Ratunkowym i tam jeszcze inne sprawy poruszyłam, szczególnie sytuację finansową, która wynika z niewykonywania procedur medycznych. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Zachęcam Panią, żeby przy omawianiu sprawozdań, wrócić do tego tematu szczegółowo. Dziękuję. Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Panie Marszałku, kierowałam pytanie do Pani Marszałek, ale mam wrażenie, że Pan nie słyszał o czym mówię albo padł Pan ofiarą tego, że trzeba mówić na czas i Pan nie zrozumiał pytania, więc ja teraz wolniej Panu powtórzę, że pytam dlaczego skierowaliście pismo, jako Urząd Marszałkowski, do Polskiej Organizacji Turystycznej z pytaniem o certyfikację, skoro te zadania realizuje właśnie nasz lubuski ROT, jak każdy inny i są one – te informacje – dostępne na stronie LOTUR-u? W związku z tym czy to była próba deprecjacji naszego LOTUR-u w oczach Polskiej Organizacji Turystycznej, czy kompromitacja Zarządu Województwa, który nie wie, jakie zadania są organizacji, do której należy od lat 18-stu? To było moje pytanie. I drugie moje pytanie było: dlaczego Urząd Marszałkowski kieruje zapytania o inwestycje, realizację inwestycji w kilku obszarach, skoro wie doskonale, że przy tej składce i braku pracowników, nie ma możliwości realizowania jakiegokolwiek inwestycji? Czy Państwo naprawdę nie wiecie czym się zajmuje ROT? Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o zabranie głosu – Pan Radny Zbigniew Kościk.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Szanowni Państwo, gryps taki młodzieżowy to „rżnięcie głupa”. Przepraszam za użycie tego określenia, ale jest bardzo istotna kwestia i ja się bardzo cieszę, że jest na sali Pan Senator Wadim Tyszkiewicz. Jest podejrzenie – i Pani Marszałek, te wyjaśnienia absolutnie do mnie nie trafiają – że e-mail wysłany przez uznany, funkcjonujący, z olbrzymimi tradycjami... (głosy z sali) Tak – uznany. Ciebie na świecie nie było, kiedy oni walczyli o Polskę. ...został przesłany nam na skrzynki e-mailowe. I argument, że jakiś mecenas, że coś... Mamy słowo przeciwko słowu. Panie Senatorze, ktoś cenzuruje e-maile...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy mogę prosić o zadanie pytania na temat pracy...

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościak: Ale oczywiście. To jest bardzo istotna kwestia. Mamy tutaj przedstawiciela też tej Komisji Zakładowej, będziemy mieli potwierdzenie, że tej e-mail próbowano wysłać i ja chciałbym, żebyśmy się tą kwestią zajęli, bo ja sobie nie życzę...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ja na adres e-mailowy „lubuskie.pl” otrzymałem informacje i nie wiem w czym Pan widzi problem? Pan nie uzyskał takiej informacji? Ja się podzielę, prześlę do Ciebie, Zbyszku.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościak: A ja prześlę potwierdzenie tego, że był problem kontaktu z radnymi.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o zabranie głosu – Pan Bogusław Motowidełko.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Ja się odnoszę do wystąpienia Pani Marszałek. Dziękuję za dobre słowo, za to, że te porozumienia oczywiście są zawierane, ale Pani Marszałek – ja pytanie zadałem nie w tej kwestii czy jako radny i jednocześnie Przewodniczący Regionu „Solidarność” mogę w tej kwestii zabierać głos, czy też nie, bo to jest oczywiste. Natomiast zadałem pytanie dlaczego nadal Państwo blokujecie serwer dla Związku Zawodowego „Solidarność” pomimo, że zgodnie z przepisami prawa Międzynarodowej Organizacji Pracy, w tej kwestii wszystko zostało wyjaśnione? Pani ode mnie również dostała pełne wyjaśnienia, podstawy prawne, a to wszystko, co się dzieje dzisiaj – wyjaśnienia do pracowników znowu zawierają całkowitą nieprawdę, nie te podstawy prawne i to, że Związek Zawodowy „Solidarność” nie korzysta, gdyż Państwo zablokowaliście. To było moje pytanie, a nie to, że prowadzimy dialog, bo prowadzimy – dziękuję bardzo i zawsze będę za dialog, każdemu dziękował, który z „Solidarnością” go podejmuje. Natomiast po 42 latach stosujecie Państwo – nie mówię, że Pani bezpośrednio, proszę sprawdzić które służby. Pan się uśmiecha obok, to może Pan Porycki jest za to odpowiedzialny. Tak, dziękuję bardzo, odezwał się Pan nareszcie, bo Pan był tak samo mały, jak mówił..., młodziutki, może jeszcze nie urodzony jak te lata były właśnie, proszę Pana. I Pani Marszałek, jeszcze raz: proszę się tym zająć. Ja Pani to wyjaśniłem dokładnie, że kwestia korzystania z serwera jest sprawą oczywistą –

macie Państwo porozumienie. Tylko jest kwestia również tego czy treści są tam niewłaściwe, czy też technika jest niewłaściwa. I proszę Panią, wchodzenie w treści, gdzie tutaj czytamy – w piśmie do pracowników – „chodzi o treść”. Więc jeżeli Państwo jesteście i z treści oburzeni...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas minął.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: ...to to już jest za daleko powiedziane i to jest blokada tych praw obywatelskich. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Kolejny głos – Pani Radna Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Szanowni Państwo, ja cały czas nawiązując do treści dialogu chciałam powiedzieć, że już 6 grudnia do nas powinna zostać przesłana korespondencja, bo widzę tutaj w wydrukowanej formie, że do radnych pismo skierowane jest 6 grudnia. Ja, w dzisiejszym systemie, e-maila otrzymałam dopiero dzisiaj z korespondencją. Dlaczego tak się dzieje? Jest wyraźna informacja o tym, że 24 listopada korespondencja „Solidarności” była kierowana do Przewodniczącego – o to pretensji nie mam, adresatem był Przewodniczący. Ale pismo z dnia 6 grudnia, to już jest do nas kierowane. Dlaczego my tego nie dostaliśmy w odpowiednim czasie, również patrząc na reakcje w tej sprawie?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Ja nie słyszałem pytania szczerze mówiąc, ale rozumiem...

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Pytanie moje jest: dlaczego w odpowiednim czasie korespondencja do nas, jako radnych, nie trafia – nawet w systemie tym, którym dysponujemy dzisiaj? Korespondencja powinna być nam przesyłana na bieżąco. Dlaczego ona do nas nie trafia?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję uprzejmie. Nie ma więcej zgłoszeń, więc proszę uprzejmie Pani Marszałek.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Ja może już całkiem krótko: sprawy Związków Zawodowych i pracodawcy są pomiędzy Związkami Zawodowymi i pracodawcami. Państwo macie oczywiście prawo otrzymywać e-maile od wszystkich osób zainteresowanych. Wymaga to zbadania w takim razie, skoro tak Państwo podnosicie, ponieważ ja mam informację i też taka informacja została wysłana do Związków Zawodowych: nikt nie blokuje przepływu informacji i absolutnie nie ma takiego interesu pracodawca, ale skrzynka e-mailowa Urzędu Marszałkowskiego służy do korespondencji wyłącznie służbowej i nie będzie udostępniana żadnym stronom. Radni nie są pracodawcami, mogą otrzymywać korespondencję od wszystkich – anonimy, co tylko sobie Państwo życzyście. Adresy wasze są publiczne na stronie Sejmiku i nikt nigdy nie może blokować w żaden sposób – ja sobie nawet nie wyobrażam jak to można zrobić. Ale z tego, co mówi Pan Radny Motowidełko wnioskuję, że Związki Zawodowe chciałyby od pracodawcy naszą skrzynkę e-mailową. To jest niemożliwe, bo ona służy wyłącznie do celów służbowych. I taka jest opinia prawna radów prawnych Urzędu Marszałkowskiego. Natomiast wracając do sprawy SOR-u: faktycznie, informowałam już jakie działania zostały podjęte. Poinformowaliśmy Narodowy Fundusz Zdrowia, bo koszty prowadzenia SOR-ów są naprawdę bardzo wysokie, procedury nie są właściwie oszacowane. Szpital w Gorzowie tylko za 2021 rok dopłacił do SOR-u 12 mln zł. W tym roku – zaraz kończy się IV kwartał, więc będziemy mieli informację ile to jest w 2022 roku. Poinformowaliśmy Wojewodę o potrzebie przeprowadzenia pilnej kontroli całego systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, ponieważ to Wojewoda odpowiada za ratownictwo medyczne w województwie lubuskim i powinien sprawdzić, przeprowadzić kontrolę pracy dyspozytorów medycznych w Gorzowie Wielkopolskim. Naszym staraniem jest, żeby wszystkie SOR-y i wszystkie szpitale, nadzorowane przez Zarząd Województwa Lubuskiego, działały prawidłowo, zgodnie ze Statutem i chyba Państwo te starania nasze dostrzegacie? Niemniej jednak w systemie jest za mało środków finansowych i bardzo jest też niepokojąca taka informacja, że od przyszłego roku również budżet państwa nie będzie finansował

ratownictwa medycznego. To jest bardzo niepokojące, bo sytuacja może być jeszcze trudniejsza. Na dzień dzisiejszy stwierdziliśmy, że nie ma braków kadrowych – medycznych, ale nie ma takiej możliwości, przy takim natężeniu, gdy kilkanaście karetek ustawi się pod SOR-em, żeby jednocześnie wszyscy byli zaopatrzeni. Naprawdę ten szpital bardzo się stara, zwłaszcza doświadczyliśmy tego w czasie pandemii, gdy też były długie kolejki. W tej chwili jest niestety taka aura, że mamy też grypę, różne wirusy i takie sytuacje się zdarzały. Przykro mi, że się wciąż zdarzają.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Mam wrażenie, że ta część została wyczerpana. Szanowni Państwo, w systemie radni.info. zostały zamieszczone informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania do tych materiałów? Zgłasza się Pani Beata Kulczycka. Proszę bardzo.

Informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim stanowią załącznik nr 9 do protokołu.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Szanowni Państwo, ja – nawiązując do wypowiedzi Pani Radnej Hatki – chcę powiedzieć, że informacja na temat stanu wdrażania nie jest lakoniczna – ona jest bardzo schematyczna. Tam się tylko zmieniają wskaźniki: kontraktacji, certyfikacji, ilościowe, konkursów. Naprawdę, od dwóch lat mam wrażenie, że czytam cały czas podobną prezentację. Mam pytanie wobec tego, ponieważ prosiłam na ostatniej sesji Sejmiku, żeby „podciągnąć” trochę tę prezentację o stan efektywności wdrażania RPO, bo naprawdę – biorąc pod uwagę obecną perspektywę, kończącą się perspektywę, w której jeszcze jesteśmy – wypadałoby tą efektywność pokazać nam na trochę innym poziomie niż wskaźników produktu – na poziomie projektów, nie programu, ale przynajmniej wskaźników rezultatu. Naprawdę, interesuje nas to nie ile hektarów uzbrojono terenów, ale ile miejsc pracy powstało na tych hektarach i ile tak naprawdę przedsiębiorstw ulokowało się na tych hektarach. Ja jeszcze korzystam z okazji, ponieważ ostatnio, w tej przerwie tutaj, rozmawiałam z przedsiębiorstwami, które

korzystały ze środków RPO. Ja mam pytanie, ponieważ duża część adresatów naszego RPO to są jednak przedsiębiorcy, wiemy w jakiej sytuacji oni się dzisiaj znajdują – to jest tak naprawdę permanentny kryzys i musimy sobie radzić w tym kryzysie, a oni szczególnie. Mam pytanie o działania dla przedsiębiorców, to jest głównie jedyńka, dwójka: proszę Państwa, jak długo przedsiębiorca, który korzysta ze środków RPO, średnio czeka na wypłatę zaliczki i czy te zaliczki wypłacane są tak naprawdę zgodnie z zasadami, a więc zgodnie z wnioskiem przedsiębiorstwa czy beneficjenta? Ponieważ znam przypadki, że zaliczki były wypłacane po czasie. Drugie moje pytanie dotyczy rozliczenia wniosku: ile przedsiębiorcy średnio czekają na płatności z okresu rozliczenia ostatniego wniosku o płatność?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas minął.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: To jest bardzo ważne moje pytanie, ponieważ znam przedsiębiorcę, który czeka pół roku, który z powodu tego miał zapaść swoich finansów, natomiast wiedział, że półroczne opóźnienie stawiało go w mega kłopotliwej sytuacji. I jeszcze jedno pytanie...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas minął.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: To drugi czas poproszę. Szanowni Państwo, to się tak składa, że nasz wydział obsługi projektów jest zarówno wydziałem, który promuje projekty i zachęca do brania środków z RPO, ale również kontroluje. Ja mam wrażenie, że nastąpiło pewne przewartościowanie ostatnio tej kontroli nad tym, co chcielibyśmy uzyskać. Szczególnie dotyczy to przedsiębiorstw, ponieważ oni nie znają zasad zamówień publicznych, nie znają często zasad rozliczeniowych, a z tego, co wiem, czekają ich po fakcie duże korekty. Moje pytanie zmierza do tego: jak duże korekty są dla przedsiębiorstw? Proszę pokazać skalę – ile przedsiębiorstw – i jakie kwoty są korekt dla przedsiębiorstw? A ostatnie moje pytanie: czy dla tych przedsiębiorstw w ogóle czy beneficjentów odbywają się jakiegokolwiek szkolenia? Bo z tego co wiem, oni narzekają, że pewne rzeczy mogliby wyeliminować ze swoich błędów pod warunkiem, że wiedzieliby to jak rozliczyć. Naprawdę przypadek, który już nie chciałabym opowiadać, ale dało się

wyeliminować na bazie wniosków o płatność, natomiast po fakcie, kiedy ktoś zakończył wniosek, korekta została naliczona pół roku po fakcie. Pytanie jest: czy w ogóle organizowane są szkolenia dla przedsiębiorstw z zakresu wdrażania projektów, realizacji, wydatkowania środków, kwalifikowalności środków. To są błędy, na których oni powinni się uczyć, żeby je w przyszłości wyeliminować. I to jest następne pytanie: jakie to są szkolenia? Kiedy szkolenia? Dla której grupy? Gdzie one się odbywają i czy one w ogóle zachęcają przedsiębiorców dalej do brania środków z RPO, bo po tym, jak widać, nastąpiło naprawdę – moim zdaniem – przewartościowanie funkcji tego departamentu. Funkcja kontrolna przerosła funkcje realizacyjną wielu projektów w naszym województwie. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Ja mam prośbę do Pani Radnej: była Pani uprzejma stwierdzić, że ta informacja, w takiej formie, w jakiej jest prezentowana, jest niewystarczająca. Zachęcam Panią do dania pewnej propozycji. Proszę uprzejmie, nawet na piśmie, do Biura Sejmiku, to prześlemy to dalej. Może ta informacja będzie lepsza. Poproszę o ustosunkowanie się tutaj do tych zagadnień, chociaż one nie dotyczą bezpośrednio jakby tej informacji. Proszę Pan Marszałek Jabłoński. Proszę uprzejmie.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: Dziękuję Pani Przewodniczący, Szanowni Państwo. Pani Radna, po raz kolejny dzieli się swoimi przemyśleniami, dotyczącymi informacji, która się pojawia na każdej sesji Sejmiku. Rzeczywiście, również powinno chyba się to sprowadzić do jakiejś propozycji, które mogłaby Pani sformułować pod adresem przygotowujących te materiały, bo te różnego rodzaju uwagi, które Pani tutaj luźno formułuje, wydają mi się nie do końca zasadne i nie wiem czy to jest właściwe miejsce, żeby o tym teraz dyskutować, ale na przykład przekazywanie co sesję, co miesiąc, co kilka tygodni, takiej bieżącej informacji ewaluacyjnej, wydaje mi się wręcz niemożliwe. Jest pewien schemat, który jest wykorzystywany i przedstawiany też Państwu i jest to jakaś wystandaryzowana norma ogólnie przyjęta. Wydawało się do tej pory, że jest to poprawnie przygotowany materiał, ale jeśli ma Pani jakieś uwagi, to proszę o ich przedstawienie – zastanowimy się nad tym. Natomiast jeśli chodzi o Pani wywody, dosyć obfite, dotyczące przedsiębiorców, to też chciałbym Panią Radną zachęcać do

formułowania różnego rodzaju wniosków, pytań, propozycji. Natomiast dzielenie się wszystkimi swoimi przemyśleniami, wydaje mi się, że nie do końca jest celowe na sesji Sejmiku, ponieważ z wieloma z nich trudno się zgodzić. Wydaje mi się, że pewne tezy, które Pani stawia w tych swoich wywodach, wynurzeniach, są dosyć krzywdzące jeśli chodzi o ocenę pracowników departamentów. Również chcę Pani zwrócić uwagę, że niedawno, w wyniku dokonanej oceny przez uprawnione do tego instytucje, departamenty zarządzające środkami unijnymi otrzymały najwyższe z możliwych not, czyli coś na kształt szóstki w szkole, jeśli chodzi o jakość pracy i nadzoru nad realizowanymi procedurami. Wydaje mi się, że to zasługuje na zauważenie, szacunek i odniesienie się do tego z powagą, a tak luźno wypowiedane, bardzo krytyczne i krzywdzące opinie, wydają mi się całkowicie nieuzasadnione. Jeśliby Pani Radna jednak zechciała się przygotować do rozmowy i przekazać przemyślane wnioski i propozycje, chętnie w takiej rozmowie wezmę udział. Natomiast proszę nie opowiadać wszystkiego, co Pani się wydaje, bo niestety wydaje mi się, że krzywdzi Pani w bardzo mocnym stopniu profesjonalnych pracowników, którzy odpowiedzialnie zajmują się funduszami unijnymi.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję Panie Marszałku. Pani Beato, Pani dwa głosy wykorzystwała. Nie kontynuujemy tej dyskusji. Ja Pani głosu nie udzielam w tej chwili. (głosy z sali) Jakie „ad vocem”? Tu nie ma „ad vocem” żadnego. Nie będzie dyskusji, bo to jest punkt mówiący o zadawaniu pytań do przedstawionej informacji. Przechodzimy do kolejnego punktu, ale zanim ten punkt zrealizujemy, chciałbym przeprosić Panią Mrozek, Panią Radną. Faktycznie, po sprawdzeniu powtórnie przyznaje Biuro Sejmiku, iż wpłynęły dwie interpelacje Pani Radnej Mrozek. Pierwsza interpelacja z dnia 14 grudnia w sprawie środków przekazanych na budowę hali sportowej w Słubicach oraz druga, z dnia również 14 grudnia w sprawie wzrostu kosztów funkcjonowania Lubuskiego Centrum Produktu Regionalnego. Tak, sprawdziliśmy, były. Odczytałem. Ten punkt jest zrealizowany.

Punkt 4a.

Apel Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie podejmowanych przez

policję działań zabezpieczających wizyty Posła na Sejm RP Jarosława Kaczyńskiego w Zielonej Górze.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Tekst został przekazany wszystkim z Państwa. Czy życzyście Państwo sobie, żebym ten tekst odczytał w tej chwili? Tak? Czytam tekst.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz odczytuje projekt apelu.

Projekt apelu stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Tak brzmi treść. Otwieram dyskusję w tej sprawie. Może zacznijmy od klubów po prostu, a następnie głosy radnych. Rozumiem, że Klub Platformy zgłosił. Czy inne kluby chciałyby jakby stanowisko klubowe przedstawiać? Więc róbmy według zgłoszeń. Proszę o zabranie głosu – Pan Marek Surmacz.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie

Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, ten Apel, inicjatorów, skwituję krótko: to są pretensje złodzieja, chłystka czy chuligana. Pretensje do policji o to, że nie pozwala ukraść, napaść albo skutecznie znieważyć funkcjonariusza publicznego. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Ja już

zgłaszałam wniosek i ponawiam go po raz kolejny. Skoro tyle osób tutaj jest zainteresowanych wsparciem tego Apelu jak widzę, to bardzo proszę o to, żebyśmy mogli ten Apel rozważyć o załączenie do tego Apelu filmików, które funkcjonują w mediach społecznościowych podczas chuligańskich wystąpień, niecenzuralne słowa, zachowania. Są także wśród nas radni, którzy w tym uczestniczyli. Ja byłam na tych spotkaniach. Wobec tego wnoszę, żeby do tego Apelu dołączyć te filmiki, które funkcjonują w mediach społecznościowych. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę, Pan Zbigniew Kościk.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościak: Szanowni Państwo, pozwólcie, że zwrócę uwagę na kilka kwestii związanych z tym stanowiskiem. Tak po kolei, żebyśmy wszyscy rozumieli. Nie wiem dlaczego akurat to stanowisko nie podlega normalnym procedurom. W piątek było spotkanie Prezydium – nie wniesiono propozycji tego stanowiska. W międzyczasie pracowały komisje merytoryczne – nie wniesiono. Czy Państwo jakiś przekaz dostaliście z piątku na sobotę? Przecież można nawet o takiej sprawie po prostu porozmawiać w ramach komisji i Prezydium. Ja myślę, że Państwo generalnie macie problem z rozumieniem czym jest demokracja. Demokracja – no właśnie – demokracja to my. Sąd sądem, sprawiedliwość musi być po naszej stronie – Grzesiu sugeruje. Rozumiecie demokrację w taki orwellowski trochę – zwłaszcza tu, na naszych ziemiach odzyskanych – sposób, czyli, że macie większość, to możecie sobie pozwolić na wszystko. Przypomnę, że jest jeszcze druga część tej definicji: że mniejszość – także w Sejmiku – ma swoje prawa. Kto ocenia, Moi Państwo, zagrożenie bezpieczeństwa? Ocenia policja. Policja – tylko i wyłącznie policja. Mieliśmy dzięki Państwu wizytę podwyższonego ryzyka. Trochę tak, jak na meczu żużlowym. Dzięki Bogu nic się nie stało, ale to dzięki wam – niestety – i waszym środowiskom ta wizyta miała charakter podwyższonego ryzyka. Policja korzysta z różnych źródeł, żeby zdefiniować, że tak jest w rzeczywistości. I myślę, że dobrze się stało...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Czas minął.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościak: Proszę drugi włączyć. Dobrze się stało, że w taki sposób zareagowano. Te filmiki o tym świadczą. Powiem Państwu w ten sposób – możecie się zgodzić lub nie – ale dla – no nie wiem, żeby was nie urazić – 20% – ja śmiem twierdzić, że jest więcej – obywateli naszego województwa, którzy głosują na Prawo i Sprawiedliwość, to wielkie święto móc się spotkać z Prezesem. Państwa rolę, jako większości w tym województwie, powinno być dostrzeżenie tego, że mamy do tego prawo – po prostu, w ramach demokracji. Mamy do tego prawo. I chciałbym, Moi Państwo, chciałbym móc także zaakceptować taką sytuację, kiedy dla was wielkim świętem będzie wizyta Donalda Tuska. Nie powiem, że się będę cieszył z tego tytułu, ale na pewno nikt z moich znajomych, nikt ze środowisk związanych z Prawem i Sprawiedliwością nie będzie wam w tym

przeszkadzał, bo macie do tego prawo po prostu. Więc myślę, że zamiast zastanawiać się nad pewnymi procedurami demokracji, po prostu, funkcjonowania demokracji, zaczynamy zajmować się jakimiś sytuacjami, które generują konflikty, bo język, jaki tam poruszano, jakim ci demonstranci operowali – nikt się pod takim językiem podpisać nie może. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. O zabranie głosu poprosił Pan Senator Wadim Tyszkiewicz. Proszę uprzejmie.

Senator RP Wadim Tyszkiewicz: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Szanowni Państwo, parokrotnie zostałem wywołany do głosu, więc pozwoliłem sobie zabrać głos. Szanowni Państwo, powiem tak: ja skierowałem oświadczenie w Senacie w okolicach lipca – już dokładnie teraz nie pamiętam – z prośbą o odpowiedź na pytanie: na jakiej podstawie prawnej ogromne siły policji są mobilizowane do ochrania szeregowego posła? Mam prawo do zadawania takich pytań. Mam prawo mieć wątpliwości co do tego, że tylko jeden człowiek w tym kraju – szeregowy poseł – mobilizuje tak gigantyczne siły policji. Mówienie o tym, że tylko jeden człowiek w tym kraju jest zagrożony, jest niepoważne. Bo to, co się wydarzyło w Gdańsku chociażby, gdzie mój przyjaciel stracił życie w związku ze spiralą nienawiści, nakręcaną przez różne środowiska. Dzisiaj nie można powiedzieć, że jeden jest zagrożony, inny nie. Mi też wielokrotnie grożono śmiercią i jakoś żadna policja mnie nigdy nie ochraniała. Każdy ma prawo do bezpieczeństwa – nikt tego nie kwestionuje – ale siły, jakie zostały zmobilizowane – chociażby w Nowej Soli – Nowa Sól nigdy w swojej historii nie widziała. Gdyby wszystkich policzyć policjantów, uzbrojonych, z bronią, z ostrą amunicją, to nie wiem – trzystu, czterystu, bo to byli nie tylko policjanci mundurowi, ale też tajniacy schowani dookoła, chowający się po krzakach w Parku Krasnała z każdej strony. Gigantyczne siły policji i pytanie: kto za to płaci? Proszę Państwa, rzeczywiście, macie rację, że my – jako opozycja, która też próbowała dostać się na to spotkanie – jesteśmy wyposażeni w megafony i w słowa. Wy – nie mówię do Pana Radnego – ale ta druga strona, która była odgradzona kordonem policji, wyposażona w broń – jeszcze żartobliwie powiem: granatniki, które ponoć miały być przerobione na megafony. Granatniki, które wybuchają. U nas tylko słowa. Słyszałem o rzucaniu kamieniami. Gdzie? Kto?

Proszę mi pokazać przykład, chociaż jeden. Mówiła Pani o filmikach. A wiecie Państwo jak filmiki były nagrywane? To Państwu powiem, jak działa – tu Pan z „Solidarności” się powoływał, mówił o rozmowie kontrolowanej. To ja tylko powiem jedno słowo: Pegasus. Państwo powinni pamiętać o tym, że ta władza – i nie ma co się śmiać – używa najpotężniejszego narzędzia na świecie do inwigilowania opozycji i jest ok, tak? Ta rozmowa kontrolowana – ma Pan rację, nie ma co się śmiać. Kontrolujecie rozmowy ludzi między sobą po to, żeby załatwić swoje interesy polityczne. I teraz to, co było nagrywane, proszę Państwa. Czy wyobrażacie sobie Państwo, że jest wizyta Jarosława Kaczyńskiego w Nowej Soli, jest 200, 300, 400 policjantów – gigantyczne siły policji – i stoi wóz transmisyjny TVP. Po jednej stronie są ci chronieni – niech będzie – chociaż nie zagrożeni, bo ja tam żadnego zagrożenia nie widziałem, po drugiej stronie stoją ludzie, których jedyną bronią są słowa. I teraz Pani mówi o filmikach. Ja pokażę Pani, kto te filmiki nagrywał, jak Pani chce – może z daleka nie widać. Proszę Państwa, wyobraźcie sobie, że przedstawiciel Telewizji Polskiej – medium narodowego – pracownik etatowy Telewizji Polskiej, nie idzie w tłum, żeby rozmawiać tak, jak normalne telewizje, tylko jak konfident, Panie Kościk, konfident – wchodzi w tłum. I Pani Radna chce się powoływać na te filmiki? Chodzi – pracownik TVP. Za 2,7 mld zł telewizja dofinansowana. I ten konfident w tłumie chodzi i podsłuchuje, nagrywa, podstawia mikrofon. To są metody działania telewizji narodowej, publicznej? Na te filmiki chce się Pani powoływać? (głosy z sali) Ja byłem w tym tłumie. Rzeczywiście, kilkukrotnie padły brzydkie słowa, których ja nie akceptuję. Ja prosiłem, żeby wstrzymać się, bo to jest tylko amunicja dla tej drugiej strony. Ja nie używałem brzydkich słów. Nikogo nie namawiałem do używania niecenzuralnych słów i jeżeli takie padały, wielokrotnie prosiłem, żeby nie używano tego typu słów, które zostaną użyte, tak, przez tą drugą stronę, jako argument przeciwko ludziom, którzy przyszli protestować. Może nawet nie przyszli protestować, bo ja przyszedłem tam i próbowałem wejść na spotkanie. Ja przeczytałem, że to jest spotkanie Prezesa z mieszkańcami Nowej Soli. Panie Radny, wie Pan ilu było mieszkańców Nowej Soli na tym spotkaniu? Plus, minus dziesięciu, może dwunastu, mieszkańców Nowej Soli. Mnie oczywiście nie wpuszczono, nie miałem szans tam się... I czemu się Pani tak śmieje? (głosy z sali)

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Jest Pan żenujący, Panie Senatorze.

Senator RP Wadim Tyszkiewicz: Co jest żenujące?

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Pan jest żenujący.

Senator RP Wadim Tyszkiewicz: Ja jestem żenujący? A dlaczego Pan tak uważa?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o zachowanie kultury pewnej. (głosy z sali)

Senator RP Wadim Tyszkiewicz: Do kogo po poradę?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę uprzejmie...

Senator RP Wadim Tyszkiewicz: Szanowni Państwo, to jest były ormowiec, który wysłała mnie do psychiatry po poradę psychiczną. (głosy z sali) Ja zostawiam to bez komentarza. Ja poszedłem tam, gdzie było ok. 150-200 osób, ludzi zwykłych, na wózkach inwalidzkich. Przyszli ludzie, żeby przywitać Prezesa. Nie zostali dop... (głosy z sali) Szanowny Panie, ja nikogo nie nawoływałem na to spotkanie. Nikt nikogo nie nawoływał. Była podana data wizyty Prezesa w Nowej Soli, nie było żadnej organizacji. Ma Pan jakieś informacje na ten temat, że to było zorganizowane spotkanie? Ja o tym nic nie wiem. Ja tylko wiem, że konfidenci spod znaku TVP, zatrudnieni na etatach, chodzili między ludźmi i nagrywali. I tymi filmikami teraz chce Pani szczuć i pokazywać.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Nagrali prawdę.

Senator RP Wadim Tyszkiewicz: Jaką prawdę? Chce Pan powtórzyć? (głosy z sali) Ale o czym Pan mówi? O jakiej prawdzie? (głosy z sali) Konfidenci nagrywali nasze rozmowy, nawet prywatne między ludźmi, tak? (głosy z sali)

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ale proszę nie przerywać, Panie Radny! Pan Senator ma prawo zabrać głos. (głosy z sali)

Senator RP Wadim Tyszkiewicz: Więc kończąc, Szanowni Państwo: to, co się wydarzyło w Nowej Soli było spontaniczne, nikt niczego nie organizował. Słowa zabrane, które ja tam między innymi zabrałem, spontanicznie, w ogóle tego nie planowałem – w stu procentach się podpisuję pod każdym wypowiedzianym moim słowem, w stu procentach. I manipulacja wykorzystana przez tych ludzi, przez tych konfidentów, żeby pokazać mnie w jak najgorszym świetle, jak Pani chce, to przeanalizujemy te wszystkie słowa, które ja wypowiedziałem. Mówiłem to do ludzi i jeszcze raz na koniec powtórzę: moją bronią są słowa. Po drugiej stronie byli uzbrojeni policjanci w broń ostrą, w ostrą amunicję po to, żeby chronić szeregowego posła. Nikt kamieniami nie rzucał. Niecenzuralnych słów było kilka – nie twierdzą. Ludzie sami między sobą mobilizowali się, żeby powstrzymać tych, którzy przekraczali granicę kultury, bo uważam, że tego nie powinno się robić. Ja tego nie robiłem. I Szanowni Państwo, byłem na spotkaniu z Tuskiem w Krośnie Odrzańskim, były dwa wozy policyjne – krośnieńskie – i każdy mógł przyjść, każdy mógł porozmawiać, każdy mógł zabrać głos. W Nowej Soli – mimo, że zapowiedziana była wizyta Pana szeregowego posła, ale ważnego w kraju, jednego z najważniejszych polityków, wybitnych polityków, wybitnych – nikt z nowosolan, tak naprawdę zwykłych mieszkańców miasta, nie miał prawa i możliwości wzięcia udziału w tym spotkaniu. A agresja była słowna, nie było jej aż tak dużo – możemy razem te filmiki prześwietlić. I proszę Państwa, reasumując: złożyłem oświadczenie w Senacie. Nie otrzymałem już od kilku miesięcy odpowiedzi. To są te zwyczaje, które są wprowadzane przez opcję rządzącą, że jak my mamy władzę, to my tylko mamy rację. Nie, proszę Państwa, tak nie będzie i mam nadzieję, że przyjdzie czas, kiedy Polska odzyska prawdziwą demokrację i kiedy będzie prawdziwa wolność słowa i nie będzie uzbrojonych policjantów przeciwko demonstrującym Polakom. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o zabranie głosu Pana Radnego Jerzego Wierchowicza.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz:

Szanowni Państwo, Wysoki Sejmiku, może uspokoję nastroje na tej sali swoim głosem. Otóż w nawiązaniu do słów Pana Senatora Tyszkiewicza uważam, że policja najbardziej zagraża sama sobie. Mianowicie w kraju, w którym główny komendant

policji strzela do siebie z granatnika, w siedzibie głównej Policji państwowej, wyrządzając olbrzymie szkody – tej policji ufać nie można. Ale to na marginesie oczywiście. Ja w całej rozciągłości popieram stanowisko zawarte w oświadczeniu przygotowanym przez mój Klub Platformy Obywatelskiej, gdyż rzeczywiście od kilku lat dokonuje się marnotrawstwa pieniędzy publicznych, ze szkodą dla bezpieczeństwa publicznego. Kilkadziesiąt samochodów policyjnych, stojących przy domu, gdzie mieszka Prezes Kaczyński czy też na każdym spotkaniu obecna policja, także i konna, w ilości kilkudziesięciu czy nawet kilkuset funkcjonariuszy, jest to marnotrawstwo pieniędzy publicznych ze szkodą – podkreślam – dla bezpieczeństwa publicznego, gdyż może w tym samym czasie jest konieczna interwencja policji, jest potrzebny ratunek, jest potrzebna pomoc ze strony policji zwykłym obywatelom, którzy znajdują się czy też mogą się znajdować w sytuacji niebezpiecznej dla zdrowia i życia. Jest to rzeczywiście sytuacja niedopuszczalna – i tu Senator Tyszkiewicz ma po stokroć rację – że w państwie demokratycznym nie można wyróżniać jednych i dawać im kilkusetosobową ochronę ze strony policji w tym czasie, kiedy obywatel, zwykły obywatel może być narażony na niebezpieczeństwo i policji przy nim nie będzie, nie ma, bo musi ochronić Posła Kaczyńskiego. Ale chciałbym się też odnieść do słów Pana Radnego Motowidełko, który powiedział chyba przed godziną, w tej wstępnej dyskusji na temat tego oświadczenia, że my obecnie to, że możemy zabierać głos i głosić swoje poglądy, że jest wolność słowa, zawdzięczamy jego „Solidarności”. Otóż tej „Solidarności” my niczego nie zawdzięczamy, Panie Radny – nie tej „Solidarności”. Zawdzięczamy to „Solidarności” Lecha Wałęsy...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz:

Poproszę o drugą minutę. Lecha Wałęsy, Władysława Frasyniuka, Bogdana Borusewicza i innych wspaniałych ludzi, którzy tworzyli pierwszą „Solidarność” – solidarność ideową, solidarność z narodem. Ta obecna „Solidarność” jest karykaturą ówczesnej „Solidarności” i proszę sobie nie przypisywać zasług, których wy nie macie. Jesteście współwinni tego, czego obecnie jesteśmy świadkami: kryzysu społeczno-politycznego. Jesteście winni tego, że tolerujecie – a wręcz przeciwnie –

popieracie w całej rozciągłości rząd PiS, który jest rządem antynarodowym, który doprowadził do sytuacji obecnego kryzysu finansowego, politycznego i społecznego. Dlatego też ta „Solidarność” nie jest dla mnie żadnym wyznacznikiem demokracji – wręcz przeciwnie. Jest to organizacja, która powinna może nie zejść ze sceny politycznej – ja nie neguję do likwidacji tego Związku Zawodowego, ale protestuję przeciwko porównywaniu, jakiegokolwiek porównywaniu „Solidarności” autentycznej z lat 80-89 i mówieniu, że dzisiejsza „Solidarność” jest spadkobiercą tamtej „Solidarności”. Po stokroć – nie jest. Jest zaprzeczeniem ideałów, które tworzyły, które pozwoliły na działanie „Solidarności” z lat osiemdziesiątych. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Ja wszystkich Państwa zachęcam, tylko bardzo proszę wręcz o ustosunkowanie się do Apelu przede wszystkim. Pan Tadeusz Ardelli.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Proszę Państwa, każdy z nas ma prawo do wyrażania swoich opinii, swojego stanowiska, swojego zdania na każdy temat. Ale to, co się tam działo, to przekracza właśnie te wszystkie granice. Jeżeli do Państwa przyjeżdża gość jakiś, albo do sąsiada waszego przyjeżdża gość, to wy nie idziecie i nie robicie awantury sąsiadowi, bo przyjeżdża gość. A to była awantura. Ja byłem w Nowej Soli, ja to widziałem. To, co Pan Senator mówi, że zdarzały się jakieś tam, gdzieś tam, od czasu do czasu wulgarne słowa. Nie, tam cały czas leciały te słowa. Ale to nie były tylko te słowa tak, jak Pan Senator powiedział, że mieli megafony i słowa. Nie. Pluli, pluli – mojego kolegę opluli. Pchali, rękami popychali. W ogóle były opinie takie: „kim wy jesteście, skoro wy idziecie tam?” Grzesiu się śmieje, bo pewnie może sam tego nie mówił, ale był tam. Ale takie słowa padały i ja to słyszałem, ja to widziałem. Więc dzisiaj, jak ja w stanowisku czytam, że „...miało za zadanie przede wszystkim oddziaływanie represyjne (...), gdyby nie odpowiedzialność manifestujących, którzy reagowali bardzo powściągliwie i pokojowo na zachowanie policji...”, to by nic nie było. Proszę Państwa to, co robiono wobec policjantów, to już jest następna draka. Przecież ci ludzie prowokowali tych policjantów – prowokowali. Oni biedni stali, w ogóle nikt się nie odzywał, z tych policjantów nikt się nie odezwał, nic nie zrobił. Natomiast tu była cały czas z tej strony agresja, wulgarne słowa...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Drugi

poproszę. I teraz jeszcze chciałem powiedzieć jedną rzecz. Państwo mówicie, że takie siły ogromne zostały użyte do ochrony tej wizyty. Tak, bo skoro – Pan Senator mówił o tej dużej ilości w Nowej Soli – bo skoro dzień wcześniej była awantura w Zielonej Górze, więc ktoś wyciąga wnioski i ściągnął większe posiłki, żeby nie doszło do tego w Nowej Soli. Natomiast – tak, jak Pan Senator mówi – Pan Tusk przyjeżdża do Krosna i tam nie ma tyle policji. Nie ma, bo tam nikt go nie atakuje, nie ma żadnej agresji z drugiej strony. Jest wizyta – dobrze. Przecież każdy może wszędzie jechać, każdy może wszystkich odwiedzać, ale nikt przez to nie atakuje tego, który przyjeżdża. A tutaj właśnie tak było. I to wina tych wszystkich, którzy tam przysli, którzy wywołali, agresją sprowokowali do takiego zachowania ewentualnie. A ta policja zresztą nic nie zrobiła, nikomu nic nie zrobiła. A tutaj – co ja czytam? To są bzdury jakieś. To są bzdury, które zostały zrobione na szybkiego, ponieważ – tak, jak kolega Kościk mówił – na spotkaniu Prezydium nic nie było o jakimkolwiek stanowisku i byli przedstawiciele PO i o tym, że zamierzają taki Apel przygotować – nic nie było. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o zabranie głosu Pana Radnego Kazimierza Łatwińskiego.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Państwo proponujecie poprzez ten Apel taki model bezpieczeństwa wewnętrznego, który jest nie do zaakceptowania dlatego, że pamiętamy jak właśnie w tu przywołanym Gdańsku ochroną zajmowały się służby Pana Owsiaaka. I tam wystarczyło, że człowiek z ulicy machnął jakąś plakieta i już mógł wejść na scenę i ugodzić nożem Prezydenta Gdańska. Jeżeli Państwo preferujecie taki poziom zabezpieczenia wewnętrznego, to na to nie ma zgody. A są pewne uzasadnione obawy, że coś takiego mogło się stać czy w Zielonej Górze, czy w Nowej Soli, czy gdziekolwiek, bo przecież były przypadki rzucania kamieniami w samochód Prezesa Jarosława Kaczyńskiego, były przypadki napaści na Biuro Prawa i Sprawiedliwości w Warszawie, na Biura Poselskie – to jest

stały scenariusz napadów na Biura Poselskie. To są napaści na dziennikarzy Telewizji Polskiej. To jest cała seria przykładów agresji, które trzeba brać pod uwagę i zabezpieczać stosowną ochronę, a ta ochrona polega na tym – tak, jak na całym świecie – jeżeli jest jedna grupa, jedno środowisko, które tam organizuje spotkanie – w tym przypadku z Prezesem Jarosławem Kaczyńskim – na którym było 500 osób w Zielonej Górze i jest grupa kontrademonstrantów – tak to powiedzmy – to na całym świecie jest normalne, że się separuje takie grupy. I te środki trzeba – ponieważ tych kontrademonstrantów napisano, że było prawie dwustu w Zielonej Górze, może było tylu, może o połowę mniej – to trzeba było przedsięwziąć środki adekwatne. I tyle...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas mija.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Jeżeli się wysłałoby trzech funkcjonariuszy, to jeszcze by ich tam ktoś pobił. I jeszcze jedno...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas minął.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Do Pana Radnego Wierchowicza...

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Pan uzurpuje sobie występowanie w imieniu pierwszej „Solidarności”. Ja szanuję Pana zaangażowanie w tą „Solidarność” – tu Pan Radny podpowiada, że jest jedna – w tym pierwszym okresie od 1980 roku, ale tak się składa, że akurat działałem w „Solidarności”, podziemnej również w stanie wojennym, we Wrocławiu i współpracowałem – oczywiście pośrednio – z Regionalnym Komitetem Strajkowym, kierowanym przez Władysława Frasyniuka i jeszcze bardziej z Solidarnością Walczącą, reprezentowaną przez śp. Kornela Morawieckiego i akurat mam zupełnie inne zdanie. Uważam, że obecna „Solidarność” jest kontynuatorem tamtej i bardzo dobrze, że wypełnia te obowiązki w sposób profesjonalny. A jak to ze Związkiem Zawodowym – jednym to się taka działalność bardziej podoba, przedsiębiorcom może trochę mniej się podobać czy pracodawcom. I tutaj prosiłbym, żeby uwzględnić, że te spojrzenia na związek tamtej „Solidarności” z obecną są różne.

Moje jest takie, że bardzo dobrze, że są ludzie, którzy podtrzymują te idee wolnego Związku Zawodowego i wykonują bardzo dobrą pracę na rzecz pracowników, załóg pracowniczych i szanujemy to. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o zabranie głosu Pana Radnego Grzegorza Potęgę.

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Michał Potęga: Panie

Przewodniczący, najpierw chciałbym zgłosić małe uzupełnienie czy też autopoprawkę do projektu uchwały. Prosiłbym w imieniu wnioskodawców o wpisanie, że opieramy się o paragraf 38 pkt 3 Statutu, ponieważ nie ma tam podstawy prawnej, także to warto by było dopisać i uzupełnić. I to po pierwsze. A po drugie: Państwo nic nie wiecie o tym, co się działo za ścianami Planetarium i tego hotelu w Nowej Soli „Nadodrzańskiego Dworu”, bo gdybyście cokolwiek wiedzieli, to nie mówilibyście tutaj o tych mitycznych hordach, które przyszły z kamieniami w rękach, atakować Prezesa Jarosława Kaczyńskiego. Przyszli tam – i to was najbardziej boli – bo pomimo tego, że my tu, jako środowisko Platformy Obywatelskiej, zgłaszamy ten projekt, tego Apelu, to tak naprawdę pod Planetarium i pod „Nadodrzański Dwór” przyszli zwykli ludzie – niezrzeszeni politycznie, niezaangażowani, którzy chcieli zobaczyć jednego z najważniejszych polityków w naszym kraju. Być może zadać mu pytanie, spróbować uzyskać odpowiedzi. Ale Prezes odpowiada tylko na pytania z kartki. I taką to mamy obecnie demokrację, zaproponowaną, o którą dopominał się tutaj Radny Zbyszek Kościk. No taka demokracja, że spotkanie jest zamknięte, otacza je setki policjantów, którzy nie tylko, że strzegą bezpieczeństwa Prezesa, to jeszcze strzegą bezpieczeństwa na kwartale miast w Zielonej Górze i w Nowej Soli. Przecież te budynki mają ściany, mają okna, mają drzwi...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Michał Potęga: Drugi czas poproszę. I spokojnie można by było przeprowadzić te spotkania bez tak nadmiernych sił policjantów użytych w trakcie przyjazdu. Opowiem Państwu: w Zielonej Górze, stoimy na skwerku przed Planetarium. Jest nas około, nie wiem, dwieście, może

więcej osób. I stoimy, nic nie robimy, a policja krok po kroku, krok po kroku i wypycha nas z tego skwerka. A skwerek jest oddalony od głównego wejścia do Planetarium o co najmniej myślę 50-70, może 100 metrów. To co my możemy zrobić? Tak jak Senator Tyszkiewicz powiedział: my przyszliśmy ze słowami, z niczym więcej, z okrzykami. I osiem gwiazdek? Oczywiście, że osiem gwiazdek weszło już na stałe do kultury politycznej...

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Kultury?

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Michał Potęga: Kultury, tak. (głos z sali) A Pan, proszę Pana, niech, jak Pan podejmuje nową pracę, to niech Pan, proszę Pana, nie składa niecnych i wyciąga pieniądze, wprowadzając w błąd pracodawcę za wysługę lat. I niech Pan tu od złodziei nikogo nie wyzywa. (głos z sali) Niech Pan siebie lepiej pilnuje w tym względzie. (głos z sali)

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przywołuję Pana Radnego Surmacza do porządku.

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Michał Potęga: I teraz tak: Państwo mówicie, że my tam robimy hałasy i rwetes. A kto, proszę Państwa, chodził w manifestacjach i palił kukły polityczne? Kto to robił? Kto nas tego uczył? A my żadnych kukiel nie nosimy, tylko przyszli kołędnicy, którzy chcieli przywitać Prezesa i powiedzieć, że „drogich świąt życzy rząd”. I to właśnie czynili. Dziękuję. (głosy z sali)

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Głos każdy może zabrać. Nie komentujemy z zewnątrz. Poproszę o trochę kultury w wypowiedziach, szczególnie tych „bocznych”. Proszę o zabranie głosu, po raz drugi, Pani Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola:

Dziękuję bardzo Panie Przewodniczący. Szanowni Państwo, ja tak naprawdę czytając ten Apel, w tej chwili, po tej dyskusji, zastanawiam się czemu to ma służyć? Ale odpowiem także Panu Senatorowi, że gdyby mnie tam nie było, to może bym się dała nabrać na te Pana słowa, ale ja tam zwyczajnie byłam, Panie Senatorze i Pan mnie nie przekonuje tym tonem, że może ktoś tam był, może ktoś coś powiedział,

może było parę osób, Pan tego nie pochwała. (głos z sali) Proszę mi nie przeszkadzać. Panie Senatorze, Pan jest także szeregowym Senatorem i ja mam dla Pana szacunek, ale wydaje mi się, że gdyby Pan był obiektywny, to by Pan się w taki sposób nie zachowywał. Pana aktywność w mediach także jest znana. I te Pana odniesienia do czasów za Stalina, Hitlera, itd., itd. – też są znane. Jeszcze raz powtórzę, że gdyby mnie tam nie było, to może bym się dała nabrać, ale ja tam byłam. I te Państwa narracje, że tam sami starsi ludzie. Proszę Państwa, to nieprawda. Nie będę się odnosiła nawet do tego, co Pan Potęga mówi, bo to jest tego nie warte. Moje pytanie jest takie: co tym Apelem chcecie uzyskać Państwo? Czy to, żeby doszło do zamieszek? Żeby jeszcze bardziej ktoś ucierpiał? Bo ta eskalacja i ci przypadkowi ludzie z napisami przygotowanymi wcześniej – jak to należy postępować z PiS-em – oni byli kolędnikami? Proszę Państwa, ja myślę, że całe szczęście, że mamy policję, że ona tam była i że zadbała, bo ja widziałam te skaczące osoby, które mam tutaj także przed sobą. Widziałam ich zachowanie i to było żenujące, i to był wstyd. A jeżeli chcecie eskalować tym Apelem, proszę Państwa, to wiedźcie, że to jest wasza odpowiedzialność. I absolutnie jestem przeciwna tego rodzaju akcjom, bo Państwo prowokujecie. I to, że ta „wrzutka” dzisiaj na Sejmiku także została nam przedstawiona, absolutnie nie zwalnia was z odpowiedzialności, że eskalujecie te emocje. Potraficie się w nich świetnie poruszać. I to nie było tak, że tam byli przypadkowi ludzie. Tam także były osoby, które są dyrektorami, pełnią funkcje publiczne. I to nie był przypadek, proszę Państwa. I na tym skończę. Wolałabym, żebyście Państwo wycofali ten Apel w takim duchu, że podobno dzisiaj mamy czas przedświąteczny – i nie eskalować tych emocji. (głos z sali)

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Czy Pan Przewodniczący to słyszał, że ktoś chce pałować ludzi? Pan Ciemnoczołowski pokazuje klasę – po raz kolejny.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę Państwa, Szanowni Państwo, ja już daję głos, ale jest

w porządku obrad Apel. Można się z tym Apelem zgadzać bądź nie zgadzać. W tej chwili nie słyszałem głosów przeciwko, tylko komentujemy, idziemy coraz dalej. Możemy taką dyskusję prowadzić – ja nie widzę przeszkód żadnych – tylko mam wrażenie, że mówimy nie na temat. Jeżeli ktoś z Państwa Radnych jest przeciwny temu, żeby taki Apel podejmować – odda głos przeciwny. Kto będzie „za” – odda głos „za”. Ale rozumiem, że dyskusja trwa, nie wiemy jeszcze jak długo potrwa. Kolejny głos, pierwszy głos – Pani Marszałek Elżbieta Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Pytacie Państwo: co chcemy uzyskać podejmując ten Apel? Po prostu chcemy dać sygnał społeczeństwu, żeby się nie bało. Chcemy wzmocnić społeczeństwo obywatelskie. Bo na tym właśnie polega demokracja, bo to jest prawo do zgromadzeń publicznych, do udziału w takich właśnie spotkaniach czy też demonstracjach. A patrząc właśnie na zdjęcia i obrazy z tych spotkań 3 i 4 grudnia, ja nie mam żadnych wątpliwości, że są to obrazy ze stanu wojennego.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Nie gadaj bzdur, kobieto.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Proszę mi nie przeszkadzać.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przywołuję Pana do porządku, Panie Radny Łatwiński! Nie takie słownictwo!

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: To jest demonstracja siły!

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przywołuję Pana do porządku.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Bo to są bzdury.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ma Pan swoje zdanie, ale proszę wysłuchać, a nie komentować w taki sposób.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Proszę Państwa, nikt z nas, wnioskodawców, nie ma żadnej wątpliwości, że to była po prostu demonstracja siły. Policja nie chce być używana do takich celów. Nikt tam nie krzyczał, nikogo nie obrażał, nie palił opon – tak, jak pali opony „Solidarność”. Ta, właśnie Pana Motowidełko, „Solidarność”. My po prostu żądamy wyjaśnień: dlaczego wykorzystujecie policjantów, którzy ślubowali bronić zdrowia, życia i porządku publicznego, niewspółmiernie do zagrożenia? Chcemy wiedzieć kto podjął taką decyzję i ile to kosztowało? Tylko tyle i aż tyle. I jesteśmy winni to ustalić dla społeczeństwa, dla mieszkańców, którzy w tym czasie zostali pozbawieni ochrony.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Panie Przewodniczący, mogę „ad vocem”?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. (głos z sali) Nie ma Pani głosu, Pani Radna. Nie ma Pani głosu, przepraszam bardzo. Pan Marek Surmacz, proszę bardzo – drugi głos.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący, Szanowny Sejmiku, jak byście Państwo – będąc odpowiedzialną służbą za bezpieczeństwo każdego obywatela – zareagowali na spodziewane – z oczywistych powodów – zachowanie Senatora Rzeczypospolitej, który przemawiając do kilkudziesięciu zgromadzonych mówi: „To będzie najtrudniejszy rok w historii po 1989 roku”. Stwierdził, że Kaczyński boi się odpowiedzialności i za to o 6 rano zostanie wyprowadzony w kajdankach. Tłum skandował po tych wystąpieniach: „Będziesz siedział”. To jest zachowanie godne Senatora Rzeczypospolitej? Chuligan, zwyczajnie chuligan. To nie jest demonstracja. To jest podburzanie do zadawania komuś krzywdy, naruszenia prawa. To jest zachowanie Senatora Rzeczypospolitej godne? I dalej, ten człowiek...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę do rzeczy. O Apelu mówmy.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: O tym mówimy cały czas. Policja właśnie ochraniała. Policja ochraniała, zapewniała bezpieczeństwo przed takimi nieodpowiedzialnymi wystąpieniami, który mówił do ludzi, że „Tak,

oczywiście, Pan Kaczyński jest wybitnym politykiem – tak, jak wybitnym był Hitler”. To jest głos Senatora. I wy mówicie teraz, że policja była tam bezpodstawnie, niesłusznie? A te przyśpiewki? Wy nazywacie to kulturą polityczną? To jest prymitywizm, prostactwo w najczystszej postaci, które wdrożyliście do życia politycznego. Cały szereg urzędników Urzędu Marszałkowskiego, osoby funkcyjne na kierowniczych stanowiskach podległych Marszałkowi, obecne w tym towarzystwie. Po prostu poniżacie tych ludzi...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Poniżacie tych ludzi za jakieś marne pieniądze. Oni dają twarze, ci ludzie. Z własnej woli? Zwykli obywatele? Komu te bajki opowiadacie?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się skończył, Panie Radny.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Zorganizowaliście hucpę polityczną i policja z tych powodów będzie występować w obronie każdego polityka Prawa i Sprawiedliwości, przedstawiciela rządu, bo przed wami – chuligańskimi, nieodpowiedzialnymi, awanturniczymi wystąpieniami.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o zabranie głosu jeszcze Pana Senatora.

Senator RP Wadim Tyszkiewicz: Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, właśnie tak to jest – nie wiem czy to historyczne uwarunkowania Pana Radnego i jego praca w poprzedniej epoce, w odpowiednich służbach... (głos z sali) Ale zaraz, proszę mi pozwolić skończyć. Ja w tej chwili jestem przy głosie. Manipuluje Pan słowami. Odpala Pan portal TVP Info i na podstawie tych słów próbuje Pan wyciągnąć jakieś wnioski. (głos z sali) Momencik. Nieprawda (głos z sali) Mogę coś powiedzieć czy nie? Jeżeli się manipuluje słowami, to później można taki przekaz kierować do ludzi naiwnych, którzy próbują to, jak gdyby, w prosty sposób do siebie przyjąć. (głos z sali) Mogę coś powiedzieć? (głos z sali) Pozwoli Pan? (głos z sali) To już po kolei. Proszę Państwa, jeżeli mówiłem o wyprowadzaniu o 6 rano, to

powiedziałem, że każdy obywatel w tym kraju ponosi odpowiedzialność. Są ludzie, którzy są wyłączeni z tej odpowiedzialności. I o niczym nie przesądzałem. Tylko chciałbym dożyć takiej sytuacji, jeżeli ktoś nie stawia się na policję w związku z postawionym oskarżeniem, to chciałbym doczekać... (głosy z sali) Giertych też – jeżeli tak, proszę bardzo. Chciałem doczekać takiego momentu, kiedy rzeczywiście – tak, jak kiedyś – służby doprowadzą osoby, które się nie stawiają na policji – może o 6 rano, bo przecież to jest wasza metoda – na przesłuchanie do prokuratury. Zaznaczyłem, Panie Radny, że ja o niczym nie rozstrzygam. Nie rozstrzygam o winie. Tylko mówiłem o tym, że ludzie w tym kraju są równi i wszyscy powinni ponosić równą odpowiedzialność. I powiedziałem, że chciałbym doczekać takich czasów, że jeżeli ten dzisiaj ochraniający Prezes, który nie stawia się na wezwanie policji, będzie – jeżeli się nie stawia – doprowadzony na przesłuchanie. Widzi Pan różnicę? Odnośnie Hitlera i Stalina, i wielkich przywódców, i Napoleona między innymi, który – nota bene – oszukał Polaków, też powiedziałem, że są wielcy przywódcy i byli w historii świata wielcy przywódcy. Tylko ci wielcy przywódcy doprowadzili też do wielu katastrof, w związku z czym, żeby się nie zachwycać tym wielkim przywództwem. I to dotyczy nie tylko Kaczyńskiego, ale innych wielkich przywódców – że wielkość przywódcy dopiero ocenia historia, a ci wielcy przywódcy doprowadzali do tragedii. To, że ja mówiłem – i podtrzymuję z pełną odpowiedzialnością i to, co dzisiaj się dzieje na sali, jest tego potwierdzeniem – że kolejny rok, najbliższy rok, będzie najtrudniejszym rokiem w Polsce po 1989 roku. I z pełną odpowiedzialnością to mówię i podkreślam. Te napięcia, które tu rosną – niech będzie z powodu obu stron, bo wy rzucacie w nas kamieniami, a sami nie widzicie, co robicie. Niech będzie, że napięcie rośnie z obu stron. Ten rok będzie bardzo trudnym rokiem i moim zdaniem najtrudniejszym rokiem po 1989 roku. Wszystko się może zdarzyć przy takiej eskalacji napięcia. Więc kończąc – proszę nie manipulować moimi słowami. Jak Pan chce, możemy razem usiąść i odsłuchać, i nie wyciągać wniosków, wrywając z kontekstu pojedyncze słowa. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Szanowni Państwo, koleżanki i koledzy Radni, poproszę – spróbujemy zmierzać do końca tej dyskusji. Wiele argumentów padło, ja niczego nie będę ograniczał, ale oczywiście sami Państwo wiecie, że dziś mamy do podjęcia

bardzo ważne, merytoryczne rzeczy. Pan Tadeusz Ardelli – nie, bo już ma dwa głosy wykorzystane. Pan Bogusław Motowidełko, proszę bardzo.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Rzeczywiście, ten Apel jest tak napisany celowo, aby sprowokować tę dyskusję. I przecież gratulacje oczywiście powinniśmy wszyscy – i Państwo i my – przyjąć na siebie. Bardzo się sprawdzamy, Pan Wierchowicz wspomniał o trzech nazwiskach. Panie Wierchowicz - jest jeszcze Anna Walentynowicz świętej pamięci, Andrzej Gwiazda, Krzysztof Wyszkowski, a może o nich byśmy wspomnieli, proszę Pana? I niekoniecznie o tych, którzy byli na przykład współpracownikami. Pan dokładnie wie o kim mowa.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Poproszę uprzejmie do rzeczy.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: I teraz powiem Panu jeszcze, kilkadziesiąt tysięcy aresztowanych, setki zamordowanych. Trzeba o nich mówić – tak jest. I właśnie dlatego, proszę Pana, wspomniałem: „rozmowa kontrolowana”. I dzisiaj do tego wracam, bo między innymi, jako ten właśnie dwudziestoparolatek w tamtym czasie i Pan jakoś tak może nie pamięta, że tych dwudziestoparolatków było trochę więcej. Pan gdzieś tam ma małą historię współdziałania ze Związkiem Zawodowym „Solidarność” i Panu gratulowałem za to. Czy Pan musi umniejszać rolę obecnych młodych ludzi, którzy są w „Solidarności”? Pan mówi o pierwszej? Proszę Pana – cały czas jest jedna i proszę to sobie zapamiętać już do końca życia. A odnosząc się do Pani Marszałek: Pani Marszałek, nie tylko paliliśmy opony. Muszę przypomnieć, że zwiąaliśmy łańcuchami cały Sejm, jak Tusk podnosił wiek emerytalny. Państwo o tym pamiętacie? Już nie. Zapomnieliście. (głosy z sali) Tak, właśnie! I zwiąaliśmy ten cały Sejm razem właśnie z...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: ...członkami Platformy Obywatelskiej właśnie po to między innymi, żebyście stamtąd nie wychodzili i już więcej nikomu nie zagrozili w naszym państwie. Nie w „tym państwie”, Panie

Senatorze, tylko w „naszym państwie”. Pan Ciemnoczołowski zagraża, bo cały czas kogoś chce pałować.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się skończył.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Panie Przewodniczący proszę o drugi – będę uzupełniał i tak wszystko po kolei. Gratulacje. A Pan, Panie Radny Grzegorz Potęga. Czy Pan, Panie Grzegorz Potęga, mam pytanie – jakbym chciał odmieniać, to bym odmienił, ale nie ma po co. (głosy z sali) Proszę mi nie przeszkadzać i proszę mi powiedzieć, Panie Grzegorzu Potęga, że to Pan na przykład posługiwał się... i osiem gwiazdek Pan krzyczał? Czy po prostu kłął Pan tam na tym? Proszę mi powiedzieć. To wtedy będę po prostu może inaczej na to reagował. Proszę mi powiedzieć. I krzyczał Pan: „osiem gwiazdek”? Czy Pan kłął po prostu – tak, jak jest to na filmie?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Poproszę Pana – do rzeczy!

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o zabranie głosu – Pan Sebastian Ciemnoczołowski.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski:

Dziękuję Panie Przewodniczący. To ja jeszcze raz może postaram się prostym językiem wytłumaczyć, dlaczego ten Apel się tutaj pojawił. I nie jest to „wrzutka”, bo w tym nie specjalizujemy się tak doskonale jak wy. Nie robimy „wrzutek”, nocnych posiedzeń bez konsultacji, bez niczego. To jest pierwszy Sejmik po wydarzeniach 3-4 grudnia, na którym mamy okazję na ten temat porozmawiać i się tu spotkać. I stąd ten Apel się dzisiaj pojawił. A sprawa jest wybitnie istotna i ten Apel, jest też po to, żeby wam uzmysłwić, bo wam się wszystko pomieszało. Wy kompletnie poprzez – nie wiem – może już za długo jesteście u władzy. Wam się pomieszało, że policja nie jest od bronięcia rządu, policja nie jest od bronięcia silniejszego. Tylko policja jest od obrony słabszych i zagrożonych. Wam się wszystko porąbało. Tak jak każdej

absolutnej władzy. Tak jak każdej władzy, która traci po prostu kontakt z ludźmi, bo wy się odgradzacie od ludzi. Wy się boicie, żeby ci ludzie, normalni ludzie – jak mówił Senator Tyszkiewicz – weszli na spotkanie z waszym guru. Wy się odgradziliście też w Sejmie tymi wszystkimi zasiekami – pierwszy raz w historii III niepodległej Rzeczypospolitej. Boicie się ludzi tak, jak każda absolutna władza. Tylko zapominacie o tym, że każda absolutna władza ma swój koniec. A dzisiaj słyszymy jeszcze wielkie z waszej strony oburzenie, że jak to ma ktoś czelność z opozycji, z normalnych ludzi, przyjść i protestować przeciwko tej władzy. Każdy ma prawo przyjść – przypominam. Artykuł 57 Konstytucji – mamy prawo do wolnych zgromadzeń. I policja ma obowiązek zabezpieczać właśnie takie osoby, a nie władzę. I kto nas dzisiaj poucza? Pan Wiceminister...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas minął.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski:

Poproszę o drugi głos. Pan Wiceminister Spraw Wewnętrznych – Pan Marek Surmacz, który został zapamiętany w policji jako ten, który kotlety dowoził na PKP dla swojej pani, koleżanki, wysyłał radiowozy. Kazał policjantom służbowym samochodem wieźć tzw. wieśmaki na PKP. (głosy z sali) To jest twoja jedyna, Marek, zasługa. Jedyna Twoja zasługa i tym przeszedłeś do historii. I jeszcze jakimiś innymi rzeczami przed 1989 r. zdaje się, które nie są za bardzo chyba chlubne z tego tytułu. (głos z sali) Zapomniałeś też, że ostatnio zdaje się też chyba nie..., wyłudziłeś jakieś pieniądze. I ty jesteś autorytetem, żeby nas tutaj pouczać i przypominać do czego służy policja. Mi szkoda tych policjantów, bo zhańbiliście ich mundur, bo spowodowaliście, że dzisiaj się wstydzą dlatego, że absolutna władza każe występować policji przeciwko wolnym ludziom. To jest hańba i dlatego będziemy za każdym razem o tym mówić – głośno, w każdy możliwy sposób, także tutaj. Nie zamkniecie nam ust, nie zamkniecie nam ust swoimi represjami, swoją postawą. Wszystko wam się pochrzańiło. Postawiliście świat do góry nogami. Pan Senator Tyszkiewicz, a tym bardziej Pan Przewodniczący Donald Tusk, nie potrzebuje ochrony w postaci dwustu policjantów, wozów opancerzonych po to, żeby spotykać się z mieszkańcami. I zapewniam Państwa, że tak, jak tu siedzicie i moim koledzy, którzy też tam byli, nikomu do głowy by nie przyszło, a na pewno nie zwykłym

mieszkańcom, żeby wejść na salę i odpalić jakieś granatniki. W tym to jesteście akurat wy najlepsi. I apeluję...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski:

Apeluję o to, Szanowni Państwo – ci, którzy nas słyszą – żeby tych Państwa obserwować, którzy tutaj jesteście, żebyście zauważyli jak im się wszystkie role pomyliły i jak bardzo chcą ograniczać prawa słabszych i mniejszych. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pan Kazimierz Łatwiński – drugi głos.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Tu o władzy absolutnej – definicja, na stronie PWN-u. Władza absolutna – bo tutaj Pan Radny Ciemnoczołowski mówił o władzy absolutnej – to jest zgodnie z tą definicją, którą sprawujący tę władzę, sprawuje dożywotnio. A jak to jest, bo Państwo mówicie, że na pewno wygracie wybory za rok.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przepraszam, to nie jest na temat. Proszę do rzeczy.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Już wracam do tematu.

Była tu mowa, że policja powinna bronić słabszych. Było tak na przykład, akurat prywatnie byłem we Wrocławiu, w czasie, kiedy była pierwsza taka wielka demonstracja strajku kobiet we Wrocławiu i tam policja też bardzo dużymi siłami – bo demonstracja była duża – ochraniała tych protestujących. Ale ochraniała przed ewentualnymi jakimiś wystąpieniami, które byłyby agresywne, doprowadziłyby do jakiejś awantury ulicznej. I co? I teraz można mówić, że za duże siły tam były użyte? Ale przecież to było w ochronie – bo tam większość była kobiet w tej demonstracji – w ochronie tamtej demonstracji. To tak, jak ja bym szedł na żużel i potem na Sejmiku zżymał się i robił godzinną dyskusję na ten temat: jakim prawem była policja na meczu Falubazu z Unią Leszno na przykład? Jest zawsze, bo jest mecz podwyższonego ryzyka. Państwo jakby kwestionujecie podstawowe zasady

bezpieczeństwa państwa, ale to jest u Państwa cały scenariusz, bo to samo robiliście mówiąc, że na granicy Polski z Białorusią, kiedy...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Do rzeczy. I czas się kończy.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: ...morduje się małe dzieci, że policja i wojsko morduje – wpisujecie się w te ataki na państwo polskie, na policję polską, bo taka jest wasza strategia i bardzo słabo...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się skończył. Proszę kończyć.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: ...się utożsamiacie z państwem polskim. To jest ten sam scenariusz. Jak Putin wysyłał...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę kończyć.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: ...tu hordy różnych dziwnych ludzi, którzy przez Rosję...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę kończyć.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: ...i Białoruś mieli przyjść do Polski, to mówiliście, że policja morduje dzieci na granicy polsko-białoruskiej, a to był scenariusz...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę kończyć.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: ...przygotowania do wojny.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Po raz trzeci!

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: I nie przeprosiliście za to.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy Pan Tadeusz Jędrzejczak się zgłosił? Proszę uprzejmie.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, nie będę odnosił się do nieuprzejmych, a nawet bardzo nieuprzejmych sformułowań, kierowanych pod naszym adresem ze strony jednego z radnych, bo żeby podjąć polemikę, ten ktoś musi mieć zdolność honorową, a ten człowiek tej zdolności honorowej w moich oczach od lat nie ma. Sprawa druga, którą chciałem podnieść, to jest sprawa wizyt Pana Prezesa Jarosława Kaczyńskiego w naszym kraju. Z tych wizyt wywodzę dwa wnioski. Obydwa są niezwykle pozytywne i bardzo dobre. Pierwszy: ta policja, która chroni spotkania Pana Prezesa Kaczyńskiego, nie jest wysyłana na ulicę polskich miast dlatego, że pan radny X czy Pan Senator Tyszkiewicz będą atakowali Pana Prezesa Kaczyńskiego, tylko to jest spowodowane strachem elit politycznych PiS-u w każdym regionie i Komendy Głównej Policji, i Ministra Spraw Wewnętrznych, ażeby nie daj Boże nic się nie wydarzyło, co by świadczyło o tym, że PiS-u w terenie ludzie nie kochają, a struktury, które są w terenie, powołane przez Prezesa Kaczyńskiego – bo tak jest w Statucie PiS-u – są nieudolne i do tego dopuszczają. I to jest powód, który jest dobrą informacją, że wy się po prostu boicie Prezesa Kaczyńskiego i odcinacie go od normalnego życia. Z tego wszystkiego wynoszę drugi, bardzo dobry wniosek dla naszego kraju, ponieważ Pan Prezes Kaczyński za mało jeździ po kraju. Powinien jeździć częściej, ażeby ludzie w każdym miasteczku widzieli te setki policjantów, którzy będą stali na chodnikach, drogach, legitymowali ludzi, nie będą dopuszczali...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Ja już kończę. Nie będą dopuszczali nikogo, żeby ktokolwiek mógł cokolwiek powiedzieć lub przekazać nawet petycję Panu Prezesowi. A sprawa druga: im Prezes częściej mówi i im więcej w telewizji go oglądamy, tym szanse na wygranę wyborów za parę miesięcy dla PiS-u maleją, co mnie niezwykle cieszy. I życzę Państwu kolejnych

tysięcy policjantów, którzy będą dbali o Prawo i Sprawiedliwość na ulicach polskich miast. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pan Marszałek Marcin Jabłoński.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: Dziękuję Panie Przewodniczący. Szanowni Państwo, chciałem w kilku słowach odnieść się do tej propozycji i zdecydowanie się za nią opowiedzieć. I odniosę się do faktów – byłem świadkiem tych wydarzeń w Zielonej Górze. Widziałem te niewspółmierne siły policyjne – to było blisko 500 osób. I oprócz tego, że było to widać, to mówili o tym sami policjanci, którzy zostali zgonieni na ten plac – wydawało się w wielu wypadkach, że wbrew własnej woli. Większość z nich miała założone kominiarki i widać było, że są wdzięczni, że mogą mieć te kominiarki na twarzy, bo ich twarze oblane byłyby rumieńcem wstydu. Ci policjanci komentowali te wydarzenia, bo kazano im szczelnie otoczyć wszystkich protestujących w odległości ok. 100 metrów od wejścia do Planetarium Wenus, dawnego kina. Ci policjanci musieli stać na krawężniku, na chodniku i zasłaniać demonstrantów, żeby nie zobaczyło ich – nie wiem – pewnie oko Prezesa, który być może zbliżał się gdzieś od zaplecza do sali Planetarium. Ale każdą grupkę ci policjanci, naganiani przez służalczych, zastraszonych swoich przełożonych, zmuszeni byli otaczać i naprawdę bardzo żywo komentowali te wydarzenia. Im było wstyd, w czym biorą udział. To byli przeważnie młodzi mężczyźni i kobiety. Młodzi, normalni policjanci, którzy nie bardzo rozumieli i na pewno nie byli przekonani do tego, w czym przyszło im uczestniczyć. To było żenujące widowisko. Siły były niewspółmierne absolutnie i nieadekwatne do sytuacji. A te filmy nagrywane – o czym mówił Pan Senator – przez funkcjonariuszy telewizji publicznej, bardzo mi się podoba – żałuję, że to nie jest moje porównanie – te ujęcia były droższe niż ujęcia najbardziej skomplikowane do najnowszego „Avatara”, bo ta telewizja publiczna, finansowana za 2,7 mld zł, nie po to została powołana do życia, żeby biegali z kamerami funkcjonariusze dawnej publicznej telewizji i robili zdjęcia demonstrujących ludzi, biorących udział w demokratycznych demonstracjach.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję bardzo. Do głosu zgłosiła się również Pani Radna Anna Synowiec.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: Będzie krótko, bo tutaj takie prośby są. Chciałabym wrócić do Apelu. Nie będę mówiła o Jarosławie Kaczyńskim, będę mówić o roli policji i temu ma służyć ten Apel. Jaka jest rola policji. I ten Apel jest również w imieniu tych policjantów, którzy są odrywani w ten sposób od swoich obowiązków. I ja naprawdę zachęcam wszystkich z Państwa Radnych z PiS-u, żebyście Państwo spróbowali zadzwonić na interwencję indywidualną, żebyście Państwo zobaczyli w tym czasie ile będziecie na to czekać. Natomiast kilkuset policjantów, kilkadziesiąt radiowozów, jest odsyłanych na spotkanie może ważnego polityka, ale posła. Aż posła i tylko posła. I ja również chcę przyłączyć się do pytania do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji: ile nas to wszystkich kosztuje? Tyle i aż tyle. Także dzisiaj zagłosuję za Apelem. I myślę, że wszyscy Państwo powinni być zainteresowani, bo często posłowie i senatorowie odpowiedzi na te pytanie nie dostaną.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o zabranie głosu – Pan Radny Sławomir Kowal.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Szanowni Państwo, nie wiem czy na koniec, ale mam taką nadzieję, więc poproszę – dla powagi tej instytucji – o absolutne zakończenie tej dyskusji i przejście do procedowania uchwał. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Wobec braku zgłoszeń przechodzimy do głosowania Apelu Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia dzisiejszego. Zgodnie z tym, co tutaj wskazał Pan autor zgłaszający ten Apel – w miejscu wykropkowanym: „na podstawie art. 38 ust. 3 Statutu Województwa Lubuskiego”, Sejmik Województwa Lubuskiego przyjmuje Apel następującej treści... To w tym materiale, który tu Państwo otrzymaliście, jest w tym miejscu wykropkowanym, ten artykuł zostaje umieszczony. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem zaprezentowanego Apelu? Proszę o głosowanie. Proszę bardzo, wszyscy zagłosowali. Proszę o zakończenie.

18 radnych za, 7 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że Apel został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

Mam nadzieję, że Minister Spraw Wewnętrznych udzieli nam ważnych odpowiedzi, o które się zwracamy. Komentarz Pana Radnego Ardellego z boku, że „spodziewajcie się, na pewno wam odpowie” jest chyba przede wszystkim niegrzeczny – nie chcę używać innych słów. Może Radny Ardelli się nieco opamięta. (głos z sali) Proszę Państwa, przechodzimy dalej. Chciałbym Państwu tylko przypomnieć, że jest za dwadzieścia pięć czternasta. O 14:00 będziemy mieli przerwę. W tej chwili przechodzimy do realizacji punktu 5.

Apel Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie podejmowanych przez policję działań zabezpieczających wizyty Posła na Sejm RP Jarosława Kaczyńskiego w Zielonej Górze stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

Punkt 5.

Informacja o sytuacji finansowej jednostek ochrony zdrowia za okres 01.01.2022 r. - 30.09.2022 r.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Panią Annę Chinalską.

Informacja o sytuacji finansowej jednostek ochrony zdrowia za okres 01.01.2022 r. - 30.09.2022 r. stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna

Chinalska: Komisja zaopiniowała informację o sytuacji finansowej jednostek ochrony zdrowia pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Poproszę o opinię Komisji Budżetu i Finansów – Przewodniczący Pan Marek Cieślak.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy do przedstawionej informacji mają Państwo pytania, dotyczące przedstawionych spraw? Proszę o zgłoszenia. Pierwsza zgłosiła się Pani Helena Hatka. Proszę bardzo.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Ja chciałabym się skupić na sytuacji finansowej jednostek ochrony zdrowia spółek, gdzie albo większościowy, albo całkowity udział ma Województwo Lubuskie. Jestem zaniepokojona stratą, którą wykazał za trzy kwartały Szpital Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim. O tyle jest sytuacja niepokojąca, że w roku 2021 ten szpital wykazał zysk, a po trzech kwartałach strata jest bardzo wysoka. Mam nadzieję, że do końca roku szpital sytuację poprawi. I pytanie jest takie: jaki jest powód tej sytuacji? Przy czym podkreślam – wyjaśnienia, które zostały przygotowane przez szpital, uznaję jako wyjaśnienia niewystarczające, bo wiadomą jest, jaka jest cena usług medycznych – a tym argumentowano. I chciałabym wiedzieć jakie są przyczyny pogarszającej się sytuacji finansowej tego szpitala? Szczególnie, że plan przychodów nie został zrealizowany, co w praktyce oznacza, że ten szpital być może nie przyjmował takiej ilości pacjentów, jak pierwotnie planowane było. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o zabranie głosu – Pan Marek Surmacz.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie

Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, Pani Marszałek, mam jedno tylko pytanie, nawiązując do bieżącej sytuacji na SOR-ze w Gorzowie. Sprawa jest bulwersująca i zajmuje opinię publiczną. A przypadek, o którym mówiłem dzisiaj, nie jest przypadkiem incydentalnym, bo wystarczyło wczoraj w godzinach popołudniowych być, to widać było, że tych osób niezadowolonych z obsługi było tam co najmniej kilkanaście, na bieżąco. I mam jeszcze jedno pytanie, ponieważ padła kwota dołożenia w ubiegłym roku do działalności SOR-u 12 mln zł – Pani Marszałek była uprzejma o takiej kwocie wspomnieć – a Wiceprezes Surowiec do mediów w

komunikacie przekazał o wielkości 9 mln zł. To która tu z tych kwot jest precyzyjną? I czy to dołożenie zostało zrekompensowane w ramach nadwykonań, czy nie zostało zrekompensowane?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są jeszcze inne zgłoszenia? Chciałbym, żebyśmy pewnym blokiem to robili. Nie widzę zgłoszeń. Proszę Panią Marszałek o odpowiedź.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: W tej chwili faktycznie sytuacja jest trudna. Strata – ponad 3 mln zł – wiąże się z brakiem środków za nadwykonania. Mam nadzieję, że metodologia wyrównania budżetu z powodu niewypłaconych środków za nadwykonania zostanie zmieniona, ponieważ w pierwszej wersji Ministerstwo Zdrowia forsowało taką metodologię, że dopiero jeżeli nadwykonania przekroczą jakiś procent, to dopiero będą mogły być rozliczone. Ale z tego, co wiem głos zarówno Zarządów prowadzących szpitale, jak i samych szpitali, jest wysłuchany na tyle, że będziemy mogli liczyć na te środki, wypracowane przez szpital w ramach nadwykonań i tej straty nie będzie – na to liczę. Natomiast co do straty na SOR-ze za ubiegły rok, trudno mi w tej chwili odpowiedzieć. W trakcie sesji Panu odpowiem, ale ta informacja, którą przekazałam, jest z dzisiejszego dnia. Dzisiaj rozmawiałam z Wiceprezesem Surowcem, który mi przekazał, że za ubiegły rok do SOR-u szpital musiał dołożyć 12 mln zł. I tak, jak wcześniej powiedziałam – oczekujemy na wyniki kontroli. Być może trzeba organizacyjnie coś zmienić w stanach takich epidemii: grypowych, tak jak mieliśmy z covidem. I oczywiście nie powinno się to zdarzyć. Nam bardzo zależy, żeby mieszkańcy byli jak najlepiej zaopiekowani. A szpital w Gorzowie odzyskał swoją markę i ma bardzo dobre opinie i też wysokie notowania w rankingach ogólnopolskich, i chciałabym bardzo, żeby tak zostało.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Jeszcze Pani Anna Chinalska. Proszę bardzo.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Szanowny Panie

Przewodniczący, Pani Marszałek, Wysoka Rado, ja tak „ad vocem” do Pani Radnej Heleny Hatki, która nie była obecna na posiedzeniu ostatniej Komisji Zdrowia, gdzie dyskutowaliśmy i przyjmowaliśmy tę informację. I bardzo wyraźnie było powiedziane,

że te jednostki nasze, które odnotowały na koniec września stratę, jednocześnie one wypracowały nadwykonania, które nie zostały jeszcze rozliczone, a one zostaną rozliczone w późniejszym okresie rozliczeniowym, bo NFZ po prostu jeszcze nie refundował tych nadwykonań. I ta sytuacja finansowa, wynik finansowy, naprawdę jest dobry. Przyznaję tu rację, że on jest na pewno lepszy w przypadku SP ZOZ-ów, a jest gorszy wynik w przypadku naszych spółek. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. „Ad vocem”. Proszę bardzo – „ad vocem”.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Podwójne „ad vocem”. Pani Przewodnicząca, przypomnę Pani – bo na pewno Pani wie o tym – że obowiązuje system ryczałtowy w naszej Polsce, w naszych szpitalach, czyli nadwykonania tylko w wyjątkowych okolicznościach są płacone. To po pierwsze. I rzeczywiście, na koniec grudnia niektóre szpitale dostały środki za nadwykonania. Po drugie: jak Pani analizowała to sprawozdanie, zauważyła Pani, że za trzy kwartały są mniejsze przychody dlatego, że nie wykonywano świadczeń medycznych. I Pani, jako Przewodnicząca Komisji Zdrowia, nie powinna przyjmować tych wyjaśnień, które są niekompletne i wprowadzają w błąd. To po pierwsze. Dziękuję Pani Marszałek, że przyjęła Pani do wiadomości, że w Szpitalu Wojewódzkim w Gorzowie coś złego się dzieje. Oni mają problemy organizacyjne i my jako samorządowcy, nie możemy udawać, że nie ma tam problemu. I uważam, że problem tkwi w organizacji Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim. Musimy dotrzeć do tego problemu i ułatwić życie mieszkańcom. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Szanowni Państwo, za chwilę będę harcerze i ja jestem zobowiązany do pewnego porządku i trzymania terminarza. W związku z powyższym ja stwierdzę tylko – całkowicie się z Panią Heleną Hatką nie zgadzam. To, co powiedziała, jest oparte na nie wiem jakich wskaźnikach. Nie tylko zysk się liczy. Tak – nadwykonania, tak. Trzeba patrzeć na całość bilansu, trzeba patrzeć na amortyzację, trzeba patrzeć na zobowiązania – i krótko i długoterminowe. Tak, jak powiedziała Pani Przewodnicząca komisji, to wymaga szerszej, dłuższej rozmowy na komisji. Ja oddaję jeszcze głos Pani Marszałek.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Ja już krótko tylko.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Bardzo proszę.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Uzupełnię tylko moją informację, w międzyczasie konsultowałam z Dyrektorem i potwierdził faktycznie, że ta strata na SOR-ze nie była w żaden sposób zrekompensowana przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Też uzyskałam informację ze szpitala, od Zarządu szpitala w międzyczasie, że koszty bieżące w tym roku są niewspółmiernie wyższe. Mamy w tej chwili 17,5% inflacji, na przykład koszty gazu – w ubiegłym roku kosztowały 3 mln zł, a na starcie w tym roku, po przetargu było to 9, czyli trzykrotnie więcej. I podwyżka płac od 1 lipca z personelu pielęgniarskiego, ale również średniego medycznego też nie jest całkowicie zrekompensowana w ramach ryczału tak, jak Pani zauważyła i powoduje taki, a nie inny wynik finansowy. Mam nadzieję, że trafią te pieniądze, które są obiecywane – tam chyba ponad 12 mld zł do Narodowego Funduszu Zdrowia na nadwykonania i dzięki temu wyniki będziemy mieć pozytywne.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Wobec braku zgłoszeń uznaję, że Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Punkt 6.

Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 724/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 16 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia stanowi załącznik nr 17 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Wobec braku uwag projekt uchwały w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 724/22, poddaję pod głosowanie.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: „Za”.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: „Za”? Ok. Proszę o wyniki. Dziękuję.

26 radnych za, 0 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 18 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/700/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej stanowi załącznik nr 19 do protokołu.

Punkt 7.

Podjęcie uchwały w sprawie uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2023 rok.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przypominam, że projekt budżetu Województwa na 2023 rok został zamieszczony w systemie radni.info. Prace nad analizą projektu były prowadzone w komisjach. O przedstawienie projektu budżetu proszę Panią Elżbietę Annę Polak – Marszałka Województwa Lubuskiego.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 20 do protokołu.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Szanowni Państwo, postaram się faktycznie skrócić tę prezentację tak, jak Pan Przewodniczący określił – do 10 minut – to, co jest najważniejsze, ewentualnie zrobimy przerwę. Dochody wyniosą na 2023 rok 882,2 mln zł, a wydatki – po raz pierwszy w historii województwa – przekroczą miliard zł, będzie to 1 000 110 300,00 zł, a w wyniku autopoprawki, którą później zgłoszę, zgodnie z procedurą uchwalania budżetu, to

nawet więcej. Cieszy przede wszystkim fakt, że wydatki majątkowe to 44% ogólnych wydatków. Rezerwa, która jest planowana co roku, celowa – 9,6 mln zł i rezerwa ogólna: 9,9 mln zł. Deficyt w budżecie też historyczny. Tak, jak powiedziałam, wydatki przekraczają miliard zł, a deficyt 228,2 mln zł – 200 mln zł z kredytu i 28 mln zł ponad z wolnych środków. Planujemy deficyt z pełną odpowiedzialnością i świadomością tego, że musimy kontynuować zadania inwestycyjne, a jak Państwo doskonale wiecie, do każdej inwestycji musimy dokładać środki finansowe do wkładów własnych. Nie ruszyła jeszcze nowa perspektywa. Chociaż mamy program europejski przyjęty, zatwierdzony, środki finansowe będą być może dopiero w II półroczu. Mówię „być może”, ponieważ „kamienie milowe”, które są określone dla Krajowego Planu Odbudowy, dotyczą również całej polityki spójności – nie tylko Krajowego Planu Odbudowy. Inwestycje, które są zaplanowane w KPO, też nie będą realizowane. Dlatego zdecydowaliśmy na realizację Strategii Rozwoju Województwa w oparciu o własne środki. Nie będzie lekko, ale mamy zdolność kredytową. Zadłużenie z tym kredytem wyniesie 41%, a być może mniej, ponieważ w tym roku zaplanowaliśmy 65 mln zł kredytu, którego nie bierzemy z uwagi na przedłużające się postępowania przetargowe i przejście niektórych zadań kosztochłonnych na przyszły rok. To o kredycie już powiedziałam. Zadłużenie: obsługa zadłużenia będzie wynosiła 20,5 mln zł. Kredyt, który planujemy, jest policzony na 18 lat z 3-letnią karencją. Dochody z PIT-u, jak Państwo widzicie znacznie zmaleły, wynoszą 36 mln zł. W poprzednim roku to było 70 mln zł. I dochody z CIT-u nas bardzo ratują. To są dochody od przedsiębiorców – 225,6 mln zł. Te wskaźniki dostajemy z ministerstwa. Od tego roku zmienił się system ustalania dochodów. Po raz pierwszy są to konkretne wskaźniki, które nie oddają faktycznego stanu gospodarki, tylko minister sam przekazuje. Mówię, że nie oddają, ponieważ odnoszą się do inflacji planowanej na początku roku i niestety odczuwamy przez to zmniejszenie dochodów. Dla przypomnienia to, co mamy w Strategii, czyli przede wszystkim inteligentne wsparcie i to Państwo znajdziecie po stronie wydatków w budżecie: małe granty naukowe, dotacje dla kół naukowych, fundusz dla samorządów, realizacja budowy Centrum Badań Kosmicznych i projekty, które realizujemy w tym zakresie, mianowicie „Standardy obsługi Inwestora”, „Kongres Gospodarczy” – tak niektóre tylko wymienię, Państwo widzicie – „Wsparcie systemu lubuskich innowacji”, przystąpienie do przygotowania realizacji inwestycji wieloletnich, takich jak: Lubuska Sieć

Innowacyjnych Start-upów, Inkubator Przedsiębiorczości czy też Lubuskie Centrum Ochrony Własności Intelektualnej. To mamy wpisane do Strategii i już rozpoczynamy realizację w przyszłym roku. I tak po kolei, krótko o każdym obszarze. W zakresie rozwoju innowacji będzie to kwota 13,3 mln zł. Najważniejsze to wsparcie systemu lubuskich innowacji, kół naukowych na uczelniach lubuskich, wsparcie Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk – od kilku lat to prowadzimy – i współfinansowanie Sieci Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich, co jest refundowane z pomocy technicznej. Dalej to realizacja projektów finansowanych z Funduszy Europejskich: „Standardy obsługi Inwestora w województwie lubuskim”, „Lubuski System Innowacyjnych Start-upów” – przygotowanie inwestycji, „Lubuskie Forum Innowacji” – od dwóch lat realizujemy ten projekt i promocja województwa lubuskiego wspólnie z partnerami biznesowymi, poprzez również ośrodki naukowo-badawcze. Tutaj wspólnie przygotowujemy projekty partnerskie samorządu, nauki i biznesu. Mamy osiem przygotowanych takich projektów do współfinansowania w ramach Funduszy Europejskich dla województwa lubuskiego. Departament Ochrony Zdrowia, jak Państwo widzicie duże zwiększenie wydatków: z 72 mln zł plan styczeń do stycznia na 135,5 mln zł – tu będzie korekta, o której później powiem. Wynika to przede wszystkim z realizacji dużych inwestycji w ramach Polskiego Ładu – wieloletnich: po 30 mln zł Szpital Kliniczny w Zielonej Górze i 30 mln zł szpital w Gorzowie Wielkopolskim. I tak przeznaczamy na: modernizację opuszczonego budynku, gdzie nastąpiła przeprowadzka do Centrum Zdrowia Matki i Dziecka w Szpitalu Klinicznym, na adaptacje pomieszczeń, tzw. „L-ki” – kwota 23,7 mln zł na onkologię. Mieliśmy to zrealizować i to z większym rozmachem w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Niestety podjęliśmy decyzję, że już musimy to robić. Jest zbyt duża śmiertelność i wielkie potrzeby w regionie, żeby zwlekać. Dofinansowanie kształcenia pielęgniarstwa – 800 tys. zł. Będziemy kontynuować stypendia lekarskie, pielęgniarские, położnictwa, psychologii klinicznej i psychoterapii. Następne projekty dotyczą właśnie przebudowy układu komunikacyjnego: parkingi, drogi, architektura wewnątrz jednostek, a w szpitalu w Gorzowie również w ramach tego projektu będziemy realizować modernizację spalarni. I dalej staramy się nie przekazywać dotacji, tylko podnosić kapitał zakładowy tak, żeby aktywa naszych spółek rosły. I podwyższenie kapitału dla szpitala w Świebodzinie na projekt: „Budowa oddziału rehabilitacji”. Podwyższenie kapitału zakładowego w Gorzowie – 8 mln zł, też do

projektu w zakresie parkingów i modernizacji spalarni. Utworzenie Centrum Zdrowia Psychicznego – to już jest SP ZOZ, który podjął się prowadzenia Centrum Zdrowia Psychicznego – 3,6 mln zł. Rewitalizacja zabytkowego parku w Zaborze – 900 tys. zł. Tu będziemy składać wnioski w ramach inwestycji rządowych. Dobrze, że mamy przygotowaną dokumentację. Będzie otwarty lada dzień nabór. I programy profilaktyczne w ramach polityki zdrowotnej: to głównie in vitro, szczepienia przeciwko grypie dla seniorów, które realizujemy z gminami. Rozwój działalności Centrum Zdrowia psychicznego – przygotowanie też kolejnych obiektów do prowadzenia Centrum Zdrowia Psychicznego w Obrzycach – 2,3 mln zł. Przypomnę, że mamy w tej chwili 4 takie Centra Zdrowia Psychicznego: w Gorzowie, w Ciborzu, który sięga również o obszar powiatu zielonogórskiego, w Zaborze – dla dzieci i młodzieży, i w Obrzycach. Departament Administracyjno-Gospodarczy – 66,7 mln zł plan wydatków, w tym na wynagrodzenia blisko 40 mln zł. Od razu podaję te kwoty, biorąc pod uwagę Państwa pytania na komisjach tak, żebyście już Państwo nie musieli ponownie zadawać tych samych. I te wynagrodzenia trochę rozpisaliśmy, szczególnie z dedykacją dla Pana Radnego Motowidełko. W 2015 roku to było 23,5 mln zł, w 2022 – 39,5 mln zł. I teraz skutki podwyżek tegorocznych plus zaplanowane podwyżki na przyszły rok, to jest kwota 57,9 mln zł. W tym departamencie realizujemy budowę budynku energooszczędnego, pasywnego na siedzibę departamentów funduszowych – trzech. Wartość ogółem 54 mln zł. I tutaj prawie 100% ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego. Modernizacja pomieszczeń piwnic pod salą tą, w której jesteśmy – sejmikową – 319 tys. zł. I przygotowanie programu funkcjonalno-użytkowego, czyli szykujemy się na inwestycje w zakresie Inkubatora dla młodych, przedsiębiorczości. Zakup i wymiana windy w budynku głównym – 300 tys. zł. Tak będzie wyglądał budynek energooszczędny, pasywny. Proszę się przyjrzeć, to nie jest żaden pałac, nie potrzebujemy pałaców. Będziemy finansować później utrzymanie w niewielkim stopniu, ponieważ będą tutaj alternatywne źródła energii – solary, więc koszty bardzo się zmniejszą. W ramach pomocy technicznej, zamiast opłacać czynsz prywatnemu właścicielowi, środki będą trafiały do budżetu województwa. Natomiast samorząd województwa będzie właścicielem tego budynku. Na działce w Nowym Kisielinie, tuż obok Parku Technologii Kosmicznych i w sąsiedztwie trzech parków naukowo-badawczych Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Centrum Badań Kosmicznych

Polskiej Akademii Nauk. Tam jest siedziba wszystkich instytucji, jak również biznesu, takiego innowacyjnego biznesu, który w tej strefie zbudował swoje siedziby.

Departament Promocji i Strategii Marki: proszę Państwa, bardzo często powtarzacie za Prezydentem Kubickim kwotę 40 mln zł. Proszę popatrzeć: to jest 7,7 tys. zł. W tym rozdziale, gdzie jest „Promocja Województwa Lubuskiego”, są jeszcze inne zadania zapisane, chociażby organizacja lotów i rozwój portu regionalnego – 28 mln zł. Projekty w zakresie promocji gospodarczej, realizowane z Regionalnego Programu. Natomiast na promocję i realizację Strategii Marki jest kwota 7,7 mln zł i w tej kwocie też są Fundusze Europejskie. W jaki sposób promocję będziemy realizować? Poprzez organizację kampanii promocyjnych sektora turystycznego – to jest projekt Regionalnego Programu – 2,3 mln zł; poprzez wsparcie finansowe festiwali lubuskich z długą historią i wielką tradycją, takich jak: „Lubuskie Lato Filmowe”, „Solanin” czy Festiwal „Muzyka w Raju” w Paradyżu. Od tego roku promujemy nie tylko ścieżki rowerowe, ale też turystykę rowerową i również mniejsze festiwale, chociażby w Drezdenku, chociażby realizowane przez Filharmonię Gorzowską – i na ten cel 510 tys. zł; Święto Województwa – 1 mln zł i kampanie edukacyjno-promocyjne dotyczące naszego dziedzictwa w zakresie winiarstwa oraz działalność Lubuskiego Centrum Winiarstwa – to jest 360 tys. zł. Lubuskie Centrum Informacyjne: finansujemy tutaj wydawnictwo „Nasza Lubuska”, portale – to jest kwota 1,5 mln zł w przyszłym roku. I to są też kampanie realizujące w zakresie poprawy komunikacji ze społeczeństwem – 29 tys. zł. Wydawnictwa, portale – tak, jak mówiłam – audycje, nagrania oraz wytwarzanie materiałów dziennikarskich audiowizualnych i prasowych. Także nie jest to taka dopłata, jak do telewizji publicznej ostatnio – 3 mld zł. Gabinet Zarządu na tym samym poziomie – bez wzrostu – 200 tys. zł. Biuro Sejmiku na tym samym poziomie – bez zmian, bez wzrostu, chociaż zobaczymy jak to będzie, bo inflacja 17,5%, ma być 20% w I kwartale – budżet to nie jest coś, co położymy na półkę, będziemy po prostu zmieniać budżet, weryfikować. Departament Rolnictwa – 12 mln zł i w tym departamencie przede wszystkim takie zadania jak: dotacje na budowę, renowację zbiorników wodnych służących małej retencji; budowę i modernizację dróg dojazdowych, gruntowych – to jest razem 1,5 mln zł; opracowanie audytu krajobrazowego w województwie lubuskim – 284 tys. zł; zakup węży pszczelarskiej – 0,5 mln zł. Tu zwiększamy środki finansowe z uwagi na bardzo duże

zapotrzebowanie i zainteresowanie pszczelarzy, których mamy w regionie bardzo dużo. Organizacja obchodów „Święta Plonów” – 125 tys. zł i Zespół Parków Krajobrazowych – tu planujemy wymianę pieca olejowego; projekt planu ochrony dla Parków Krajobrazowych, który jesteśmy zobowiązani ustawowo zrobić i Pszczewski Park realizuje „projekt krajobrazowy bez granic”. Lubuskie Centrum Produktów Regionalnych: promujemy producentów produktów regionalnych, jak widać z bardzo pozytywnym skutkiem – zdobywają nagrody krajowe. Tutaj będziemy finansować w ramach promocji gospodarczej Lubuskiego Regionalnego Programu za 811 tys. zł misje producentów produktów regionalnych i na promocję gospodarczą, też na udział w targach, tam, gdzie się wystawiają producenci, to też jest projekt – 964 tys. zł, więc głównie kampanie będą finansowane w ramach projektów na promocję gospodarczą w Regionalnym Programie Operacyjnym. Departament Środowiska: musimy wykonać sprawozdanie z realizacji Programu ochrony powietrza, raport Programu ochrony powietrza. Opracować też należy Programy ochrony środowiska przed hałasem i jesteśmy zobowiązani zaktualizować programy ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy lubuskiej. I nowe zadanie, proszę Państwa, na edukację ekologiczną zaplanowaliśmy 0,5 mln zł. Staramy się więcej akcentów położyć – już takich konkretnych – na realizację Zielonej Misji i zadania związane też z dbałością o klimat. Jesteśmy w Strategii mocno do tego zobowiązani. Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich – 10,6 mln zł. I tutaj takie programy: Kół Gospodyń Wiejskich – to są granty, budżety obywatelskie, można powiedzieć, które są rozdysponowane w ramach konkursów. 200 tys. – Koła Gospodyń Wiejskich, Lubuska Odnowa Wsi – 1 mln zł. Program nawadniania boisk – 300 tys. zł. Realizacja działalności planu operacyjnego KSOW – 1 mln zł. Program „Działkowiec” – to jest nasz program obywatelski – 400 tys. zł. „Trybuna+” – nowy program – 200 tys. zł na wnioski radnych i cykl pikników kultury ludowej – 150 tys. zł – też nowy program. Departament Infrastruktury Społecznej, jak widać dosyć bogaty – prawie 122 mln zł i w tym departamencie finansujemy stypendia, te wszystkie, które mieliśmy, także nie będę już tu rozwijać. Ale tutaj też jest realizowana duża inwestycja, związana z rewitalizacją Barokowego Pałacu w Ochli, budową hali sportowej w Babimoście – projekt z Polskiego Ładu. „Lubuskie Talenty” – 2,2 mln zł; „Lubuska baza sportowa” – 3 mln zł – nasz Program Regionalny. Modernizacja Lubuskiego Teatru – 2,9 mln zł i budowa infrastruktury wodno-ściekowej w Ochli –

2,5 mln zł. I ten projekt, przy wsparciu również naszego budżetu samorządowego, jest realizowany w ramach programu „Polski Ład”. O stypendiach już mówiłam. Także nie tylko „Lubuskie Talenty”, ale też stypendia sportowe. Departament Europejskiego Funduszu Społecznego – to już jest końcówka, rozliczamy. Do końca przyszłego roku musimy zamknąć rozliczenie. Póki co nie ma zgody Komisji Europejskiej na przedłużenie tego terminu. Plan na przyszły rok wynosi 16,5 mln zł. I teraz najbogatszy Departament: Infrastruktury i Komunikacji – 220,7 mln zł na wydatki. Dlaczego tak dużo? Bo właśnie tutaj finansujemy organizację przewozów kolejowych. Proszę spojrzeć: zwiększenie wydatków 150% – z kwoty 80 na 117. Jest prośba Pana Przewodniczącego, żeby tu zrobić pauzę. W takim razie, zgodnie z propozycją, mamy już gości, więc rozumiem, jak najbardziej, możemy kontynuować po przerwie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Dziękuję Pani Marszałek. Ponieważ minęła już godzina 14:00 – trochę nam się to przesunęło, zarządzam przerwę.

przerwa

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Wznawiam obrady.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Jesteśmy przy przewozach kolejowych. W tym roku, kończymy rok z dotacją dla przewozów na organizację przewozów kolejowych kwotą 80,2 mln zł. Nasz plan wynosi na przyszły rok 117,7 mln zł, utrzymanie taboru plus modernizacja pojazdów szynowych – 23,2 mln zł na przyszły rok i promocja województwa lubuskiego poprzez połączenia lotnicze to co jest zaliczane do strategii marki niesłusznie – było 15 mln zł, planujemy – 27 mln zł. Dopłata do pasażerskich przewozów autobusowych – 22,9 mln zł, pomoc finansowa, nowy program dla samorządów, na program budowy ścieżek rowerowych – 5 mln zł. Zarząd Dróg Wojewódzkich będzie miał plan na 213,3 mln zł, w tym na inwestycje – 124,5 mln zł. I głównie to będzie dokończenie finansowania mostu przez Odrę – 15 tys. zł, rozbudowa drogi wojewódzkiej Stare Stracze-Wschowa, nowego mostu na drodze wojewódzkiej nr. 296 na rzece Czarna, budowa obwodnicy Nowej Soli – 20 mln zł, budowa obwodnicy Podmokle Wielkie, Kosieczyn,

Chlastawa – 20,3 mln zł, rozbudowa drogi wojewódzkiej w miejscowości Miodnica-15,9 mln zł, budowa mostu na rzece Brzeźnica – 4,2 mln zł. To niektóre z takich bardziej kosztownych zadań. Biuro Projektów Własnych, plan na 2023 rok ponad 200% większy 131,7 mln zł z uwagi na zakończenie projektów w ramach "Regionalnego Programu Operacyjnego". I tak: Park Technologii Kosmicznych – 57 mln zł – zakończenie finansowania, MadBrain L – projekt wsparcia diagnostyki i medycyny systemami Sztucznej Inteligencji – 9,4 mln zł, rewitalizacja budynku szpitalnego w Gorzowie na Walczaka – 33,3 mln zł i właśnie w tym budynku w Gorzowie będzie Lubuskie Centrum Kompetencji Cyfrowych – 31,4 mln zł, czyli łącznie 64 ponad mln zł na to zadanie. I teraz Biuro Projektów Własnych pokazuje nam symulacje budowy Parku Technologii Kosmicznych, już jest tam stan surowy. Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym w przyszłym roku ma plan prawie 38 mln zł. Biuro Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej przygotowuje w przyszłym roku koncepcję projektową dotyczącą utworzenia: Centrum Edukacji Ekologicznej – Zielona Szkoła – 600 tys. zł; na Współorganizację Polsko-Niemieckich Dni Mediów, bo taką prezydencję w przyszłym roku obejmuje lubuskie – 70 tys. zł; obsługa wizyt delegacji zagranicznych „Święto Województwa Lubuskiego”, święta regionów – 90 tys. zł; spotkanie koordynatorów Partnerstwa Odry – 20 tys. zł. W Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego musimy zaktualizować zbiory Bazy Danych Obiektów Topograficznych – 155 tys. zł, planujemy zakup działki od Uniwersytetu Zielonogórskiego – 1,6 mln zł pod budowę inkubatora przedsiębiorczości dla młodych. Z tego budżetu wybraliśmy jeszcze dla Państwa żeby pokazać programy, które są takimi naszymi małymi programami obywatelskimi, jest to: „Fundusz Inicjatyw Samorządowych” – 6 mln zł, wsparcie na wkład własny do projektów dla gmin. Przypomnę w tym roku ten budżet został wykorzystany po równo dla każdego powiatu na organizację pobytu uchodźców w lubuskim i na organizację/ wsparcie zarządzania kryzysowego. „Budżet Inicjatyw Obywatelskich młodych” – 970 tys. zł; „Inicjatywy Senioralne” zwiększyliśmy o 100 tys. zł – 570 tys. zł będzie; „Lubuska Odnowa Wsi” – 1 mln zł, to wsparcie grantami obszarów wiejskich; „Węzy pszczelarskie” – 500 tys. zł; stypendia – 2,4 mln zł w zakresie ochrony zdrowia; dofinansowanie procedury In Vitro i szczepień przeciwko grypie – 800 tys. zł;

program „Nawadniania boisk” – 300 tys. zł; program Lubuskie Talenty – 2,2 mln zł.
Dziękuję bardzo za uwagę. Dziękuję komisjom za pozytywne opinie do budżetu.

Przedstawiona informacja stanowi załącznik nr 21 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję bardzo. Przystępujemy do procedowania projektu uchwały budżetowej.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz przedstawia uchwałę Nr 823/2022 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie opinii o przedłożonym przez Zarząd Województwa Lubuskiego projekcie uchwały w sprawie uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na rok 2023 oraz uchwałę Nr 824/2022 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie wydania opinii dotyczącej możliwości sfinansowania deficytu ustalonego w projekcie uchwały w sprawie uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na rok 2023.

Uchwała nr 823/2022 stanowi załącznik nr 22 do protokołu.

Uchwała nr 824/2022 stanowi załącznik nr 23 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przystępujemy do kolejnej części, czyli przedstawienie stanowisk klubów radnych. Proszę przedstawicieli klubów, którzy chcą zabrać głos w imieniu klubu o zgłoszenia. Pierwsza zgłosiła się Pani Małgorzata Gośniowska-Kola. Czekam na kolejne zgłoszenia a Pani oddaję głos.

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara

Gośniowska-Kola: Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, ja pozwolę sobie jednak na taką małą dygresję bo to dzisiaj ważny dla wielu z nas dzień. Oczywiście to jest uchwała budżetowa jedna z najważniejszych uchwał jaką podejmujemy w Sejmiku, ale w kontekście tego, co się dzisiaj zadziało, to chcę Państwu zwrócić uwagę, że zaprosiliście Państwo księdza, podzieliliśmy się opłatkiem. Szkoda, że nie zaprosiliście Państwo tych kołędników, którzy byli w Nowej Soli i Zielonej Górze, bo to przecież kołędnicy.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę do rzeczy. Skończyliśmy część bardzo sympatyczną i miłą. Proszę wszystkich radnych, proszę uprzejmie wszystkie kluby o możliwość merytorycznej rozmowy o projekcie budżetu. Ja tak uważam. Myślę, że w imieniu wielu to powiem, że tego typu komentarze są zupełnie nie potrzebne. Będę przerywał i mówił: „do rzeczy”. Proszę wybaczyć, ale dążę do tego żebyśmy popracowali merytorycznie w tej chwili. Proszę uprzejmie Panią Przewodniczącą Klubu o kontynuowanie na temat.

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara

Gośniowska-Kola: Bardzo dziękuję. Jeszcze odnośnie budżetu chcę zapytać, bo jest z nami Pani Skarbnik, rozmawiamy o budżecie oczywiście. Jak to jest w zakresie odpowiedzialności takiej, że w interpelacjach dotyczących budżetu, ja otrzymuję rozbieżne informacje, które się nie pokrywają w dokumentach, które są załączone? Wobec tego będę prosiła Panią Skarbnik o wyjaśnienie takiej kwestii, jeżeli chodzi o środki z budżetu wydatkowane, one w globalnej kwocie są podawane, przykładowo mówię – 200 tys. zł a w załączonych dokumentach różnią się z tymi dokumentami i różnice są rzędu 50 tys. zł. To jest istotna sprawa, która wiąże się z budżetem. Jeżeli chodzi o stanowisko Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości, to Pan Przewodniczący pozwoli, że w tym czasie, który jest przeznaczony dla klubu, będziemy wszyscy radni mówili w takim zakresie czasowym. I proszę to traktować jako wystąpienie klubowe. Będę się streszczała, jeżeli chodzi o moje wystąpienie. Więc jeżeli chodzi o budżet...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Nie zrozumiałem Pani. Ma Pani głos, ma Pani wystąpienie klubowe więc proszę kontynuować oczywiście.

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara

Gośniowska-Kola: Ale to proszę nie przeszkadzać. Ja myślę, że wyraziłam się jasno. Proszę aby wystąpienie klubowe było potraktowane w taki sposób, że ja swój czas dzielę na wystąpienia wszystkich moich kolegów i koleżanek z Klubu Radnych PiS-u. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Wystąpienie klubowe przedstawia wyznaczona przez klub osoba i czas na to nie jest ograniczany, między innymi po to żeby klub mógł się wypowiedzieć. Nie przewiduję czegoś takiego żeby w czasie wystąpienia klubowego wszyscy Radni PiS-u, po kolei, zabierali głos, bo za chwilę będą mieli czas na to w dyskusji, która rozpocznie się po wystąpieniach klubowych. Takiego precedensu nie było i nie przewiduję wykorzystywania czasu klubowego, który jest inaczej skonstruowany, na wystąpienia po kolei wszystkich radnych.

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara

Gośniowska-Kola: Panie Przewodniczący, dobrze – tylko chciałam poprosić, my jesteśmy radnymi, którzy są odpowiedzialni. I skoro moje wystąpienie klubowe mogłoby trwać 20 minut, ja postaram, żeby nasze trwało 15 minut. W związku z tym, że radni pracują w określonych komisjach i w ramach prac w tych komisjach będą mieli swoje wystąpienie. O to proszę.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ja myślę, że ta dyskusja jest zbędna, bo sposób procedowania jest jednoznacznie określony, więc nie będziemy go łamać i robić jakich zespołowych występów w momencie...

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara

Gośniowska-Kola: To nie są występy.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: ...gdy jest przeznaczony czas na wystąpienie przewodniczącego bądź wskazanego przedstawiciela klubu. Proszę uprzejmie o kontynuowanie wystąpienia klubowego.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościak: A proszę o podstawę prawną...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Pan Radny nie ma w tej chwili głosu. (głosy z sali) Zwracam uwagę Panu Radnemu, że nie udzieliłem mu głosu. Przy głosie jest w tej chwili

Przewodnicząca Klubu Radnych i proszę o kontynuowanie wypowiedzi na temat przedłożonego projektu budżetu na 2023 rok.

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara

Gośniowska-Kola: Szanowni Państwo, wobec tego, stanowisko Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości jest przeciwne do uchwały budżetowej i będzie uzasadnione w momencie, w którym będzie dyskusja. Z mojej perspektywy Panie Przewodniczący to bardzo złe zachowanie i pozwolę sobie na taką dygresję. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję uprzejmie. W imieniu Klubu PSL-u, głos zabierze Pan Zbigniew Kołodziej. Zapraszam.

Przewodniczący Klubu Radnych Polskie Stronnictwo Ludowe Zbigniew Jan

Kołodziej: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Szanowni Radni Województwa Lubuskiego, zaproszeni goście, dyrektorzy departamentów. W imieniu Klubu Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego chce się odnieść do projektu uchwały budżetowej naszego województwa na rok 2023. Jeżeli chodzi o planowane dochody, jest to wzrost o ponad 205 mln zł w stosunku do roku 2022. Chciałbym przedstawić niektóre wydatki, które mają w przyszłym roku wynieść ponad 1 110 000,00 zł i jest to wzrost o 336 mln zł w stosunku do propozycji w roku 2022. Zadowoleni jesteśmy bo Zarząd Województwa Lubuskiego uwzględnił sporo propozycji naszego klubu na szeroką współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego, lubuską bazą samorządową oraz organizacjami pożytku publicznego poprzez konkursy takie jak: „Lubuska Baza Sportowa” w kwocie 3 mln zł, która cieszy się ogromnym zainteresowaniem i jestem przekonany, że będzie też tak w roku 2023; „Lubuska Baza Turystyczna” – proponowane wsparcie 500 tys. zł, jest to pomoc na rozwój i poprawę bazy turystycznej w naszym województwie; kontynuacja nawadniania programu boisk piłkarskich w kwocie 300 tys. zł – ta suma poprawi infrastrukturę myślę, że na 10 boiskach w naszym województwie, program będzie realizowany po raz czwarty. Samorzady, które do tej pory skorzystały, pozytywnie oceniają te działania. Nową propozycją dla gmin jest realizacja na obiektach sportowych programu „Trybuna +”, na którą mamy zabezpieczone 200 tys. zł. Proponujemy wsparcie w konkursie dla „Lubuskiej Rady Kół Gospodyń Wiejskich” w kwocie 200

tys. zł na ich działalność, aby też można było skorzystać w większym stopniu, wykorzystywać dziczyznę, której w naszych lasach nie brakuje i skrócić łańcuch dostaw. Chcemy pomóc w zakupie dwóch kontenerów do rozbioru zwierzyny łownej dla myśliwych. Jest tu zabezpieczona kwota 320 tys. zł. Wsparcie dla pszczelarzy na zakup węży pszczelej – 500 tys. zł, jest to kontynuacja programu, który został pozytywnie z zadowoleniem przyjęty przez to środowisko. W budżecie wnioskujemy o wsparcie dla Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego aby było bezpieczniej przebywać nad lubuskimi jeziorami i jest zabezpieczone 200 tys. zł. Zostały zaplanowane środki w wysokości 150 tys. zł na wsparcie cykli pikników ludowych dla zespołów ludowych i tanecznych aby przybliżyć tradycje ludowe dla mieszkańców. Przewidzieliśmy wsparcie ponad 300 tys. zł dla lokalnych producentów „Kupuj lokalnie” w celu promocji skracania łańcucha dostaw pomiędzy producentami i odbiorcami. Kontynuacja programu organizacji pozarządowych w konkursie „Lubuskie odnowy wsi” – w budżecie mamy zabezpieczoną kwotę 1 mln zł wniosków na to działanie, wpływa 3 razy więcej niż mamy zabezpieczonych środków. A efekty tego programu są widoczne i bardzo oczekiwane. Jest też kontynuowany program wsparcia dla seniorów – 570 tys. zł na zadania do realizacji organizacjom pozarządowym. Zwiększenie dotacji do 1,4 mln zł na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami pomoże ocalić jeszcze więcej obiektów zabytkowych a ich w naszym województwie nie brakuje. Wsparcie dla samorządów w kwocie 1,5 mln zł z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych na modernizację dróg dojazdowych do pul oraz renowację zbiorników wodnych, służących małej retencji wodnej. Chciałbym aby ten program bardziej zainteresował samorządy bo zbiorniki wodne praktycznie są w każdej wsi i są często zaniedbane. Kolejną propozycją jest wsparcie dla samorządów w remontach budynków remiz OSP – kwota 300 tys. zł. W tym roku było sporo wniosków, chcemy aby te działania wspierać i będzie to uzupełnienie dla OSP oprócz sprzętu i ubioru. Wniosek naszego klubu, aby przeprowadzić kolejny raz program „Działkowiec” to jest wsparcie ogródków działkowych na inwestycje związane z budową, przebudową, odnową alei i dróg ogrodowych, hydroforni i sieci wodociągowych, ogrodzenia, zakup rozdrabniaczy do gałęzi. Zabezpieczone środki – 400 tys. zł i ta możliwość wsparcia dla przedstawicieli Rodzinnych Ogródków Działkowych, którzy czekają na wsparcie i są wdzięczni za otrzymane w tym roku. Zabezpieczone wydatki majątkowe na pomoc dla jednostek samorządu

terytorialnego na projekty, budowę wraz z infrastrukturą ścieżek rowerowych – 5 mln zł. Przyczyni się do zwiększenia tras rowerowych, jak również pomoc finansowa na dofinansowanie zadań własnych przez samorządy kwotą 6 mln zł, którą opiniować będzie Lubuska Rada Samorządowa. Inwestycje drogowe realizowane przez Zarząd Dróg Wojewódzkich to prawie 20% budżetu, to jest około 190 mln zł. Najważniejsze inwestycje to kontynuacja budowy obwodnicy Kosieczyna, Chlastawy i Podmokli Wielkich, rozbudowa drogi w Miodnicy i na odcinku Stare Strącze-Wschowa, jak też budowa obwodnicy Nowej Soli. Ważną pozycją są zabezpieczone środki w wysokości 14 mln zł na odnowę dywaników asfaltowych. Spory wzrost w Regionalnych Przewozach Pasażerskich do kwoty prawie 120 mln zł przyczyni się do zwiększenia liczby połączeń na przykład Zielona Góra-Gubin, ale trzeba pomyśleć czy za tę kwotę będzie można jeszcze więcej wykorzystać ilości połączeń. „Lubuskie stypendiami stoi” – tak w skrócie można stwierdzić. Program: „Lubuskie Talenty”, „Lubuscy Zawodowcy”, stypendia sportowe, wsparcie dla stypendystów od szkół podstawowych poprzez licea i profilu zawodowym oraz nauczycieli, którzy opiekują się stypendystami. Inwestycje w stypendia kierunku lekarskiego oraz kierunków: pielęgniarstwo lub położnictwo, przyjęte kilka lat wcześniej, przynoszą efekty i dobrze, że dalej to realizujemy, bo dużą bolączką jest brak lekarzy i pielęgniarek w naszym województwie oraz niedawno przygotowany program wsparcia dla studentów psychologii klinicznej i psychoterapii na szkolenia podyplomowe. Nową propozycją, której w tym roku rozpoczynamy realizację to projekt „Zielone gospodarstwo opiekuńcze” – jest on skierowany do osób starszych mieszkających na terenie wiejskim. Obecnie jest realizowany w trzech gminach jako pilotaż, dofinansowanie na to działanie wynosi 800 tys. zł i tego typu wsparcie jest pilotażowe i realizujemy to jako jedyni w kraju. Realizacja pałacu w Ochli wraz z otoczeniem, I etap – w budżecie jest zapisane prawie 3,7 mln zł. Po zakończeniu ma tu powstać Centrum Kultur Europejskich. Aby udało się zrealizować zakładany budżet należy w większym stopniu pomyśleć o podwyżkach dla pracowników. Propozycja zwiększenia wynagrodzeń o 10% w budżecie na przyszły rok jest tego dobrym przykładem. Tu chciałem jeszcze wspomnieć o „Kongresie Mężczyzn”, w rozmowie Pani Marszałek deklarowała, że w tym pomoże, tego tematu nie będę ciągnął. Ale mając powyższe na uwadze, Klub Radnych Polskie Stronnictwo Ludowe będzie głosował za przyjęciem budżetu na rok 2023. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o stanowisko klubowe – Pan Przewodniczący Sławomir Kowal.

Przewodniczący Klubu Radnych Bezpartyjni Samorządowcy Sławomir Jan

Kowal: W zasadzie wypadałoby powiedzieć, że Pan Kołodziej wszystko już tu powiedział. Szanowni Państwo, jak zawsze krótko, zwięźle i na temat. Rozpocznę nie typowo, bardzo mnie dziwi stanowisko Klubu Prawa i Sprawiedliwości, bo ten budżet Zarządu Województwa Lubuskiego, tak naprawdę, wpaja się i wychodzi naprzeciw temu wszystkiemu, co słyszymy od rządzących, że w Polsce jest dobrze a będzie jeszcze lepiej – to mnie bardzo cieszy jako zwykłego bezpartyjnego mieszkańca. Jest to budżet bardzo odważny. Jest to budżet nie tylko odważny dlatego, że przewiduje zaciągnięcie 200-milionowego kredytu ale podjąć i upilnować to wszystko, co jest tam zapisane – te inwestycje – to będzie wymagało od Zarządu Województwa naprawdę dużej dyscypliny i poszczególni dyrektorzy departamentów będą mieli co robić, i będą z tego rozliczani nie tylko przez Zarząd Województwa ale przez Radnych również. Szanowni Państwo, to co nas cieszy: że są duże wydatki na innowatorów, na Start-upy, że to hasło Zielone Województwo Nowoczesnych Technologii zaczyna funkcjonować. Bardzo liczę na to i wielokrotnie z Zarządem Województwa rozmawiamy jako kluby aby pochylić się nad edukacją energetyczną w tej ekologii, bo to są tematy bardzo trudne a bardzo niezrozumiałe przez pryzmat naszego małego województwa. Możemy być pierwszym naprawdę niezależnym województwem energetycznie i nadrobić te wieloletnie straty. A jako Klub Bezpartyjnych Samorządowców będziemy na pewno, Szanowni Państwo, nalegać żeby ten rok 2023 poświęcić na głęboki audyt działu transport i związane z tym wydatki. Nie tylko dlatego, że są największe ale poprzez to, że są największe a jest wiele uwag do tego działu i temu będziemy się przyglądać, i będziemy chcieli to zmodernizować, zreformować. Klub jest za przyjęciem budżetu. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy Samorządowe Lubuskie rezygnuje z wystąpienia klubowego? Pytam się czy rezygnujecie Państwo? (głosy z sali) Klub Samorządowe Lubuskie nie chce zabrać głosu wobec... (głosy z sali) Jako prowadzący obrady,

uprzejmie pytam klub czy chce zabrać głos jako wystąpienie klubowe? Proszę uprzejmie.

Wiceprzewodnicząca Klubu Radnych Samorządowe Lubuskie Aleksandra

Mrozek: Tak, Panie Przewodniczący, oczywiście. Chwilę po wystąpieniu Klubu Platformy Obywatelskiej z uwagi na to, że jeszcze jedną rzecz muszę sprawdzić a to chwilę trwa. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przepraszam Panią bardzo, ale jeśli rezygnujecie to trudno, nic na to nie poradzę.

Wiceprzewodnicząca Klubu Radnych Samorządowe Lubuskie Aleksandra

Mrozek: Czy Pan słyszy, że nie rezygnuję? Czy Pan tutaj ustala porządek wystąpień? Według zgłoszeń.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę uprzejmie zauważyć, że obrady prowadzi Przewodniczący i proszę nie układać porządku obrad. Jeżeli Państwo rezygnujecie i nie chcecie wystąpić to nie. Przyjmuję do wiadomości i dziękuję Państwu. Pani Aleksandra Mrozek się zgłosiła, proszę uprzejmie głos klubowy.

Wiceprzewodnicząca Klubu Radnych Samorządowe Lubuskie Aleksandra

Mrozek: Szanowny Panie Przewodniczący, takiego cyrku jaki mamy tutaj na sali, to jeszcze nie ma. Pan dyktuje kolejność występowania klubów zabierających głos. Ja bym radziła Przewodniczącemu Klubu, żeby się nie wstydził, przedstawił tę laurkę, bo już takie dwie słyszałam i oczekiwałam na trzecią. W przeciwieństwie do tych laurek, które słyszeliśmy, Klub Samorządowe Lubuskie, po szczegółowym zapoznaniu się z projektem budżetu i wcześniejszym złożeniu wniosków do budżetu, twierdzi, że tak naprawdę budżet województwa na 2023 rok, jest to budżet uchwalony czy autorski Zarządu Województwa z tej racji, że wnioski Klubu Samorządowego Lubuskiego, wnioski klubów pozostających poza koalicją, nie zostały uwzględnione. Nie mogliśmy się zapoznać ze składanymi przez koalicjantów wnioskami mimo tego, że Radny Fedko na każdej komisji o to apelował, złożył w tym temacie interpelację. A zatem ten autorski budżet Zarządu Województwa jak

oceniający? Otóż jest to budżet tylko i wyłącznie realizujący zadania, które przedstawiła koalicja, jest to pominięcie kilkudziesięciu procent mieszkańców i ich potrzeb z uwagi na to, że ci mieszkańcy za pośrednictwem radnych, klubów poza koalicyjnych prosili, wnioski nie były uwzględnione. Jaki to jest budżet? Typowo wyborczy, bo przed nami rok wyborczy. Możemy dyskutować o wydatkach na promocję, nie mniej jednak te wydatki są ogromne. I zapisane nie tylko w rozdziale Promocja Jednostek Samorządu Terytorialnego, gdzie w stosunku do roku 2022 są to znaczne wydatki, w 2022 w tym rozdziale zapisaliśmy 27,5 mln zł, obecnie aż 40,5 mln zł. Można interpretować różnie ale nie da się powiedzieć, że nie jest to rozpasany budżet propagandowy skoro na „LCI”, „Region” i „Naszą Lubuską” przeznaczamy 2 650 000,00 zł. W tym kryzysie, o którym tyle mowy i inflacji z rozmachem realizujemy czy planujemy zrealizować „Kongres Gospodarczy” za 700 mln zł. 709 tys. zł – „Lubuskie Forum Innowacji”. Na „Lubuskie Centrum Produktu Regionalnego” w tym roku zwiększamy wydatki o ponad milion zł. My nawet musimy promować, proszę Państwa zapisy Strategii Województwa Lubuskiego, jakbyśmy do nich nie byli przekonani. Szanowni Państwo, te wydatki są zapisane też w innych rozdziałach promocyjnych – jest to turystyka i pozostała działalność ponad 2 275 000,00 zł. Nawet RPO musi się promować za ponad milion. Proszę Państwa, promować się musi PROW za dodatkowy milion zł, zdrowie też się promuje łącznie za 250 tys. zł. A zatem promocja zdominowała ten budżet, promocja związana, proszę Państwa z rokiem wyborczym. Budżet propagandowy, rozpasany w wydatkach. Zapisane są w nim kontrowersyjne inwestycje – chociażby wspomniany tutaj obiekt budowany na potrzeby pracowników Urzędu Marszałkowskiego. Budżet, w którym, proszę Państwa, nie znalazły się zadania od lat zgłaszane. Zadania, które między innymi mówią o bezpieczeństwie mieszkańców, mowa tutaj o: zatoczkach autobusowych, mowa o przejściach – w szczegółach będziemy rozmawiać w tej części, kiedy będziemy mieli indywidualny głos do zabrania. Proszę Państwa, koalicja rządząca w Sejmiku ma 18 radnych. Jest w stanie przegłosować absolutnie każdy wydatek, ten nawet najbardziej zbędny, bo to decyduje o tym matematyka, nie logika i niegospodarność. W związku z tym odpowiedź jaką otrzymałam, jako radna ale i radni klubów pozostających poza koalicją, iż te wnioski, które nie zostały wpisane, nie zostały wpisane dlatego, że zostały wpisane inne. Taką odpowiedź udzielił Wicemarszałek Jabłoński i myślę, że to jest wszystko na ten temat. My i my,

reszta nie jest istotna, nie ważne jak bardzo kluczowe sprawy w tych wnioskach zostały podejmowane. Każdy z nas Radnych Klubu Samorządowe Lubuskie podejmując decyzję o głosowaniu, jeszcze odniesie się precyzyjnie do zapisów w tymże budżecie. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję uprzejmie. Mam przyjemność króciutko zabrać głos w imieniu Klubu Platformy Obywatelskiej, który dziękuje Zarządowi za przygotowanie tego budżetu. To jest dobry budżet, to jest zrównoważony budżet, myślę sobie – i to jest takie nasze zdanie – że to była niełatwa decyzja, żeby zaciągnąć spory kredyt ale w takiej sytuacji gospodarczej, która się obecnie dzieje i wobec przewidywań jakie mamy, musimy być przygotowani na te bardzo trudne czasy ale jednocześnie nie rezygnować z ważnych inwestycji, które są rozwojowe dla naszego województwa. A cały szereg rzeczy jest dla nas niewiadomych. Z jednej strony ten deficyt jest spory, kredyt jest spory ale też warto zauważyć, iż wskaźnik zadłużenia dochodzi bodajże do 41% i jest to całkiem dobry, bezpieczny wskaźnik, który daje nam duże też bezpieczeństwo w tym wszystkim. Ja myślę sobie, że staramy się patrzeć na ten budżet łącznie z kontraktem terytorialnym i z tymi 915 mln euro, które trafią do naszego województwa na cele, które są też tożsame z rzeczami, które w budżecie wojewódzkim mamy zapisane i będą realizowane czyli gospodarka i cyfryzacja, energia, środowisko i klimat, transport, służba zdrowia ale i też kultura, i turystyka – to są pewne komplementarne rzeczy. A czego się boimy? Boimy się przede wszystkim tego, że te projekty, które były przygotowywane do finansowania z KPO – pewnie nic z tego nie będzie. Obserwujemy pewien żenujący spektakl wszyscy w ostatnich właściwie dniach i nadzieja na to, że te środki trafią również do nas, do województw na te ważne rzeczy, jest bardzo niska. Wyrażamy też bardzo duże obawy związane z drożyzną jaka jest, my jako województwo musimy też utrzymać nasze placówki. A już dzisiaj słyszymy te zapowiedzi, że od 1 stycznia VAT na gaz chociażby, czy prąd będzie najwyższy w Europie. Inne kraje stosują stawki zdecydowanie niższe, więc szacowanie wpływów i kosztów jest w tym momencie bardzo trudne. Nie łatwy budżet, budżet, który stara się utrzymać pewną dynamikę rozwojową. W pełni Klub Platformy Obywatelskiej będzie ten budżet popierać. Dziękuję i przechodzę do roli prowadzącego. Proszę obecnie o odczytanie opinii

komisji stałych Sejmiku Województwa Lubuskiego przez Przewodniczących lub wyznaczonych członków komisji. I tak po kolei. Proszę o opinię Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna

Chinalska: Komisja Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Sejmiku Województwa Lubuskiego na posiedzeniu w dniu 30 listopada zapoznała się z projektem uchwały w sprawie uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2023 rok. W wyniku głosowania przy: 3 głosach „za”, braku głosów „wstrzymujących się” i 2 głosach „przeciw”, zaopiniowała pozytywnie przedmiotowy projekt uchwały. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 24 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o opinię Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan

Kołodziej: Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska pozytywnie przyjęła – 3 głosy „za”, 2 głosy „przeciw”. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o opinię Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska:

Komisja Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 26 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o opinię Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa

Sławomir Muzyka: Komisja Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa

Sejmiku Województwa Lubuskiego na posiedzeniu w dniu 2 grudnia zaopiniowała pozytywnie przedmiotowy projekt uchwały przy 5 głosach „za” i 2 głosach „wstrzymujących się”.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 27 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o opinię Komisji Gospodarki i Rozwoju.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Komisja Gospodarki i Rozwoju Województwa pracowała nad projektem budżetu w dniu 2 grudnia. Wynik głosowania: 4 głosy „za”, 4 głosy „wstrzymujące”, a więc pozytywna opinia do projektu uchwały budżetowej.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 28 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o opinię Komisji Budżetu i Finansów.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: 5 grudnia Komisja Budżetu i Finansów zapoznała się z projektem uchwały i opiniami pozostałych komisji, byliśmy komisją ostatnią. W wyniku głosowania: 4 głosy „za”, brak głosów „wstrzymujących się” i 1 głos „przeciwny”, uchwała ta otrzymała opinię pozytywną.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 29 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o ewentualne przedstawienie przez Zarząd autopoprawek.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Dziękuję bardzo. W imieniu Zarządu Województwa zgłaszam autopoprawki do projektu uchwały Sejmikowej Województwa Lubuskiego. Pierwsza autopoprawka dotyczy zwiększenia kwoty 6,5 mln zł wydatków na podwyższenie kapitału zakładowego szpitala w Gorzowie z tytułu zwiększenia wolnych środków, są to środki przesunięte z tegorocznego budżetu, które nie mogły być wykonane z uwagi na przeciągające się procedury przetargowe. Czyli praktycznie zmniejszamy w tym roku i od razu

wpisujemy do budżetu na przyszły rok na tę samą inwestycję, żeby kontynuować to zadanie. I podobnie szpital w Zielonej Górze – kwota 3 686 352 zł została zaplanowana na dofinansowanie zadania inwestycyjnego „Rozbudowa i doposażenie centralnej sterylizatorni w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze”. W tym roku szpital nie zdążył zrealizować z tego samego powodu procedur przetargowych wydłużających się, zwiększonych kosztów. My musimy powtarzać te procedury przetargowe, żeby nie dokładać od razu tak dużych kwot, bo jesteśmy do tego zobowiązani. W przyszłoroczny budżet wpisujemy i w imieniu Zarządu proszę o przyjęcie tej właśnie kwoty 3 686 000,00 zł z wolnych środków, które powstały z tytułu niewykonania w tym roku. I trzecia autopoprawka – taka sama sytuacja – związana z realizacją zadania przez szpital w Zaborze, kwota 800 tys. zł, która została zaplanowana na dofinansowanie zadania wykonania wentylacji, poddasza w budynku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze. Proszę o wpisanie do projektu uchwały Sejmikowej 800 tys. zł w budżecie na to samo zadanie. Proponujemy na podstawie wniosków z komisji o zwiększenie budżetu po stronie wydatków o kwotę 500 tys. zł do zadania „Lubuska Baza Turystyczna”, gdzie mieliśmy zaplanowane 500 tys. zł. W celu zrównoważenia przygotowanego budżetu o te środki, o 500 tys. zł zmniejszamy rezerwę ogólną. Ponadto, proszę o dopisanie do podstawy prawnej art. 111 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Dokonano również zmian w części normatywnej uchwały, §2 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „Wydatki budżetu obejmują plan wydatków majątkowych na łączną kwotę 500 579 585,00 zł z tego inwestycje i zakupy inwestycyjne to 475 162 641,00 zł, wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego 24 416 944,00 zł, zakup i objęcie akcji, udziałów 1 mln zł.” W pkt 2 §4, ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „Ustala się dochody pochodzące ze środków z Funduszy Przeciwdziałania COVID-19 w wysokości 34 910 000,00 zł oraz wydatki nimi finansowane w wysokości 34 910 000,00 zł.” Dziękuję bardzo.

Autopoprawki Zarządu Województwa Lubuskiego stanowią załącznik nr 30 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. (głosy z sali) Proszę uprzejmie ewentualnie odświeżyć i

sprawdzić, jest to na serwerze. Szanowni Państwo, otwieram dyskusję nad projektem uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2023 rok. Proszę o zgłoszenia – zgodnie z decyzją Pana Przewodniczącego każdy radny ma do dyspozycji 4 minuty tak, żeby mógł się swobodnie wypowiedzieć. Proszę bardzo o zgłoszenia. Pierwsza zgłosiła się Pani Radna Helena Hatka, proszę bardzo udzielam głosu.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, ja oczywiście mam wiele uwag do tego budżetu. Przede wszystkim do filozofii budowania tego budżetu na rok 2023, bo mam w tyle głowy taką pewność, że pewna jest chwila obecna a przyszłość jest zupełnie niejasna. Państwo proponując ten historyczny budżet, gdzie wydatki są historycznie duże, gdzie deficyt jest historycznie duży, gdzie kredyt, który Państwo bierzecie jest bardzo wysoki, przyjmujecie taką strategię, że nie ograniczamy naszych wydatków, do których przyzwyczailiśmy się, a nawet je zwiększamy. A równocześnie inwestujemy, ponieważ budżet nam się nie dopina, bo wydatki są większe od przychodów w związku z tym bierzemy kolejny kredyt na kwotę 200 mln zł. Czyli to jest taka koncepcja – w przyszłym roku nasze potrzeby chcemy zaspokoić jak na najwyższym poziomie, a w przyszłości co będzie to zobaczymy. I teraz chcę Państwu uzmysłwić na bazie materiałów, które Państwo nam wysłaliście – a jest taka tabela, która mówi: sytuacja Województwa Lubuskiego – i Państwo pewnie też to zrobiliście. Jakie informacje wyciągam, jeżeli zaczynam patrzeć na ten budżet przyszłościowo w perspektywie roku 2023, 2024, dalej już nie sięgam, bo to wiadomo – różnie to może być. I moi Państwo, okazuje się, że jeżeli przeanalizujemy taki element tego budżetu czyli koszty związane z obsługą kredytów, zadłużenia globalnego na grubych liczbach pracujemy czyli odsetki, które musimy płacić, to proszę zobaczyć co się dzieje z tymi odsetkami, naszymi kosztami. W roku 2022 dwa razy podnosiliśmy tę kwotę, Pani Skarbnik mnie poprawi jak się myślę w tych cyferkach dobrze? I w tej chwili koszty kredytów, odsetki planowane są na kwotę 12 952 352,00 zł. Bierzemy nowy kredyt w kwocie 200 mln zł, proszę Państwa, nasze koszty, które musimy ponieść odsetek już rosną nam w roku 2023 do kwoty aż 20 478 000,00 zł, czyli ponad 8 mln zł więcej będzie nas to kosztowało, według tego, co Państwo piszecie w swoim budżecie. Przeskoczmy do roku 2024. W roku 2024 – a my ciągle nie

splacamy tego kredytu przecież – nasze koszty będą wynosiły 28 201 691,00 zł. Ja mówię o odsetkach, które musimy płacić, ja nie mówię o płaceniu kwoty głównej. Ile można zrobić rzeczy, proszę Państwa, z tych milionów, które musimy zapłacić bankowi? Np. kolonoskopię dla mieszkańców północnej części województwa w ramach programów profilaktycznych.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: A mam drugi czas?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Tak. Czyli włączamy drugi.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Czyli generalnie, proszę Państwa, ta decyzja strategiczna, żeby utrzymać się na tym samym poziomie jak w tym roku – biorąc pod uwagę dewaluację i biorąc kredyty na inwestycję – bardzo dużo nas będzie kosztowała. Duży koszt oznacza, że w przyszłości pewnych potrzeb nie zaspokoimy, proszę Państwa, bo te miliony będziemy musieli płacić chyba, że założymy optymistycznie, że dalej będziemy mieli coraz większe przychody. Kolejna sprawa, proszę Państwa, co się dzieje z zobowiązaniami: w roku 2022 one wynoszą ponad 37 mln zł, w roku 2023 – 45 mln zł, a w roku 2024 ponad 54 mln zł. Jak to się przekłada, proszę Państwa, na zadłużenie w stosunku do dochodów: w tym roku nasze zadłużenie wynosi tylko – 26,7 % naszych dochodów, w przyszłym roku to już będzie ponad 40%, a w roku kolejnym to będzie ponad 53 %. Ja chcę powiedzieć – i chcę żebyście Państwo to mocno usłyszeli – taka strategia jest niebezpieczna dla województwa – jest to bardzo optymistyczna strategia, Państwo zakładacie, że nam będzie się coraz lepiej wiodło finansowo. A ja uważam, że zadłużanie się w takiej trudnej sytuacji finansowej jest ryzykowną strategią. To jest pierwsza rzecz, o której chciałabym powiedzieć Państwu. Kolejna rzecz, chciałabym Państwu powiedzieć komplement. Dobrze, że zwiększacie środki na finansowanie ochrony zdrowia, ja nawet bym przełknęła to, że zadłużacie się Państwo na ten cel, ale proszę zwrócić uwagę, że inwestycje, które będą z tych pieniędzy realizowane, wymagają dużego wysiłku ze strony prezesów, dyrektorów szpitali, bo ten rok pokazuje, że im się nie udało tych inwestycji zrealizować. Oni będą oczywiście opowiadać, że się nie dało,

że kryzys i tak dalej. Ja mogę tysiąc argumentów dać, ale proszę Państwa, proszę mieć to na względzie. Ale nie podoba mi się – i tu mówię emocjonalnie – że Państwo nadal, jeżeli chodzi o programy profilaktyczne, równo nie traktujecie wszystkich mieszkańców województwa. Kolega Marcinkiewicz będzie pewnie po mojej stronie. Bo np. prawo do badań kolonoskopii mają tylko mieszkańcy południowej części województwa.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Nie prawda.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Jest to w budżecie zapisane, Panie Radny, dla połowy województwa są te badania. Nie mówię o finansowaniu z NFZ-u, bo to wiadomo każdy to ma. Więc ja sugeruję aby większe środki przeznaczyć na profilaktykę, bo to są bardzo dobre programy ale generalnie pamiętać o całym województwie. I kolejna sprawa. Proszę Państwa, promocja – moja koleżanka o tym mówiła. Ogromne pieniądze na promocję wydajemy, ale proszę Państwa, promujmy się poza województwem. Prawie wszystkie pieniądze, które Państwo przeznaczacie na ten cel oprócz dofinansowania do lotów – notabene na samolotach nie ma logo lubuskiego – to są pieniądze na promocję wewnętrzną. Co dzieciom chcemy powiedzieć, że w lubuskim żyją? Komu chcemy to pokazać? Także to taka uprzejma sugestia. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Dwa głosy wykorzystane. Proszę o zabranie głosu Pani Anna Chinalska.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Szanowny Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Wysoka Rado, przy konstruowaniu budżetu, przyszłorocznego Województwa Lubuskiego musimy pamiętać, że wpływają bardzo istotne czynniki niezależne od nas czyli od Samorządu Województwa Lubuskiego, bo to są utracone dochody wynikające z polityki fiskalnej państwa oraz zwiększone wydatki. I co na to się składa: otóż na to się składa np. spadek dochodów z tytułu udziału w podatku PIT – jakie stwierdzamy – i on jest rzeczywiście, następnie wzrost kosztów poboru – o czym tu mówił Pan Radny, wzrost kosztów poboru gazu i energii elektrycznej we wszystkich naszych jednostkach, wzrost płacy minimalnej a także

wzrost różnicy pomiędzy wysokością subwencji oświatowej a wysokością wydatków na oświatę i jeszcze wzrost inflacji, za wszystko płacimy więcej teraz 17%, czyli zakupy wszystkich jednostek są wyższe i to są niezależne od Samorządu Województwa Lubuskiego. Tak, jak już powiedziałam wydatki i zmniejszone dochody naszego samorządu. I teraz jako Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych uważam, że to jest trudny budżet ale dobry na te czasy bo choćby jest dość ambitny, bo planujemy takie istotne inwestycje w ochronę zdrowia na sumę około 124 mln zł i co cieszy bo te środki będą przeznaczone zarówno na wsparcie onkologii w Szpitalu Uniwersyteckim, na rewitalizację obiektów na Walczaka w Gorzowie ale i Cibórz, Międzyrzecz i wszystkie nasze jednostki praktycznie ochrony zdrowia będą miały wsparcie inwestycyjne. Także to mnie bardzo cieszy, że standard się poprawia i oferujemy coraz szerszy zakres usług. A kolejne centra pomocy psychiatrycznej, jak powstaną nowe centra, gwarantują też dla tych szpitali wyższe zyski, one są po prostu lepiej płatne, także szpitale te będą wykazywały wyższe dochody. Następną sprawą, co cieszy mnie jako Radną z prowincji, to jest to, że większe środki trafiają już na te połączenia. Zwiększenie dotacji do przewozów regionalnych i to jest przeciwdziałanie wykluczeniu transportowemu, o czym mówiłam niejednokrotnie jako radna, ponieważ Krosno i Gubin łączy ze stolicą regionu z Zieloną Górą jednojezdniową drogą, która też nie ma zbyt szerokiego pobocza, więc uruchomienie szynobusu...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Drugi czas proszę.

Uruchomienie tego szynobusu na trasie Zielona Góra-Krosno- Gubin-Guben to jest naprawdę wielka sprawa dla nas mieszkańców tej części powiatu krośnieńskiego, który ma naprawdę trudny dostęp do stolicy regionu. Czyli te dopłaty jak najbardziej są wskazane, są konieczne tym bardziej, że polikwidowano po pandemii naprawdę 70% kursów autobusowych i jest coraz trudniej się dostać do lekarza, do szkoły, czy nawet do urzędu. Także te sprawy takie już powiedzmy lokalne są dla mnie bardzo ważne i bardzo się cieszę z uruchomienia właśnie tych linii szynobusu kolejnych po 20 latach niebytu – to jest dla nas radosna informacja. Tym bardziej, że to kursuje pierwszy tydzień a Krosno jest tak zakorkowane, nie można przejechać przez miasto.

Także kończąc, bardzo się też cieszę, że to jest budżet bardzo ambitny pod względem obywatelskim – o czym mówił tutaj kolega Zbyszek Kołodziej, przedstawił dość szeroko z czego będą mogły korzystać organizacje pozarządowe w przyszłym roku, naprawdę bardzo szeroki wachlarz potrzeb mogą swoich zrealizować, także to bardzo cieszy. Jest to budżet odważny – jak powiedziałam – jestem w pełni za tym budżetem. Będę głosować za. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pan Radny Zbigniew Kościk.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: W imieniu Klubu Radnych chcę Państwu przedstawić nasz stosunek do czterech działów, które przypadły mi ze względu na pracę w Komisji Oświaty. Pierwszy dział to 730 – Szkolnictwo wyższe i nauka. Pani Marszałek tam mamy spadek aż o 40% w budżecie, to jest ten dział i to są te paragrafy, z których pochodzą między innymi stypendia. I oczywiście tu wszyscy popieramy stypendia dla studentów wydziału lekarskiego, pielęgniarstwa, czy dla studentów psychologii klinicznej oraz psychoterapii. Myślę, że te braki w tym dziale, te 40% można by było, Pani Marszałek, przeznaczyć np. na stypendia dla kierunków pedagogicznych. My nie możemy działać jak strażak, który kopie studnie jak się pali, tylko powinniśmy wyprzedzać pewne kwestie i tak, jak ja rozumiem, że po okresie COVID-u mam w zakresie psychologii potrzeby, psychoterapii i tak dalej, to za chwilę będziemy mieli podobną kwestię choćby w edukacji studentów kierunków pedagogicznych. Jeśli chodzi o dział 801 – Oświata i wychowanie, to wszystkim tym, którzy mają takie plany na rzecz tego budżetu – tam nasze zadania się nie zmieniły a wzrost, Szanowni Państwo, jeżeli chodzi o ten dział – to 2,15% zaledwie. Głośno moglibyśmy koleżankę powtórzyć by przywołała jaki mamy poziom inflacji. Wzrost w tym paragrafie to jest 2,15% i chciałbym podpowiedzieć, Pani Marszałek, bo nie chcę być złośliwym, ale nie wystarczy biegać z tymi piorunami, popierać nauczycieli w słusznych często żądaniach, jest szansa żeby w tym paragrafie np. ruszyć brak – od wielu lat – nowelizacji uchwały, regulaminu w zakresie dodatków motywacyjnych, funkcyjnych, wychowawczych. One są przez lata nie ruszone w naszym samorządzie województwa i żeby Państwu uzmysłowiać sytuację – dyrektor naszej jednostki oświatowej zarabia 1/3 tego co dyrektor departamentu, o prezesach szpitali nie wspomnę, bo ten mnożnik byłby wielokrotny.

Mamy szansę, tu jest wzrost zdecydowanie za mały. Edukacja, opieka wychowawcza – tutaj mamy spadek prawdopodobnie ze względu na brak wydatków majątkowych na przyszły rok o 27%, to jest dział 854. I mógłbym powtórzyć to samo, co we wcześniejszym punkcie: pewne wynagrodzenia są mocno regulowane przez rozporządzenia Ministra Edukacji, ale oczywiście tutaj możemy swoimi środkami wspierać.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościak: Drugi poproszę. Zarówno pracowników jak i kadre kierowniczą. Zaczynamy być po prostu pariasami – mówię o całej Edukacji Narodowej. Ostatni dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, i tu bardzo pozytywnie wzrost jest aż o 40% – to jest świetna informacja, Pani Marszałek, za to chcę Zarząd pochwalić, że nie boicie się inwestować w to, co się mieści w zakresie ochrony dziedzictwa narodowego, kultury, teatru, biblioteki. Warto też zauważyć – i to jest pewnego rodzaju drogowskaz na przyszłość – tam są pieniądze pochodzące nie tylko z „RPO Lubuskie”, ale także z programu „Ład Polski”. To jest bardzo istotne, bo to też pokazuje, moi Państwo, to do czego powinniście dyrektorów w szczególności zachęcać, wszystkich dyrektorów jednostek, by sięgali po te tak zwane pieniądze centralne. One są, nie robią tego na takim poziomie w jakim byśmy byli zadowoleni. I Pani Marszałek, tutaj taka uwaga – Pani już w swoim wystąpieniu wspomniała, że jest wzrost wynagrodzeń o 10% w jednostkach, które wchodzi w zakres tego działu, ale proszę zwrócić uwagę też, Pani Marszałek, że tam są osobne pieniądze zabukowane na podwyżki wynikające ze wzrostu pensji minimalnych. Jeżeli do tego argumentu dodamy argument tego, że w wielu instytucjach kultury w naszym województwie zaczyna „trzeszczeć” ze względu na wynagrodzenia, to ja bym sugerował, Pani Marszałek – ciesząc się, że to będą podwyżki 10% – żeby Pani zechciała się przyjrzeć na ile one są sprawiedliwie dzielone. Z naszych informacji wynika coś takiego, że te pieniądze – oczywiście 10% jak w tej sławnej inflacji za Gierka, drożało masło i chleb a taniały czołgi i pojazdy opancerzone – to sugerowałbym, Pani Marszałek, przyjrzeć się na ile te podwyżki są sprawiedliwie dzielone. Dlatego, że gdyby one były sprawiedliwie dzielone, to nie mielibyśmy takiej sytuacji, że musielibyśmy ludziom wyrównywać w związku z

podwyżkami pensji minimalnej. Z naszych informacji, te podwyżki były niesprawiedliwie dzielone w tym roku i grozi to samo w przyszłym. Niech to będą podwyżki kwotowe, żeby ci ludzie, którzy najmniej zarabiają też odczuli w tych portfelach więcej pieniędzy. To jest podział na trudne czasy, w których żyjemy. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję bardzo. Następny Radny – Pan Jerzy Wierchowicz, proszę o głos.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz:

Wysoki Sejmiku, miło się słyszy pochwały pod adresem Zarządu ze strony Radnego opozycyjnego – Pana Kościka i to bardzo miłe, oby to weszło w zwyczaj naszej opozycji. Odnosząc się do zastrzeżeń Pani Radnej Heleny Hatki, dziwie się jej niepokojowi jaki dała wyraz w swoim wystąpieniu mówiąc o tym, że zaciągnięty kredyt w wysokości 200 mln zł jest niebezpieczny, który może spowodować destabilizację finansów naszego województwa. Przy poziomie budżetu, który po raz pierwszy przekracza 1 mln zł ten kredyt nie jest za wysoki, a Pani niepokój wyrażony w tym, że odsetki są wysokie, że trzeba będzie spłacić – odsetki zawsze trzeba spłacić, a wysokość tych odsetek jest między innymi efektem inflacji, jaką zafundował nam Rząd Prawa i Sprawiedliwości i to jest okoliczność bezsporna. Co do kredytu. Kredyt jest na poziomie umiarkowanym, jak już powiedziałem, gdzie deficyt nie przekracza 60% budżetu, które to jest granicą bezpieczną. Nakłady na inwestycje są odpowiedzialne. Tutaj podzielam pogląd Pana Radnego Kowala, który na ten temat się wypowiedział – słusznie – że inwestować trzeba. Każdy rozsądny gospodarz inwestuje i najczęściej inwestuje zaciągając kredyt i tak czyni Zarząd naszego województwa, i nie jest to kredyt za wysoki, jest to kredyt na pewno do spłacenia i tutaj niepokoję żadnego nie widzę. A tak na marginesie, pozwoli Pani Radna, że spytam do jakiego ugrupowania Pani dzisiaj należy? Bo jeszcze niedawno należała Pani do przymierza Jarosława Gowina. Gowin dzisiaj zdaje się jest po drugiej stronie barykady, także być może Pani się powinna przenieść na drugą stronę sali, może Pani to wyjaśni, ale to na marginesie i nie musi Pani mi odpowiadać w debacie budżetowej. Szanowni Państwo, co do inwestycji drogowych na pewno jako mieszkaniec północnej części województwa jestem usatysfakcjonowany tym, że są to

inwestycje drogowe rozwiązujące problem komunikacyjny Drezdenka – rozpocznie się i skończy w przyszłym roku IV etap budowy tejże obwodnicy i rozpocznie się rozbudowa obwodnicy Strzelec Krajeńskich. To jest ważna wiadomość dla tych mieszkańców, tych obu miast. Nakłady na służbę zdrowia istotnie rosną, tutaj także nie słyszałem głosów krytycznych ze strony opozycji – rosną gdyż to jest konieczność i tutaj się nie zgadzam z tym, co powiedział Pan Radny Kościk, że trzeba także myśleć o innych działach – na dzisiaj trzeba myśleć przede wszystkim o służbie zdrowia z uwagi na to, że epidemia Covid-u wcale nie wygasa, nawet narasta. Można się obawiać, że będzie jeszcze intensywniejsza niż w ostatnich latach i dbanie o służbę zdrowia, dbanie o służby medyczne jest jak najbardziej na miejscu. Podobnie jeżeli chodzi o stypendia, stypendia tak zwane medyczne takie nazwy są konieczne, studenci medycyny, studenci pielęgniarstwa potrzebują tego wsparcia i to jest dobrze, co się dzieje w tym zakresie w budżecie naszego województwa. Także cieszy likwidacja wykluczenia komunikacyjnego – tutaj popieram z całym przekonaniem argumentację Pani Radnej Anny Chinalskiej, która o tym mówiła. Rzeczywiście trzeba przywrócić komunikację z miejscowości, które do tej pory były wykluczone i w tej sprawie budżet przewiduje także poważne nakłady, to jest bardzo ważne. Szanowni Państwo, co do autopoprawek oczywiście popieram je wszystkie ze szczególnym uwzględnieniem autopoprawki, która mówi o pomocy na rzecz Ukrainy. Pamiętajmy, że Ukraińcy walczą także za naszą wolność i to jest bardzo ważne i mam nadzieję, że w trakcie roku budżetowego ta pomoc także będzie jeszcze zwiększona i o to będę wnioskował w następnych posiedzeniach naszego Sejmiku. Generalnie popieram z całym przekonaniem projekt budżetu przygotowany przez Zarząd i uważam, że to odpowiedzialny Zarząd, który pozwoli nam na przebycie kolejnego roku w sposób bezpieczny ku zadowoleniu nas wszystkich a przede wszystkim mieszkańców naszego województwa. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pan Radny Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Tutaj jest wiele wątków, które warto by było przedyskutować i omawiać ale czas ograniczony. Chciałem się jednak mimo wszystko odnieść do wypowiedzi Pani Radnej Chinalskiej, którą bardzo szanuję, ale jednak tutaj mijamy się w pewnym zakresie z faktami dlatego, że Pani

Radna – i nie jest z tym osamotniona- postawiła taką tezę, że spadają nam dochody z podatków PIT i CIT. A jeśli chodzi o ten budżet, dochody z podatków nam wzrastają i na dowód tego powiem, że tutaj jest optymizm Zarządu Województwa, bo na 2022 rok przewidywał wydatki z udziału PIT i CIT – 198 mln zł, a na 2023 rok przewiduje wzrost tych dochodów z tytułu podatków do kwoty 263 mln zł – to jest wzrost o 132 mln zł. Jeśli dobrze oglądałem prezentację Pani Marszałek, to powiedziała, że prognozowany na ten rok dochód z tytułu podatku PIT to jest 70 mln zł – tak to odczytałem – nie wiem czy Pani Marszałek dokładnie to przedstawiła, czyli z 37 wzrost do 70 – realne wykonanie. Więc ja o tym mówiłem w zeszłym roku, kiedy dyskutowaliśmy nad budżetem, że tak będzie dlatego, że nawet z tego tytułu, że sama inflacja też powoduje wzrost dochodów i w budżecie państwa i w budżecie samorządów. Dlatego klóci mi się to tutaj z taką tezą, że jesteśmy w jakiejś bardzo złej sytuacji – nie może być zła sytuacja jeśli się przewiduje o 132% wzrost dochodów z tytułu podatków. Czyli gospodarka wnosi cały czas znaczące podatki do naszego budżetu, tworzy nasz budżet. Jeszcze chciałem powiedzieć, że źle zostało przeprowadzone, a była w pewnym momencie dyskusja pomiędzy Panią Marszałek i Panem Marszałkiem Jabłońskim, i przeważała opcja Pana Marszałka Jabłońskiego, żeby koniecznie przeforsować ten pałac w Nowym Kisielinie, ten budynek pasywny w tej perspektywie – można było to już realizować w nowej perspektywie, bo ona praktycznie się zaczęła. Koszt jest taki, że mamy w zimie remonty linii kolejowej ze Zbąszynka do Czerwińska a te pieniądze zostały przesunięte i stąd jest taki ogromny wzrost w pozycji – dział administracja publiczna, a szczególnie pozycja 75018 Urzędy Marszałkowskie ze 119 mln zł do 186 mln zł – tu w tym jest ta inwestycja zawarta, która miała kosztować nas w tym I etapie 25 mln zł a kosztuje aż 56 mln zł, więc to oceniam krytycznie. Także obsługa długu tutaj będzie wzrastać ale Pani Skarbnik na Komisji Budżetu i Finansów w piątek poinformowała, referując uchwałę tak zwaną czyszczącą budżetową, że dostaniemy dodatkowe, nieplanowane, tak jakby, dlatego zmieniamy uchwałę budżetową – 32 mln zł z rządu właśnie z tytułu tego dochodu, z tytułu podatku PIT, więc tutaj to jest akurat dla województwa dobra informacja. Więc tutaj ja nie krytykowałbym...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: ...tego, że są zawarte inwestycje w budżecie z tego względu, że jest to sposób na wychodzenie z kryzysu. Dlatego, że gdybyśmy zdławili inwestycje to byłibyśmy w o wiele gorszej sytuacji a szczególnie...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się skończył.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: ...nasze społeczeństwo by za to płaciło wysoką cenę. Jeżeli czas się kończy to nie będę kontynuował ale to jest taka garść uwag. Ale jeszcze na koniec tylko....

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się skończył Panie Radny, przepraszam bardzo.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Jedno zdanie, bo Pan Radny Kołodziej i Pani Radna Chinalska wspominali o potrzebie i chwalili rozwój połączeń kolejowych. I tu macie Państwo rację, że jest bardzo duży wzrost kosztów i ta kwota 127 mln zł na umowy z POLREGIO jest w mojej ocenie według...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję Panie Radny za wypowiedź.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: ...moich źródeł za mała. Jeżeli chcemy nowych połączeń i utrzymać te nowe połączenia to będziemy musieli w trakcie roku tę kwotę...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję Panie Radny, przekracza Pan wszelkie możliwe... Pani Anna Chinalska dwa razy zabierała głos.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Nie. Ad vocem.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ale przeciw, jakie ad vocem, tu nie ma ad vocem. Głos ma Pan Marek Cieślak.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: O podatek PIT mi chodzi.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Zaraz to sprostuje Zarząd, bo wiem, że Pan Łatwiński popełnił tutaj dużą pomyłkę, nazwijmy to tak, bo jest inaczej. Ale Zarząd będzie odpowiadał na te pytania. Pani Radna dziękuję – dwa razy był głos. Ma głos Pan Marek Cieślak, proszę bardzo.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Cieślak: Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, ja chciałbym zabrać głos w sprawach, powiedziałbym dość ogólnych, generalnych, jeżeli chodzi o budżet nasz ale też i budżety wszystkich samorządów. Budżety samorządowe są determinowane wydatkami, których się nie da policzyć w wartościach finansowych, chodzi o inwestycje. Jest pojęcie tak zwanej wewnętrznej stopy wzrostu i finansowa stopa wzrostu jest liczona w przedsiębiorstwach bezpośrednim przychodem liczonym od wydatkowanych pieniędzy inwestycyjnych. W samorządzie tak nie ma – to, o czym tutaj była mowa, ten wzrost naszych dochodów z tytułu podatków, powiem najkrócej jak mogę – to jest również zwrot z inwestycji z lat poprzednich, które między innymi i Sejmik i pozostałe samorządy, a i państwo także poczyniło. Poczyniło na rzecz mieszkańców, na ich dobrostan, im więcej mieszkańcy będą tego dobrostanu odczuwać, tym większe będą wpływy z podatków, bo łatwiej znajdą pracę, będą lepiej wykształceni, będą bardziej kulturalni, wysportowani i tak dalej, i tak dalej. Także dyskutując o budżecie, powinniśmy to brać pod uwagę i nie oczekujemy zwrotu finansowego w innej postaci bo takiego zwrotu nie otrzymamy. I faktem jest, że zadłużenie będzie nam rosło do czasu, kiedy ten zwrot nie pokryje kwot inwestowanych. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę bardzo Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowni Państwo, budżet 2023 roku to budżet, który podzielił nas radnych w opinii, czy w ocenie priorytetów, które zostały zapisane po stronie wydatków. Ja bardzo się cieszę, że Zarząd Województwa uwzględnił tutaj sugestię radnych, którą przekazaliśmy, przekazałam Panu Łukaszowi Poryckiemu na spotkaniu i zwiększył „Bazę Turystyczną Województwa Lubuskiego” ten program o drugie tyle, o pół miliona. Mam nadzieję,

że autorzy tego programu uwzględnią też sugestię, co do sposobu jego dzielenia i wykorzystania. Cieszę się ogromnie, że w tym budżecie zostały zapisane środki na program „In vitro” i środki na program „Szczepień przeciw grypie dla seniorów”. Natomiast w pozostałych kwestiach wydatkowania pieniędzy, moje priorytety są zupełnie inne. Otóż na temat promocji zostało powiedziane wszystko ale jeżeli ja zsumuję wydatki na LCI, „Region” i „Naszą Lubuską” to jest 2 mln 650 tys. zł. To są wydatki czystko kampanijne, promocyjne. Z moim wnioskiem, który składałam od 3 lat a mianowicie o wykonanie, czy poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym przy drodze w Studzieńcu, to myślę, że cena zdrowia i bezpieczeństwa dzieci czekające na autobus wprost na jezdni są znacznie większe. Tym bardziej, że dostaję odpowiedzi od 3 lat takie same, mówiące o tym, że taka inwestycja 2 lata temu wykorzystalaby całą pulę to jest 1 mln 600 tys. zł. W ubiegłym roku, wykorzystalaby całą pulę czyli 2 mln 400 tys. zł, a w tym roku wykorzystalaby ta inwestycja całą pulę ZDW – 3 mln zł. Ja myślę, że za 5 lat wykorzysta 9 mln zł bo w takim tempie jest ta inflacja. Proszę Państwa, nie mogę się zgodzić z tym, że mamy wydatkowane pieniądze w ogromnej kwocie, o której wspominała też Pani Marszałek tu w prezentacji, sumując to są wydatki na tzw. promocję poprzez misje gospodarcze. Z tego, co Pani przekazała na slajdach to jest 1 mln 600 tys. i jednocześnie, proszę Państwa, brakuje od lat rozwiązania problemu „Lubuskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej”, tej składki. Bardzo mnie zaniepokoiła ta informacja, że Państwo tutaj chcą – że tak powiem – przekształcenia „Regionalnej Organizacji Turystycznej”. Zanim podejmiecie kroki, ja bardzo gorąco apeluję, zapoznajcie się z ustawą o polskiej organizacji turystycznej, uchwałą w ramach, której zakładaliście ten LOTUR i ze statutem LOTUR-u. Proszę Państwa, na Organizację Turystyczną, gdzie mówimy od lat: nie może pozostać w takim kształcie i przy takim finansowaniu – był czas, od czerwca na ten temat rozmawiamy bardzo poważnie, a Państwo w przyszłym roku dopiero chcą wrócić do kwestii oczywiście nie zwiększając składki. Natomiast wydajecie Państwo pieniądze w sposób niezrozumiały dla nikogo. Otóż składając przez lata wnioski o stworzenie Zintegrowanego Systemu...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: ...Informacji Turystycznej, ja proszę Państwa, też czytając ten plan wydatków przeczytałam, że tworzycie coś co się nazywa SIT i wydajecie na to 800 tys. zł. Sądziłam, że to jakaś dokumentacja...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się skończył.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Pan wie, że mam drugi czas, to proszę dodać z automatu

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Tylko proszę zadysponować. Nie słyszałem od Pani, że chce Pani drugi czas.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Proszę dołożyć następne 4 minuty. Proszę Państwa, i te 800 tys. Państwo przeznaczacie na SIT. Po rozszyfrowaniu przy pomocy Wicemarszałka skrótu okazuje się, że Państwo wydacie je – uwaga – na 39 billboardów. Kampania billboardowa to mi się kojarzy de ja vu 2018, czego było bardzo dużo. Nie wiem czy przetarg został już rozstrzygnięty, że to akurat na 39 billboardów? Jaka to ma być kampania, tak zwana wsadna, do nas, do środka, na zewnątrz? Czyje twarze będzie promować? Proszę Państwa, to jest wręcz rozpusta w dobie kryzysu. Proszę Państwa, mamy na „Kongres Kobiet” 150 tys. zł ale kobiety, które ukończyły 70 rok życia, nie mają już możliwości korzystania z profilaktyki, bo takiego programu nie ma. Skoro dołożyliśmy do „in vitro”, skoro dołożyliśmy do szczepień, czemu symbolicznie nie chcemy dołożyć? To te kobiety rodziły się w okresie powojennym, te kobiety swoje dorosłe życie zaczynały wtedy, kiedy był kryzys gospodarczy, lata 80-te, te kobiety mają najniższe uposażenia renty i emerytury, a my szalejemy na „kongresach” nie dokładając symbolicznie dla nich badań – to jest nie dopuszczalne. Proszę Państwa, wyjazdy i działalność dwóch biur podróży, które działają oficjalnie na terenie Urzędu Marszałkowskiego. Jedno biuro podróży to jest platformerskie i przedsiębiorcy, drugie oczywiście peeselowskie, bo PSL nie może być gorszy w tym zakresie i proszę Państwa, na ten cel przeznaczamy takie pieniądze. Zwiedziliście Państwo wszystko: Kazachstan, zwiedziliście Państwo Chiny, zwiedziliście Państwo Grecję, Alicante i tak wymieniać... W tym roku marzy

się Państwu, proszę Państwa, Japonia – no nie, to jest drugi hit tegoż budżetu, na który Państwa stać. Nie ma żartów, proszę Państwa, w dobie biedy, kryzysu, w dobie deprecjonowania organizacji, której Państwo jesteście członkami. Szanowni Państwo, od lat dopraszam się w imieniu tych jednostek samorządu terytorialnego, które odczuwają chyba najbardziej dotkliwy problem związany z inflacją i kosztami o to żebyście Państwo zwiększyli środki dla samorządów, które prowadzą placówki opiekuńczo-wychowawcze i domy dziecka, żeby ta inflacja i ten kryzys nie dotknął tych, których los pokrzywdził. Proszę Państwa, w priorytetach budżetu Województwa Lubuskiego tego nie ma. Natomiast są pieniądze na promocję w sposób, powiedziałabym, więcej niż rozpasany. Dlatego ten budżet jest dla mnie trudnym budżetem do przyjęcia. Cieszę się z tego, że są inwestycje, cieszę się z tego, że są zadania wpisane, które przekładają się na perspektywę rozwoju województwa ale z drugiej strony ten upór ze strony Państwa: nie bo nie – nie wpisanie, nie wysłuchanie, brak woli dialogu, brak chęci porozmawiania, brak argumentacji, dlaczego nie? Bo przecież Marszałek nie może odpowiadać mi, że nie wpisano, bo wpisano inne, nie traktujmy się tak. Dlatego mój problem: cieszę się z tych rozwiązań, które zostały wpisane, natomiast sposób procedowania nad budżetem, odpowiedzi dla nas na nasze wnioski – odpisujecie: to co zostało wpisane, czytam co zostało wpisane – ja pytam o to, co nie zostało wpisane? W związku z tym, mam problem z zagłosowaniem, dlatego że uważam, że nie jest wypracowany, nie jest konstelacyjny, nie jest to budżet Radnych Województwa Lubuskiego, jest to budżet tylko koalicji rządzącej. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję bardzo. Pani Radna Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Panie

Przewodniczący, od razu proszę o drugi głos gdyby był potrzebny. Szanowni Państwo, ja na ten budżet patrzę czysto przedmiotowo i staram się tu jak mogę radną być od 4 lat i wreszcie nie patrzeć na ten budżet podmiotowo, bo jak patrzę na intencję autorów, to muszę Państwu powiedzieć, że coraz częściej widzę zyski, interesy nie tylko poszczególnych klubów, ale również poszczególnych osób, co mnie martwi. Jestem w stanie czytać ten budżet inaczej niż mogłabym czytać, a nie chcę. Szanowni Państwo, ten budżet przede wszystkim jest proinwestycyjny, bo mamy

„nóż na gardle”. Mamy „nóż na gardle”, bo skumulowały się wszystkie inwestycje w roku 2023, te z RPO. Naprawdę jestem pełną optymistką, że my to zrealizujemy poprawnie ale patrząc na budynek pasywny – odpowiedzialnie mówię: budynek a nie pałac – to chciałabym widzieć wreszcie pozwolenie na budowę i spojrzeć czy on jest w ogóle wykonalny do końca następnego roku, bo na razie nie mamy szans na wydłużenie okresu wydatkowania tych środków. Ja również patrzę przez pryzmat tego kredytu, o którym Państwo tutaj mówicie – 200 mln. Ok, fajnie ale te wszystkie budynki zaczną nas w pewnym momencie kosztować i będzie to rok 2024 i Szanowni Państwo, mam nadzieję, że będę radną i będę patrzyła wtedy jak rosną wydatki bieżące, na które już się nie będziemy mogli tak łatwo skredytować, jak dzisiaj na inwestycyjne, a po stronie wydatków bieżących będą olbrzymie koszty związane z tą infrastrukturą, którą dzisiaj budujemy. Nie przekonują mnie słowa Pani Marszałek, że budynek pasywny to będą takie oszczędności, gdzieś w tym bilansie będą naprawdę bardzo duże koszty bieżące i to mnie martwi. Ten kredyt fajnie się bierze dzisiaj, trzeba go zacząć spłacać. A proszę zobaczyć w następnym roku w wydatkach bieżących mamy już pół miliona na Centrum Kosmiczne, raptem kilka miesięcy i to centrum nas kosztuje już pół miliona. Ile nas będzie kosztował cały rok, zobaczymy w roku 2024. Natomiast, Szanowni Państwo, jest jedna rzecz – czego nie widzę w tym budżecie? Naprawdę jest to duży budżet, mamy nadwyżkę operacyjną, wskaźnik zadłużenia dobry, jestem optymistką, co do tego, że my go wykonamy ale co mnie martwi, że w dzisiejszych czasach kryzysu w tym budżecie totalnie nie widać oszczędności, totalnie. Ja powiem tak: skoro nie oszczędzamy na tych wielkich inwestycjach, bo nie możemy oszczędzać i jestem za tym żeby je realizować, to bądźmy na tyle uczciwi wobec siebie i wobec innych samorządów, które też muszą oszczędzać, żebyśmy chociaż w tych wydatkach bieżących oszczędzali chociażby na te wydatki promocyjne. Ja się przyczepię, bo ja chcę być małostkowa, chcę się przyczepić takich wydatków promocyjnych w tych 40 milionach zł, które uważam, że są aż nad to. Nazwałam je sobie takie „Duszki Lubuszki”, wiecie Państwo dlaczego? Bo one są bliżej niedookreślone a ten „Duszek Lubuszek” tak wygląda. On jest taki lajtowy, on jest taki nonszalancki więc takie „Duszki Lubuszki” mamy w tym budżecie. Zostawiam LCI za ponad 2 mln zł, zostawiam, Szanowni Państwo, tą produkcję materiałów za 78, wytwarzanie materiałów za 147, montaż materiałów za 29, ja mam wrażenie, że ten cały zespół nic nie robi tylko zleca usługi na zewnątrz. Patrząc na te

wydatki mam wrażenie, że tak to wygląda. Poza tym, Szanowni Państwo, patrzę na te wydatki na firmy: rozumiem 150 tys. zł na jeden film, 300 tys. zł na emisję ale znów w promocji mamy film za 60 tys. zł. Szanowni Państwo, czy naprawdę jest potrzeba, żeby w czasach kryzysu uprawiać tego typu akcje związane chociażby z promocją filmów...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Drugi czas.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Jeszcze jest jedna rzecz a propos lotniska. Mamy 20 mln zł na wkład do lotniska, mamy 27 mln zł dla przewoźnika, po co jest te 150 tys. zł na promocję medialną lotniska? Taka mała rzecz dodatkowa, czy już nie mogła się znaleźć w tych 27? Tylko Państwo pokazujecie jeszcze z boku 150 tys. zł na promocję. Jeszcze jedno – 30 tys. zł następny „Duszek Lubuszek” – kampania zachęcająca MŚP do udziału w targach. Dlaczego duszek? Już mówię, ja nie wiem co się pod tym kryje. Znowu kampania medialna, znowu jakieś wyjazdy, znowu jakaś promocja personalna w mediach? Szanowni Państwo, 30 tys. zł piechotą nie chodzi w tym województwie w czasach kryzysu. 200 tys. zł w Gabinetcie Marszałka, bo o to pytałam na komisji, jest na promocję priorytetów „Strategii Rozwoju Województwa”. Ja szanuję to, że będziemy aktualizować Strategię Rozwoju Województwa ale następny „Duszek Lubuszek”, wkrada się małe 200 tys. zł – nie małe jak na budżet, który powinien oszczędzać. Szanowni Państwo, cieszę się z tego budżetu też z tego powodu, że tutaj jest obwodnica Nowej Soli – wpisana na poziomie 45 mln zł, nie 36, tak jak wyszło po przetargu. Mamy tam bufor jeszcze 10 mln zł, ale chcę powiedzieć, że zasługą dla obwodnicy Drezdenka i dla obwodnicy Nowej Soli jest montaż finansowy samorządów gminnych, bo 8 mln do tej obwodnicy Nowej Soli wreszcie dodaje miasto i bez tego montażu finansowego, ta obwodnica nie byłaby realna. Żałuję, że wnioski klubów nie przechodzą z zasady, ja nie wiem czy Państwo je czytacie z takim zdroworozsądkowym podejściem ale ja od 3 lat składam zwykły, prozaiczny wniosek o koncepcję obwodnicy Kożuchowa. Ja nie mogę wyegzekwować, żeby w tych wydatkach na dokumentację projektową, kiedy jest 189 tys. zł na wydatki z tym związane, 16 mln zł na dokumentację projektową, żałuję, że jako radna, nie mogę wychodzić pół miliona zł na dokumentację projektową, na koncepcję, która da

przyzwoitą szansę, żeby ta obwodnica Kożuchowa w tej perspektywie, do roku 2027, po prostu została zabezpieczona. Tego, Szanowni Państwo, żałuję. Więc uważam ten budżet – o dziwo na końcu skonkluduję – budżet dobry, odważny ale na prawdę nieoszczędny, jak na dzisiejsze czasy. To jest nieprzyzwoite, żeby być w tych wydatkach tak małostkowym. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pan Radny Edward Fedko.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Szanowni Panowie Przewodniczący, Pani Marszałek, Wysoki Sejmiku... (głosy z sali) ...na wstępie taka propozycja porządkowa: otóż, Szanowny Kolego Mirku Przewodniczący, odnośnie wyznaczania kolejności zabierania głosu przez kluby, to wydaje mi się, że w obliczu naszego regulaminu, który mamy, to nie masz ani obowiązku, ani prawa wyznaczać kolejności. Dotychczas, może do niedawna obowiązywała taka zasada...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Do rzeczy proszę...

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Do rzeczy mówię...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę do rzeczy, bo to pouczanie mnie w tej chwili nie ma najmniejszego sensu...

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Mówię do rzeczy...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Rozmawiamy o budżecie i zachęcam Pana Radnego do tego.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Dyskusja czy zabieranie głosów w imieniu klubów jest jednym z elementów procedowania nad procesem przyjmowania budżetu i do tego również chcę się odnieść. I mam tutaj wniosek do Pana Przewodniczącego żeby może zastanowić się nad tym, by przyjąć określone jakieś generalnie zasady, tak jak to do niedawna bywało, że kolejność zabierania głosu była albo od wielkości klubu, albo od najmniejszego do największego i wtedy nie ma dyskusji jaka jest kolejność zabierania głosu. To jest po pierwsze. Po drugie,

trudno jest mi się odnieść do wielu kwestii, do wielu wniosków, które zostały złożone do tego budżetu, ponieważ prosiłem – już tu mówiła o tym koleżanka Ola – prosiłem na wszystkich komisjach, w których uczestniczyłem, prosiłem na spotkaniu w łowej żebyście Państwo przysłali nam informację – jakie wnioski zostały do budżetu złożone w imieniu klubów i w imieniu radnych. Jest to wyraźnie zapisane w uchwale z 10 października chyba 2004 roku o zasadach procedowania nad budżetem. Ja nie wiem czy wnioski Klubu Samorządowe Lubuskie były tak beznadziejne, że żaden z nich nie znalazł się w propozycjach budżetowych, a złożyliśmy ich 33, czy pozostałe wnioski, do których nie umiem się odnieść bo ich nie widziałem, były tak fenomenalne, że nie mieliśmy z tymi wnioskami żadnych szans. Ale chciałbym się odnieść do dwóch tylko spraw, a może do trzech. Po pierwsze, wiadome jest, że Zarząd Województwa podpisał porozumienie z Powiatem Międzyrzecz i Gminą Międzyrzecz oraz Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad z oddziałem zielonogórskim w sprawie realizacji – umownie rzecz biorąc – obwodnicy Trzciela, która by połączyła węzeł z drogą krajową nr 92. Z powodów znanych ta realizacja inwestycji została zaprzestana... (głosy z sali) Ja myślę, że wiele rzeczy sobie wyjaśniliśmy dzisiaj na posiedzeniu Komisji Gospodarki, że jest wolą Zarządu aby kontynuować to zadanie i bardzo dobrze, cieszę się z tego. Natomiast trzeba też pamiętać, że powinien być ślad pewien w budżecie na rok 2023, by symbolicznie zapisać wartość dotacji...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się skończył.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Proszę o drugi czas. Byłaby to ta wisienka na torcie, że jest to gwarancja realizacji tego zadania tym bardziej, że po pierwsze, Wojewoda wyraził zgodę na przesunięcie środków z funduszu dróg samorządowych do końca 2026 roku, że jak oznajmiła nam Pani Starosta – był przy tym Zbyszek Kołodziej również – w piątek na spotkaniu, że projektant uzupełnił wszystkie braki dokumentacyjne i zweryfikował kosztorys. Wobec powyższego, zwracam się z wnioskiem do Zarządu aby wprowadzić jako autopoprawkę do tego budżetu zapis o pewnych niewielkich środkach na realizację tego zadania. Drugi temat, to jest już znana sprawa chodnika czy ciągu pieszego z Domu Pomocy Społecznej w Jasieńcu do drogi krajowej nr 92. Od 5 lat zabiegam o

to zadanie. Tłumaczono ciągle, że nie ma na to jednorazowego wydatku – zgadzam się – bo były koszty związane z wykupem ziemi, dokonano wycinki drzew w pasie, dokonano ZRID uzyskano, a teraz oczywiście nie ma pieniędzy żeby realizować jakiegokolwiek zadanie. W związku z tym, wnioskuję aby Zarząd w ramach autopoprawki w wieloletniej prognozie również to zadanie umieścić i żeby zapisać realizację tego zadania na 3 lata, tym bardziej, że uwalnia się kwota 2 mln zł, która nie będzie wykorzystana w tym roku na realizację obwodnicy Trzciela. A tylko przypomnę, że miesiąc temu kolejna ofiara na tej drodze 137 była śmiertelna, także chyba warto sobie wsiąść to pod uwagę. Jeszcze jedna uwaga, co do kwestii realizacji budynku pasywnego zwanego „pałacem” który budzi wiele kontrowersji. Mówimy, że musimy wybudować, bo ponosimy duże koszty najmu. Proszę Państwa, gdzieś tam na komisji któreś słyszałem, że koszt najmu pomieszczeń dla funkcjonowania Urzędu Marszałkowskiego to jest około mln zł rocznie. Duża kwota tylko, że 54 mln zł, to mamy opłatę na 54 lata, a wybudowanie budynku pasywnego to nie będzie kosztowało? A koszt jego będzie jeszcze większy, on się nie zamknie kwotą. Proponowaliśmy przecież, to wykorzystajmy inne obiekty, które są na terenie tam, gdzie miał być Medyk przeniesiony do Sulechowa. Zrobmy tam, proszę bardzo, przecież mamy tam takie możliwości i warunki bardzo dobre więc myślę, że nad tym się powinniśmy zastanowić. Co do pozostałych pozycji nie mam wielkich uwag, oczywiście jest to „rozpasanie” w sensie promocji duże a w dobie oszczędności wszyscy powinniśmy zachować wstrzeźliwość przy takich czy też innych wydatkach. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Ja tu mam zapisaną Panią Marszałek ale może inne jeszcze głosy. Proszę uprzejmie Pani Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola:

Dziękuję bardzo Panie Przewodniczący. Szanowni Państwo, ja jednak chciałabym zwrócić uwagę i prosić Pana Przewodniczącego, żeby w każdym momencie, kiedy będzie mówił o tym, że uważa, że tak być powinno, wskazywał na podstawę prawną. W tym aspekcie, o którym ja mówiłam, zwróciłam się do Pani Mecenas, żeby taką wykładnie nam przedstawiła. Czy może być tak, że klub może być reprezentowany rotacyjnie przez jednego z radnych? A z wypowiedzi naszych radnych dzisiaj

Państwo zauważyliście – mam taką nadzieję – że to były konstruktywne, merytoryczne uwagi do budżetu. Nie było nas tam na końcu – widziałam, że największy klub, który ma tutaj władzę spędzał czas na kawie i pogaduszkach, to świadczy tylko o Państwie. Jeżeli chodzi...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Zachęcam Panią do spojrzenia w paragraf 27, ale może porozmawiamy na ten temat nie na sesji plenarnej, tylko na spokojnie.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Panie Przewodniczący, Pan ma tutaj odpowiednie narzędzia, osoby wspierające. Ja bardzo proszę Pana Przewodniczącego Maciuszonka i wszystkich Wiceprzewodniczących, żeby podawali podstawę prawną wtedy, kiedy będą nam sugerowali jak być powinno. Dziękuję. I teraz co do budżetu. Jeżeli chodzi o budżet to, proszę Państwa, myślę, że wszyscy radni już przedstawili swoje opinie na ten temat i z pewnością jest tak, że nie można – bo nie jesteśmy totalną opozycją – krytykować wszystkiego. Nie powiem, przywołując tu już od lat znane słowa Pana Tuska, że "przecież to lipa" ale powiem tylko, że są pewne takie nakłady w budżecie, na które pewnie wszyscy radni przez wiele, wiele, wiele lat, a przede wszystkim mieszkańcy, czekają. To są nakłady na remonty, inwestycje dróg wojewódzkich i tutaj zwrócę uwagę, że wzrost tych nakładów w stosunku do roku 2022 jest 8%, tym czasem wzrost na administrację jest 66% i tutaj bardzo dużo już było powiedziane na temat budynku pasywnego. Wobec tego uważam, że ten budżet jest nierozsądny, jest rozrzutny. To, co się mówi, a to co Państwo robicie, to są dwie różne rzeczy. To, że Państwo mówicie, że wspieracie przedsiębiorców, to się tylko Państwu tak wydaje, bo tak mówicie. Jeżeli chodzi o wzrosty z podatków: PIT-ów i z CIT-ów to w uchwale budżetowej, którą wszyscy Państwo otrzymaliście, jest spadek z PIT-ów a wzrost z CIT-ów. Wobec tego z dzisiejszej prezentacji – być może, że nie zauważyłam – ale tam była wskazana kwota 70 mln zł więc nie wiem. (głosy z sali) Bardzo prosimy o to, żeby taką prezentację nam udostępnić. W uchwale budżetowej, którą mamy na serwerze jest kwota 37, jest to spadek w stosunku do roku obecnego ponad milion zł – tak, to się zgadzamy ale często słyszymy, że przecież jest tak źle. Skoro jest tak źle, to jakiś czas temu pytaliśmy jakie Zarząd podejmuje decyzje żeby sprostać temu, że jest tak

źle. Skoro te wzrosty z subwencji, z dotacji celowych, z podatków są wyższe to może warto się zastanowić w jaki sposób ten trudny czas przetrwać.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Proszę o drugi. Bo przecież taki czas mamy. Tymczasem z informacji, które otrzymujemy w interpelacjach – ja już teraz nie wiem czy ja mam wierzyć w te odpowiedzi, dlatego będę oczekiwała informacji od Pani Skarbnik, co do tych rozbieżności bo nie chcę powiedzieć, że dane otrzymujemy fałszywe. W każdym razie zdaje się, że otrzymałam taką informację, że oszczędności wynikające z podjętych działań są takie, że wygaszacie Państwo telebim czasowo wieczorem, w nocy przez parę godzin i przez 49 dni oszczędności będą rzędu 590 zł – mogę się troszeczkę pomylić – to są te Państwa oszczędności. Teraz jeżeli Pani Marszałek mówi o tym, a przecież wszyscy Państwo wiecie, że podstawowym źródłem dochodów, które wpływają do naszego województwa są podatki z PIT-ów i z CIT-ów i to jest tak, że widzimy, że te przewidywania nie są optymistyczne, jeżeli chodzi o małych, średnich przedsiębiorców. One spadają i one są rzeczywiście odzwierciedleniem tego w jakiej rzeczywistości w tej chwili funkcjonujemy, tym czasem serwujemy sobie śniadania z przedsiębiorcami – „Business and breakfast”. I tak to się właśnie dzieje. A jeżeli chodzi o wydatki to jest ewidentna rozrzutność. Bardzo często tutaj Państwo się powołujecie na to, co się dzieje z TVP, z telewizją – wszyscy to już wiemy – to jest jednolity przekaz od każdego z Państwa. Nie wiem czy Państwo wiecie, że powstające Lubuskie Centrum Informacji w momencie, kiedy powstało zatrudniało 3 pracowników. Budżet jakim dysponowało to biuro to było 130 tys. zł, obecnie proszę Państwa, tych pracowników tam jest trzynastu a budżet w 2022 roku – ponad 2 mln 800 tys. zł. Proszę Państwa, to jest odpowiedź od Państwa – 3 mln niemalże. Ta rozrzutność w tym budżecie, ta promocja jest wszędzie, ona jest jeszcze ukryta ale, proszę Państwa, za chwileczkę jej doświadczymy. Mi się wydaje, że Państwo podchodzicie do tego w taki sposób – to jest rok wyborczy, a po nas choćby potop, zrobicie wszystko żeby to udowodnić, to jest wszechobecna promocja. Oczywiście sprawa, że drogi wojewódzkie potrzebują cały czas bo to jest, Panie Marszałku, podstawa funkcjonowania w biznesie – transport. To jest szybkość, to są decyzje, to

są oszczędności. Państwo to robicie w taki sposób, że nakłady na administrację są kosmiczne i tego się nie da przyjąć, to się po prostu nie broni. (głosy z sali) Jeżeli Pani Marszałek pozwoli, ja bym oczekiwała jakieś klasy, Pani Marszałek. Pani powinna tonować dzisiejsze emocje pod każdym względem i pod względem tych dzisiejszych zarzutów Pana Senatora Tyszkiewicza, bo Państwo w tym województwie rządzicie od lat. Pani mówi, że od czasów transformacji i to Państwa jest zasługa w jakim stanie, w jakiej kondycji jest to województwo, a my mamy otwarte oczy, jesteśmy w Polsce, w różnych województwach i widzimy, że nigdzie, ale to nigdzie, nie ma takich wydatków na promocję, a nasz budżet jest po prostu mizerny i proszę nie zaklinać rzeczywistości. To jest po prostu wszędzie, budynek pasywny: pytanie moje jest takie: skoro taka troska o budżet, o wydatki, dlaczego takie decyzje dotyczące najmowanych powierzchni nie zapadały wcześniej? Czy dlatego, że kolega Pan Senator Dowhan był osobą, która wynajmowała powierzchnię? Czy to był argument?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Proszę Państwa to są miliony. Ale jeszcze jedno, w tej ustawie o województwie, podstawowym naszym – proponuję, żebyśmy zamiast takich spotkań, co do wizerunku nauczyli się wszyscy tej ustawy, która jest obowiązująca: o samorządzie województwa...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się skończył.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Już kończę, Panie Przewodniczący. ...jest coś takiego jak zapis w przypadku takich inwestycji. Proszę wykazać – mówię o budynku pasywny – jaka jest jego celowość, kiedy będzie stopa zwrotu, kto tam pójdzie, którzy pracownicy, jakie z tego tytułu będą oszczędności? Ja zadałam taką interpelację 7 grudnia i mam nadzieję, że o tej celowości, która będzie związana z budżetem, z wydatkami, dowiem się już wkrótce. Bo to nie jest prawda, że prawie wszystko idzie z pieniędzy unijnych – tam idzie 16

mln z naszego budżetu, Pani Marszałek, i w trosce o to chce wiedzieć jaka jest tego celowość. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Szanowni Państwo, ja oddam za chwilę głos Pani Marszałek i Zarządowi w związku z tym pytaniem: czy ktoś z Państwa jeszcze chciałby się zgłosić do dyskusji, bo chciałbym żebyśmy zamknęli dyskusję, usłyszeli odpowiedź i procedowali dalej? Nie widzę żadnych zgłoszeń, dziękuję. Proszę Panią Marszałek czy też wyznaczonych Członków Zarządu o odpowiedzi na zadawane pytania.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję.

Postaramy się wspólnie odpowiedzieć. Proszę Państwa, na większość tych pytań ja już odpowiedziałam podczas prezentacji, ale do niektórych odniosę się ponownie, bo były powtarzane wielokrotnie i są konkretne. Podsumowując tę dyskusję chciałabym zwrócić uwagę w jakim jesteśmy miejscu przede wszystkim. Region lubuski zajmuje II miejsce w Polsce, Pani Radna Gośniowska-Kola, pod względem zamożności mieszkańców, mamy się dobrze. Zajmujemy również II miejsce pod względem sprzedaży produktów innowacyjnych w lubuskich firmach i myślę, że mamy co promować w zakresie promocji gospodarczej zwłaszcza, że jest to priorytet w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego i pieniądze na ten cel zdobywamy w transparentnych konkursach, do których każdy może przystąpić. Chciałabym zwrócić uwagę Państwu, zwłaszcza krytykom, że mamy trudną sytuację w kraju i to są wskaźniki makroekonomiczne. Dramatyczny wzrost wydatków bieżących jest spowodowany wysoką inflacją 17,5 %, poza tym mamy kryzys energetyczny i przed nami bardzo krytyczny rok 2023. Nie zadłużamy budżetu jednak na te wydatki bieżące, kredyt który zaplanowaliśmy dotyczy wyłącznie wydatków inwestycyjnych. Będziemy realizować inwestycje dlatego, że rząd w Polsce upiera się nie być praworządny i nie będziemy mieli – 2 lata na to czekamy – pieniędzy z Krajowego Planu Odbudowy i z Polityki Spójności. Gdyby te środki finansowe trafiły już do kraju – ale rząd nawet nie wystąpił o zaliczkę, o pierwszą zaliczkę – to nie musielibyśmy zaciągać tak wysokiego kredytu w wysokości 200 mln po to, żeby sfinansować inwestycje niezbędne, bo wyznaczone przez Sejmik jednogłośnie z tego co pamiętam – 15 lutego 2021 roku w ramach Strategii Rozwoju Województwa.

Odpowiadając na Państwa pytania, chciałabym też zwrócić uwagę, że sytuacja finansowa wszystkich samorządów jest wyjątkowo trudna z powodu również zmiany w systemie podatkowym. Ubytki we wpływach z udziału w podatku PIT przekroczą tylko w 2023 roku 30 mld zł, rząd sobie zdaje z tego sprawę dlatego zaplanował zrekompensować tę utratę w dochodach samorządowych subwencją rozwojową, ale w przyszłym roku jej nie będzie pomimo hucznych zapowiedzi. W ciągu najbliższych 10 lat prognoza jest jeszcze bardziej dramatyczna, a mianowicie samorządy mają stracić w latach 2020-2031 – 208 mld zł, a grubo ponad 200 mld rząd dysponuje swobodnie poza budżetem Państwa, wiemy więc komu zabrać. Apelowaliśmy Państwo również o należyte dofinansowanie oświaty. Dlaczego jest tak źle w oświacie? Subwencja oświatowa w 2012 roku wynosiła 2,42% PKB a w tym roku 1,98% – należy więc domagać się przede wszystkim zmian systemowych i reformy systemu finansowania oświaty. Należy zmniejszyć lukę finansową w oświacie, właśnie poprzez zwiększenie nakładów w budżecie państwa bo subwencja, którą w tej chwili dostajemy to nawet nie wystarczy na wynagrodzenia i to też mogą potwierdzić wszystkie samorządy nie tylko samorząd wojewódzki. Należy przywrócić subwencję rozwojową i wpisać do budżetu państwa rekompensatę utraconych dochodów dla samorządów zanim się w ogóle przystąpi do zmian systemowych, bo to jest cios w samorządy. Samorządy, które mają zadania obowiązkowe, do realizacji których zostały utworzone, nie mogą tych zadań realizować w sposób należyty. My możemy w przyszłym roku wypełnić nasze zobowiązania, ponieważ bardzo gospodarnie i oszczędnie zarządzaliśmy budżetem i mamy tę zdolność kredytową. W przyszłym roku razem z tym kredytem 200 mln to jest dopiero 41%, wiele samorządów – rozmawiałam z samorządowcami na zrzeczeniu gmin i potwierdził to Prezes Regionalnej Izby Rachunkowej – wiele samorządów w województwie lubuskim nie ma już zdolności kredytowej żadnej. Wracając do Państwa pytań też jestem zdania, że na profilaktykę powinno być więcej środków ale my realizujemy Program Rządowy i niestety zgodnie z tymi programami profilaktycznymi nasze regionalne muszą uzyskać zgodę Ministra Zdrowia, bo najpierw musi być program regionalny żeby uzyskać dofinansowanie – to przedział wiekowy jest przez Ministerstwo taki właśnie określony, dlatego te osoby 70+ są wykluczone. Ale udało nam się wynegocjować z Komisją Europejską w przyszłorocznym programie Fundusze Europejskie dla Województwa Lubuskiego kwotę 65 mln zł właśnie na

profilaktykę. Tak, żeby realizować programy w zakresie poprawy dostępności do leczenia i wczesnej diagnostyki na podstawie programów regionalnych. Wydatki na szkolnictwo wyższe – ten spadek, o który też pytał Radny Kościk, związany jest z przesunięciem kwoty 3 mln ze szkolnictwa wyższego na wsparcie kierunku lekarskiego do wydatków w szpitalu klinicznym w Zielonej Górze. My wywiązaliśmy się z nawiązką z współfinansowania kierunku lekarskiego dla Uniwersytetu Zielonogórskiego, byliśmy umową zobowiązani do 3 lat, finansowaliśmy 7 lat. W tej chwili te środki przeznaczamy dla szpitala klinicznego, po to żeby stworzyć w szpitalu warunki na praktyki, staże, zajęcia studentów medycyny. Pytacie Państwo o podwyżki płac – to chyba Radna Hatka – we wszystkich innych jednostkach, instytucjach kultury, zagwarantowaliśmy tą 10% podwyżkę nie tylko dla pracowników urzędu, ale dla wszystkich instytucji i jednostek organizacyjnych samorządu województwa, których mamy chyba 39, na takim samym poziomie. Nie jest to związane z inflacją, ponieważ inflacyjna podwyżka została w tym roku wypłacona w wysokości prawie 20%. Budowa budynku pasywnego – to już tyle razy na prawdę tłumaczyłam – jest to budynek wzorcowy, energooszczędny. Tworzymy tu w regionie lubuskim zielone miejsce ze zdrowym klimatem i chcemy pokazać jak powinno wyglądać budownictwo energooszczędne. Zrobiliśmy to wszystko, o co Pani Radna pyta, także taką odpowiedź oczywiście w szczegółach udzielimy. Co do celowości, zasadności realizacji takiej inwestycji, oglądałam wiele takich inwestycji w naszych regionach też partnerskich, w innych regionach i na prawdę nie sądziłam, że to będzie aż takie wielkie zdziwienie w regionie lubuskim, że chcemy być w awangardzie zielonego ładu, zielonej gospodarki i promować alternatywne źródła energii w kryzysie energetycznym, co powinno być oczywistą oczywistością. Nie chciałabym tu nikogo podejrzewać o jakieś lobby deweloperów czy prywatnych właścicieli, gdzie widzę wyraźną wolę i manifestację wręcz promocji wynajmowania w dalszym ciągu pomieszczeń u prywatnego właściciela. To samorząd będzie właścicielem tego budynku. Kampania bilbordowa to nie jest jakieś nadzwyczajne narzędzie do reklamy, promocji, to jest klasyczne, podstawowe narzędzie każdej reklamy. Chciałabym też odpowiedzieć Pani Radnej Oli Mrozek – nigdy nie byłam w Kazachstanie chociaż 14 lat pracuje w Zarządzie i misje gospodarcze organizujemy dla przedsiębiorców. Musimy rozliczyć się ze wskaźników i rezultatów takich misji i nie jest to nic nadzwyczajnego, radzę przejrzeć strony internetowe chociażby

KOWR-u i porównać ich wydatki do naszych mikroskopijnych w tej rzeczywistości. I kto jeździ. Oczywiście, że oszczędzamy, proszę Państwa, ponieważ skrupulatnie ten budżet został przygotowany, przez wiele dni i wiele wydatków musieliśmy wykreślić. To jest bardzo długa lista, odpowiedź też dla radnych z każdej komisji, którzy też stawiali takie wnioski – oczywiście też Pani Skarbnik przygotowała i Państwo albo już otrzymaliście, a jak ktoś jeszcze nie otrzymał to z pewnością też dostanie – jakich wydatków nie mogliśmy wpisać właśnie z tego powodu do budżetu, właśnie z powodu oszczędności. Jeżeli chodzi o wydatki drogowe, budżet w tym zakresie jest bardzo zwiększony i zależy nam na tym, żeby przygotowywać koncepcje i kolejne dokumentacje, do kolejnych inwestycji ale działamy na podstawie Wojewódzkiego Programu Budowy i Modernizacji Dróg. To jest bardzo uchwała obszerna, która jest co roku wpisywana do budżetu i do WPF-u. Poproszę kolegów o uzupełnienie, jak coś pominęłam. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Pan Marszałek Porycki.

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Łukasz Porycki: Ja odpowiem Panu Radnemu Kościkowi. Stypendia dla studentów I roku studiów są przyznawane również dla uczących się na kierunku humanistycznym, dopisaliśmy między innymi na wniosek Pana Radnego przypominam, aby studenci uczący się na kierunkach pedagogicznych również otrzymali stypendium – to tak w woli przypomnienia, bo Pan Radny również zgłaszał tę poprawkę i to dopisaliśmy. W tym roku ci studenci zgłaszali się również po stypendia, płatne przez 9 miesięcy – 1000 zł, także ci studenci otrzymają również dofinansowanie. Instytucje kultury chętnie sięgają po środki centralne. Co roku w budżecie województwa mamy zapisaną kwotę ponad mln zł na wkłady własne do konkursów, programów organizowanych m.in. przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Instytucje bardzo chętnie w tym biorą udział, również wkłady własne zabezpieczamy jako organizator dziewięciu instytucji kultury w tym zakresie. Dodatki dla nauczycieli są zapisane w uchwale, którą zresztą będą Państwo zaraz przyjmować i one są znacznie wyższe, wypracowane ze wszystkimi związkami zawodowymi. Wzrost niektórych dodatków jest prawie dwukrotny w tym zakresie. Środki na podwyżki przyznawane dla pracowników instytucji i jednostek nadzorowanych i podległych są zawsze

przeznaczone kwotowo i dyrektorzy mają swobodę w podwyższaniu tych wynagrodzeń, oczywiście zgodnie z regulaminem wynagradzania. Dyrektorzy mają osobowość prawną, również pobierają za to wynagrodzenie więc to oni decydują w jaki sposób, zgodnie z prawem i z regulaminem wynagradzania, przekazać te środki na wzrost wynagrodzeń. Oprócz tego również mamy zabezpieczone środki na wzrost płacy minimalnej i to nie jest w tych 10%, które Pan Radny zauważył, to są dodatkowe środki. Dziękuję ślicznie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Wobec wyczerpania dyskusji przechodzimy do kolejnego punktu, będziemy głosować wniesione autopoprawki, proszę o przygotowanie głosowania. Poddaję pod głosowanie autopoprawki zgłoszone przez Zarząd Województwa, proszę o głosowanie.

21 radnych za, 5 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 31 do protokołu.

Autopoprawki do uchwały budżetowej zostały przyjęte. Poddaję pod głosowanie projekt uchwały w sprawie uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2023 rok – druk nr 669/22, wraz z autopoprawkami. Proszę o głosowanie.

18 radnych za, 7 przeciw, 3 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że Sejmik podjął uchwałę budżetową na 2023 rok, wraz z autopoprawkami. Gratuluję Pani Marszałek, gratuluję Zarządowi. Przechodzimy do punktu kolejnego.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 32 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/701/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2023 rok stanowi załącznik nr 33 do protokołu.

Punkt 8.

Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2023-2041 – druk nr 700/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przypominam, że projekt uchwały został umieszczony w systemie radni.info. Na początek procedowania przeczytam opinię Izby Obrachunkowej.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 34 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz przedstawia uchwałę Nr 822/22 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 15 grudnia 2022 roku w sprawie wydania opinii o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2023-2041.

Uchwała nr 822/2022 stanowi załącznik nr 35 do protokołu.

Uchwała jest zamieszczona w systemie radni.info. W tej chwili jako, że nastąpiły pewne drobne zmiany, poproszę Panią Skarbnik o przedstawienie zmian czy autopoprawki związanej z wprowadzonymi zmianami, proszę uprzejmie o zaprezentowanie.

Skarbnik Województwa Lubuskiego Alicja Woźniak: Szanowni Państwo, ponieważ dokonano zmian w budżecie na 2023 rok, stąd też niezbędnym jest aby wprowadzić zmiany do WPF-u i tak tutaj objaśnienia przyjętych wartości do wieloletniej prognozy ulegają zmianie. Zaktualizowane zostały wskaźniki dotyczące prognozowanych wydatków, a także na ostatniej sesji Sejmiku wyrazili Państwo zgodę aby Zarząd odroczył o 1 mln zł pożyczkę w Międzyrzeczu, więc tutaj też dokonano stosownych zmian. Także dokonano zgodności w związku z uchwałą budżetową w związku z przesunięciem tam środków z rezerwy na zadanie w turystyce, a także z wolnych środków przeznaczono środki na zdrowie, dlatego tutaj niezbędnym było dokonanie zmian w WPF-ie. A także z uwagi na fakt, iż nie będziemy zaciągać w roku 2022 kredytu – umowa kredytowa została rozwiązana, stąd też w §5 przedłożonej Państwu uchwały, w części normatywnej zapis otrzymuje

brzmienie, iż traci moc uchwała dotycząca Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022-2033. I to są wszystkie zmiany jakie są wprowadzone do WPF-u. Dziękuję.

Autopoprawki Zarządu Województwa Lubuskiego stanowią załącznik nr 36 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę teraz o przedstawienie opinii komisji przez Przewodniczących Komisji. Proszę bardzo Komisja Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna

Chinalska: Komisja na posiedzeniu w dniu 30 listopada zapoznała się z projektem uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2023-2041 i w wyniku głosowania przy 3 głosach „za”, braku głosów „wstrzymujących się” i 2 głosach „przeciw”, zaopiniowała pozytywnie przedmiotowy projekt uchwały. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 37 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę, opinia Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan

Kołodziej: Komisja Rolnictwa przy 3 głosach „za” i 2 głosach „przeciw”, zaopiniowała pozytywnie. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 38 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Komisja Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska:

Komisja projekt uchwały zaopiniowała pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 39 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Komisja Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa

Sławomir Muzyka: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 40 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Komisja Gospodarki i Rozwoju Województwa.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Komisja zaopiniowała projekt pozytywnie: 4 głosy „za”, 3 „wstrzymujące” i 1 „przeciw”.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 41 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Komisja Budżetu i Finansów.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna

przy 4 głosach „za”, bez głosów „wstrzymujących się” i 1 głosie „przeciw”.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 42 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Proszę uprzejmie o ewentualne zgłoszenia. Nie widzę. Czy ktoś z Pastwa Radnych chciałby w tej sprawie zabrać głos? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Wobec braku uwag, poddaję pod głosowanie projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2023-2041 – druk nr 700/22, wraz z autopoprawkami. Proszę o głosowanie. Dziękuję.

18 radnych za, 7 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 43 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/702/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2023-2041 stanowi załącznik nr 44 do protokołu.

Punkt 9.

Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego – druk nr 720/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Na sesji jest obecny Pan Artur Malec – Dyrektor Departamentu Środowiska, który pełnił nadzór merytoryczny nad projektem, w razie pytań zostaną udzielone odpowiedzi. Jest Pan Paweł Czupryn – przedstawiciel Zakładu Analiz Środowiskowych tworzący ten dokument. O opinię Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska, proszę Pana Przewodniczącego Kołodzieja.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 45 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan

Kołodziej: Komisja pozytywnie zaopiniowała.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 46 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji ds. Klimatu, proszę Przewodniczącą Komisji Panią Małgorzatę Beatę Paluch-Słowińską.

Przewodnicząca Komisji ds. Klimatu Małgorzata Beata Paluch-Słowińska:

Komisja Klimatu pozytywnie zaopiniowała.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 47 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Poddaję pod głosowanie projekt uchwały w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego – druk nr 720/22. Proszę bardzo Pani Aleksandra.

Radna Województwa lubuskiego Aleksandra Mrozek: Jestem „za”, nie mogę wejść.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję, proszę podsumować.

23 radnych za, 0 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 48 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/703/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego stanowi załącznik nr 49 do protokołu.

Punkt 10.

Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom oświatowych jednostek organizacyjnych Województwa Lubuskiego dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia – druk nr 721/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Szczególnie dla Pana Radnego Kościka. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki, proszę Przewodniczącą Komisji Panią Marię Jaworską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 50 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska:

Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 51 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Mam zaznaczone, że tu jest autopoprawka – Pan Dyrektor Glaz. Proszę uprzejmie, zapraszam.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej Mirosław Glaz: Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący. Szanowni Państwo, my procedowaliśmy ze związkami zawodowymi ten regulamin wcześniej i Pani Prawnik uznała wówczas, że zapis: uchwała wchodzi w życie od 1 stycznia 2023 z wyjątkiem zapisu o dodatku funkcyjnym dla mentora, który obowiązuje od 1 września 2022, jest dobrym zapisem. Ale teraz stwierdziła, że jeżeli podejmiecie to Państwo w grudniu, to ten zapis musi brzmieć jednak inaczej, bo to jest prawo miejscowe, więc propozycja zapisu: „uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego, przy czym zapis § 6 ust. 6 pkt 2 uchwały ma moc obowiązującą od dnia 1 września 2022 roku”. W ten sposób będzie wyczerpana podstawa prawna, która powinna być w tym regulaminie. Ja jeszcze tylko poinformuję, że uzgodniliśmy ten regulamin z wszystkimi związkami zawodowymi, udało nam się wypracować fajne dodatki, tak jak Pan Przewodniczący powiedział: Pan Radny Kościk dzisiaj o tym mówił, i myślę, że powinni być usatysfakcjonowani nauczyciele jednostek organizacyjnych województwa lubuskiego. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania uchwały w sprawie przyjęcia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom oświatowych jednostek organizacyjnych Województwa Lubuskiego dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia – druk nr 721/22 wraz z autopoprawką. Dziękuję, proszę o podsumowanie.

26 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 52 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/704/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom oświatowych jednostek organizacyjnych Województwa Lubuskiego dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia stanowi załącznik nr 53 do protokołu.

Punkt 11.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowanie robót budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy – druk nr 725/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych, proszę Przewodniczącą Panią Annę Chinalską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 54 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna

Chinalska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 55 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. I opinia Komisji Budżetu i Finansów, proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 56 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych chce zadać pytanie? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowanie robót budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy – druk nr 725/22, poddaję pod głosowanie. Dziękuję, proszę podsumować.

26 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 57 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/705/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowanie robót

budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy stanowi załącznik nr 58 do protokołu.

Punkt 12.

Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Województwu Pomorskiemu realizacji zadań dotyczących rewitalizacji i promocji śródlądowej drogi wodnej relacji zachód – wschód obejmującej drogi wodne: Odra, Warta, Noteć, Kanał Bydgoski, Brda, Wisła, Nogat, Szarpawa oraz Zalew Wiślany (planowana droga wodna E70 na terenie Polski) na odcinku położonym na terenie województwa lubuskiego w latach 2023-2025 – druk nr 726/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O opinię Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki, proszę Przewodniczącą Panią Marię Jaworską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 59 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska:

Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 60 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: I Pan Przewodniczący Grzegorz Potęga – Komisja Gospodarki i Rozwoju.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 61 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Pan Marek Surmacz. Proszę o inne zgłoszenia.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie

Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, ja mam tylko pytanie do Zarządu Województwa:

czy badaliśmy ewentualnie zdolność naszego potencjału intelektualnego w tej sprawie, czy byłby gotów przyjąć na siebie obowiązek postępowania w zaprojektowaniu tej drogi? Czy jakieś rozpoznanie było robione? Czy w ogóle były zaangażowane jakieś osoby, specjaliści, uniwersytet zielonogórski? Przecież mamy zaangażowane osoby w wielu innych sprawach na temat rzek. Czy było w tej sprawie rozpoznanie robiono? Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Ja już oddam głos, tylko przed chwilą na dzisiejszej Komisji Gospodarki usłyszałem – bo to jest projekt nie nagle utworzony, tylko realizowany od lat – kiedyś tam zostało wybrane to województwo. To nie są wielkie pieniądze, bardziej na promocję tego, co się robi. Jak usłyszeliśmy od Pana Dyrektora Glaza: pewne działania są podejmowane w zakresie planistycznym ale może właśnie bardziej precyzyjnie dla Pana Radnego odpowie...

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Dziękuję, mi wystarczy to, co Pan Przewodniczący powiedział.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję uprzejmie. Czy są jeszcze inne pytanie? Pan Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Ja sygnalizowałem to na Komisji Gospodarki. Tak rzeczywiście Pan Marek Surmacz trafnie zauważył, że w Gorzowie są środowiska, które bardzo się tym tematem interesują. Dla Gorzowa udrożnienie tej drogi wodnej jest bardzo ważne, są środowiska, które chcą odtworzenia żeglugi śródlądowej na Warcie, na właściwą skalę i odbudowy czy też budowy właściwie nowego portu rzeczno i warto ten potencjał wykorzystać. Taką uzyskałem deklarację na Komisji Gospodarki połączonej z Komisją Kultury, Sportu, że oczywiście te osoby mogą być włączone do prac związanych z inicjatywą tej międzynarodowej drogi wodnej 70, więc tutaj tak niejako też odpowiadam, że są naprawdę kompetentni ludzie w Gorzowie, którzy się znają. Są ekspertami i mogą tutaj wiele dobrego zrobić przynajmniej dla naszego tutaj odcinka na terenie województwa lubuskiego, ale nie tylko, bo to nie są ludzie, którzy myślą tylko kategoriami jednego regionu. Więc tutaj taki mój apel, żeby po pierwsze: włączyć

tych ekspertów związanych z Gorzowem i z Wartą do prac tego zespołu w województwie pomorskim, a najlepiej byłoby przygotować się i być może wspólnie z Województwem Pomorskim, a może i nawet samodzielnie tutaj przejąć tę inicjatywę dlatego, że to jest w dużym stopniu gospodarczo dla nas, dla naszego regionu korzystne, tym bardziej, że Gorzów spełnia wszelkie kryteria bycia portem zasilającym dla portu morskiego w Szczecinie, rzeczno-portu zasilającego. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Ja zrozumiałem, że domówił się Pan z Panem Dyrektorem Glazem, że te osoby zostaną zgłoszone i włączone do zespołu, więc rozumiem, że sprawa jest załatwiona?

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Tak ale z takim postulatem, że można rozważyć, czy jednak się aktywnie nie zaangażować i nie przejąć tych prac.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Zgłosił się Pan Tadeusz Jędrzejczak, proszę bardzo.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, tu nie chodzi o to, żeby pomijać kogoś czy kogoś dokooptowywać. Tu chodzi o to, że to jest projekt wieloletni, którego liderem jest Województwo Pomorskie a nie Zachodniopomorskie, bo przez Zachodniopomorskie Warta nie płynie i to nie ma nic wspólnego z portem morskim w Szczecinie, Panie Radny.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Ma...

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Ja Panu tłumaczę, że nie ma. Ale Panie Radny, jak Pan przestanie już się wtrącać w to co ktoś mówi i zacznie Pan się słuchać i Pan się w końcu czegoś nauczy, to tylko będzie z korzyścią dla wszystkich ludzi. I nie dotyczy portu w Szczecinie, to jest po pierwsze. Po drugie, ten projekt jest powadzony przez Województwa Pomorskie od wielu, wielu lat i w wyniku różnego rodzaju działań, jakby Pan przeczytał kolejność rzek, które tam są wymienione i Kanał Bydgoszczy, to by wiedział Pan jakie

województwo na szlaku tej drogi E70 leży. Sprawa trzecia, a żeby rozpocząć rozmowy na temat projektu, który był w Gorzowie dyskutowany i opisywany, to najpierw musiałaby być zagwarantowana jedna podstawowa rzecz, a mianowicie działania rządu i wydatkowane środki z budżetu państwa na pogłębienie rzeki Warty i stworzenie możliwości, żeby Warta była rzeką żegludową podobno jak i Noteć. Takich działania, jak Państwo wiecie, nie ma, wbrew zapowiedzią sprzed kilku lat te działania zostały zarzucone, zresztą podobnie jak na rzece Odrze i podobnie jak z tym projektem, który był wcześniej omawiany o podniesieniu mostów do wysokości prześwitu do 7 metrów ponad w prześwicie. W związku z tym, tych działań nie ma i Panie Kazimierzu zwracając się do Pana tutaj w tej sprawie: tu nie chodzi o żadne porty, tu chodzi o to, żeby projekt E70, istniejący od wielu, wielu lat, był doprowadzony jako przez lidera – Województwo Pomorskie do szczęśliwego końca pod względem: turystycznym, promocyjnym, prac koncepcyjnych i prac również...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas minął.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak:

...projektowych. I o to tutaj w tym projekcie chodzi, a nie o budowę na Kanale Ługi przy S3, Portu do którego będą przyjeżdżały towary, tak jak było napisane w tym projekcie...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas minął.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Już kończę.

Będą przejeżdżały z Portu w Szczecinie tiry i będą przywoziły do Gorzowa Odrą albo drogą S3 towary, i będą one składowane w takim wielkim pomieszczeniu, które będzie miało 3000 m², i dzięki temu będziemy zarabiali pieniądze. Tu chodzi o zupełnie inny projekt, a o tym projekcie jak Pan chce możemy podyskutować jeszcze raz, bo ten projekt, o którym Pan mówił – o porcie czy innych rzeczach – to są banialuki ekonomiczne i merytoryczne. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję bardzo. Pani Aleksandra Mrozek, proszę o zabranie głosu.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowni Państwo Radni, ja gorąco popieram ten projekt uchwały i uważam, że te zadania, które do tej pory były robione w ramach zespołu województw, pod kierunkiem Województwa Pomorskiego, są realizowane prawidłowo. Jako Województwo Lubuskie mamy swój głos, swoich przedstawicieli i aktywnie do tej pory uczestniczyliśmy, powstała dokumentacja, mamy wskazane te wąskie gardło, o którym mówi Marszałek Jędrzejczak i rzeczywiście na odcinku tym naszym gorzowskim, Warty, ten problem tam występuje. Natomiast zmiana lidera, kiedy realizuje to zadanie bardzo dobrze, uważam, że jest zupełnie niepotrzebne. Finał jest ważny, ta droga jest bardzo ważna z punktu widzenia turystycznego ale i gospodarczego, bo jeżeli rzeczywiście odtworzymy ją czy stworzymy w pewnych odcinkach na nowo, to będzie to szansa dla rozwoju inwestycji turystycznych wzdłuż tej rzeki, więc nie wywracajmy czegoś co już funkcjonuje. Mieliśmy przyjemność widzieć jak wygląda przebieg tej międzynarodowej drogi wodnej, była swego czasu wystawa w holu Urzędu Marszałkowskiego, zachwyca ta droga, tylko czekamy tego finału, a to, że uczestniczymy w takim projekcie turystycznym, gospodarczym, to myślę, że jest to duży plus. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pan Kazimierz Łatwiński, drugi głos.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Ja tylko chciałem zwrócić uwagę, że ta droga, która prowadzi od granicy polsko-niemieckiej na Odrze przez Gorzów, Noteć i dalej w kierunku Gdańska, Elbląga, Królewca i Kłajpedy, to idea jest taka, żeby wykorzystywać tę śródlądową drogę wodną pływając z Gorzowa również na Zachód. Jeżeli się dopłynie do Odry w Kostrzynie to powinno się statkami, barkami wozić kontenery do portu w Szczecinie i taka jest idea. I to, że akurat droga E70 nie prowadzi do Szczecina to nie oznacza, że są takie starania, żeby udrożnić Wartę i te barki dowoziły kontenery do Szczecina i tylko tyle w tym temacie. Więc tutaj odpowiadam Panu Prezydentowi Jędrzejczakowi – jak można wykorzystać idee drogi wodnej E70 dla połączeń Gorzowa drogą śródlądową ze Szczecina.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są jeszcze inne głosy? Nie widzę. Przystępujemy do

głosowania projektu uchwały w sprawie powierzenia Województwu Pomorskiemu realizacji zadań dotyczących rewitalizacji i promocji śródlądowej drogi wodnej relacji zachód – wschód obejmującej drogi wodne: Odra, Warta, Noteć, Kanał Bydgoski, Brda, Wisła, Nogat, Szarpawa oraz Zalew Wiślany na odcinku położonym na terenie województwa lubuskiego w latach 2023-2025 – druk nr 726/22, proszę o głosowanie.

Radny Województwa Lubuskiego Jan Świrepo: Jestem „za”.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Kończmy głosowanie.

25 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 62 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/706/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie powierzenia Województwu Pomorskiemu realizacji zadań dotyczących rewitalizacji i promocji śródlądowej drogi wodnej relacji zachód – wschód obejmującej drogi wodne: Odra, Warta, Noteć, Kanał Bydgoski, Brda, Wisła, Nogat, Szarpawa oraz Zalew Wiślany (planowana droga wodna E70 na terenie Polski) na odcinku położonym na terenie województwa lubuskiego w latach 2023-2025 stanowi załącznik nr 63 do protokołu.

Punkt 13.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej w wojewódzkich autobusowych przewozach pasażerskich – druk nr 722/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju, proszę Pana Przewodniczącego Pana Michała Potęgę.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 64 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 65 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej w wojewódzkich autobusowych przewozach pasażerskich – druk nr 722/22, poddaję pod głosowanie. Proszę o wyniki.

26 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 66 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/707/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej w wojewódzkich autobusowych przewozach pasażerskich stanowi załącznik nr 67 do protokołu.

Punkt 14.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy gruntu, położonego w Międzyrzeczu przy ul. Leśnej, działki nr 667/49 i nr 667/58, stanowiących własność Województwa Lubuskiego – druk nr 723/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o opinię Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa – Pan Grzegorz Potęga.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 68 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 69 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z

Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy gruntu, położonego w Międzyrzeczu przy ul. Leśnej, działki nr 667/49 i nr 667/58, stanowiących własność Województwa Lubuskiego – druk nr 723/22, proszę o głosowanie. Dziękuję. Proszę o wyniki.

26 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 70 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/708/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy gruntu, położonego w Międzyrzeczu przy ul. Leśnej, działki nr 667/49 i nr 667/58, stanowiących własność Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 71 do protokołu.

Punkt 15.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2022 rok – druk nr 727/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o opinię Komisji Budżetu i Finansów – Pan Przewodniczący Marek Cieślak.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 72 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 73 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Wobec tego przechodzimy do głosowania dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2022 rok – druk nr 727/22, wersja 2. Proszę o głosowanie. Proszę o wynik.

18 radnych za, 1 przeciw, 7 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 74 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/709/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2022 rok stanowi załącznik nr 75 do protokołu.

Punkt 16.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2022-2039 – druk nr 728/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o opinię Komisji Budżetu i Finansów – Pan Marek Cieślak.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 76 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 77 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję uprzejmie. Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2022-2039 – druk nr 728/22, wersja druga. Proszę o wynik.

18 radnych za, 1 przeciw, 7 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 78 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/710/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2022-2039 stanowi załącznik nr 79 do protokołu.

Punkt 17.

Sprawozdanie z realizacji planu kontroli Komisji Rewizyjnej za 2022 rok.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Na sesji obecna jest Pani Helena Hatka – Przewodnicząca Komisji, jeżeli będą tu jakieś pytania. Czy do przedstawionego sprawozdania ktoś z Państwa ma pytania? Nie widzę. Wobec tego uznaję, że Sejmik przyjął sprawozdanie do wiadomości.

Sprawozdanie z realizacji planu kontroli Komisji Rewizyjnej za 2022 rok stanowi załącznik nr 80 do protokołu.

Punkt 18.

Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Lubuskiego na 2023 rok – druk nr 729/22.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 81 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Komisja przygotowała i przyjęła plan kontroli na 2023 rok, który stanowi załącznik do projektu uchwały. W razie pytań radnych jest obecna Pani Radna Helena Hatka – Przewodnicząca Komisji. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Wobec powyższego przechodzimy do głosowania projektu uchwały w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Lubuskiego na 2023 rok – druk nr 729/22. Proszę o głosowanie. Dziękuję. Proszę o wyniki.

26 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 82 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/711/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Lubuskiego na 2023 rok stanowi załącznik nr 83 do protokołu.

Punkt 19.

Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia Planu posiedzeń Sejmiku Województwa Lubuskiego na 2023 rok – druk nr 719/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przypominam, że projekt był procedowany na posiedzeniach Komisji Sejmiku. Dnia 30 listopada Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Pani Anna Chinalska i dnia 5 grudnia Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Pani Maria Jaworska, zwróciły się z wnioskami komisji, aby wprowadzić zmianę w załączniku – chodzi o przesunięcie terminu lutowej sesji Sejmiku na 20 lutego. Jednocześnie 30 listopada Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Kołodziej zwrócił się z wnioskiem, aby wprowadzić zmiany w załączniku dotyczące wprowadzenia dodatkowych punktów dotyczących informacji na temat działalności: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii. Proponuje aby te punkty ująć w marcowej sesji Sejmiku. Proszę obecnie o przedstawienie opinii Komisji Sejmiku. Rozpoczynamy od Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych, proszę Panią Przewodniczącą Anie Chinalską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 84 do protokołu.

Wniosek Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych stanowi załącznik nr 85 do protokołu.

Wniosek Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki stanowi załącznik nr 86 do protokołu.

Wniosek Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska stanowi załącznik nr 87 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna

Chinalska: Komisja zaopiniowała projekt ustalenia Planu posiedzeń Sejmiku pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 88 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska – Pan Zbigniew Kołodziej.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan

Kołodziej: Komisja też pozytywnie z uwagami, które Pan Przewodniczący przed chwilą przeczytał. Dziękuję bardzo.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 89 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Komisja Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska:

Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie, oczywiście z wnioskiem, o którym Pan Przewodniczący mówił.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 90 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Komisja Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Pan Sławomir Muzyka.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa

Sławomir Muzyka: Komisja zaopiniowała pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 91 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Komisja Gospodarki i Rozwoju – Przewodniczący Komisji Pan Grzegorz Potęga.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie, bez uwag.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 92 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Komisja Budżetu i Finansów Pan Przewodniczący Marek Cieślak. Nie ma go.

Wiceprzewodnicząca Komisji Budżetu i Finansów Małgorzata Beata Paluch-

Słowińska: Komisja Budżetu zaopiniowała pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 93 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie ustalenia Planu posiedzeń Sejmiku Województwa Lubuskiego na 2023 rok – druk nr 719/22, wraz z autopoprawkami. Proszę o głosowanie.

Radny Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Jestem „za”.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o wynik.

25 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 94 do protokołu.

Uchwała Nr XLIX/712/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia Planu posiedzeń Sejmiku Województwa Lubuskiego na 2023 rok stanowi załącznik nr 95 do protokołu.

Punkt 20.

Przyjęcie protokołu z XLVIII sesji Sejmiku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przypominam, że protokół jest dostępny do wglądu w systemie radni.info. Od czasu udostępnienia Państwu do wiadomości protokołu, nie zostały zgłoszone przez Państwa uwagi. Protokół z XLVIII sesji sejmiku, poddaję pod głosowanie. Dziękuję.

24 radnych za, 0 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że protokół z XLVIII sesji został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 96 do protokołu.

Punkt 21.

Sprawy różne.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Szanowni Państwo Radni, w imieniu Pana Przewodniczącego i pozostałych Wiceprzewodniczących życzę Państwu wszystkiego najlepszego z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia. Niech pokój, miłość i szczęście otoczą nas wszystkich. Tego oczekujemy, niech każdy z nas spędzi jak najlepsze Świąta Bożego Narodzenia i Nowy Rok. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos? Proszę bardzo o zgłoszenia. Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Panie Przewodniczący, nie ma Pana Przewodniczącego Maciuszonka ale chciałam żebyście Państwo jako Prezydium Sejmiku zareagowali na taką o to sytuację: ja rozumiem, że mamy bliższe, mniejsze i większe sympatie ale nie możemy co którąś sesję jako Radni Klubu Samorządowe Lubuskie być przesadzani w różne miejsca. Dzisiaj przesadzono nas na kolejne miejsce, byłoby to już trzecie w tej kadencji. Zostało by nam już tylko Prezydium Sejmiku, jeszcze ta strona do zajęcia. Więc myślę, Panie Przewodniczący, że tutaj powinny być jednak jasne stanowiska, radni nie należący do koalicji to nie klocki do przestawiania. Jeżeli już jest taka potrzeba- pewno nic byśmy nie mieli przeciwko, wystarczy wykonać telefon, kulturalnie uzasadnić potrzebę i z naszej strony pewnie byłaby zgoda, natomiast takie stawianie przed faktem, nie jest to właściwe więc prosiłabym o to, żebyście Państwo jako Prezydium Sejmiku zareagowali na to. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Rozumiem. Proszę Pani, czy to miejsce, w którym siedzicie Państwo, jest w tej chwili dobre? (głosy z sali) Tak? Dobrze, poproszę Biuro Sejmiku na ile to będzie możliwe. Pan Sebastian Ciemnoczołowski.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Ja mam wniosek formalny dlatego, że zgodnie ze zwyczajem – taki zawsze był w

Sejmiku, podobnie zresztą w parlamencie, w Sejmie – koalicja rządząca w każdym z tych ciał siedzi po prostu po jednej stronie, opozycja po drugiej. A Panie i Pan Radny sami się ustawili w roli opozycji, zmieniając decyzję swoich wyborców, więc to miejsce jak najbardziej powinno ulec zmianie. I taki jest mój wniosek formalny, niech normalność stanie się normalnością i opozycja niech będzie razem a koalicja niech będzie razem. (głosy z sali)

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. O zabranie głosu poprosiła Pani Marszałek, proszę bardzo.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Proszę Państwa, w sprawach różnych chciałabym ostrzec, że jest bardzo ślisko. Noga z gazu i bez emocji, wracamy do domu spokojnie, jest bardzo ślisko.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pani Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola:

Dziękuję bardzo. Ja mam pytanie do Pani Skarbnik i do Pani Mecenasa. Czy moje prośby zostaną uwzględnione? Czy otrzymam odpowiedzi na piśmie? W jaki sposób będziemy to procedować? To jest po pierwsze. W sprawie tych niezgodności, ja się zgłoszę do Pani Skarbnik. (głosy z sali) Jeszcze raz powtarzam, że w odpowiedziach na interpelacje, które otrzymuję są niezgodności. One są związane z budżetem. Jeżeli Państwo mi odpowiadacie, że w kolejnych latach np. na Kongresy Kobiet jest 190 tys. zł wydatkowanych, a ja z dokumentacji, która jest w załączeniu w podsumowaniu widzę, że jest 250 tys. zł, to są niezgodności. Wobec tego będę prosiła o wyjaśnienie i tak jest w kilku przypadkach. I druga rzecz, Panią Mecenasa poprosiłam: czy dzisiejsze spotkanie w sensie mój głos, że przedstawiciel klubu może występować rotacyjnie, czy to jest możliwe? I podstawa prawna, to do Pani Mecenasa zgłaszałam. A ponieważ też...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę uprzejmie o lekturę § 27, tam jest wskazana kolejność...

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Ale Panie Przewodniczący, ja pytam Panią Mecenasa, bo ja w tej sprawie z nią się konsultowałam, nie z Panem. I ponieważ Pani Marszałek także co jakiś czas wrzutkę taką robi co do KOWR-u, to Pani Marszałek z całym szacunkiem dla Pani urzędu, ale jeżeli chodzi o wartość polskiego eksportu rolno-spożywczego przez 8 miesięcy tego roku, to ona wynosiła 30 mld euro, wobec tego skala tych porównań wydaje mi się nie na miejscu. Dziękuję. (głosy z sali)

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Szanowni Państwo, kolejna zwyczajna sesja Sejmiku odbędzie się 13 lub 20 lutego o godzinie 11:00, ta dokładna data zostanie w najbliższym czasie przekazana.

Punkt 22.

Zamknięcie obrad XLIX sesji Sejmiku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Szanowni Państwo, zamykam obrady XLIX zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego. Dziękuję Radnym, Parlamentarzystom, zaproszonym gościom za udział w obradach. Miłych Świąt, Szczęśliwego Nowego Roku.

Protokół sporządzili:

Syntia Derewońko

Małgorzata Pieczyńska

Ewa Węgierkiewicz-Bieniarz

Obrady prowadzili:

Przewodniczący Sejmiku

Wacław Maciuszonek

Wiceprzewodniczący Sejmiku

Mirosław Marcinkiewicz